

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANA BİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETİM YETERLİKLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
Serkan VAROL

DANIŞMAN
Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN

BARTIN-2017

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANA BİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETİM YETERLİKLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
Serkan VAROL

DANIŞMAN
Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN

BARTIN-2017

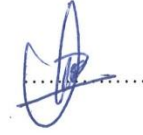
KABUL VE ONAY

Serkan VAROL tarafından hazırlanan “Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Beden Eğitimi Öğretim Yeterliklerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi” başlıklı bu çalışma, 13.07.2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN (Danışman)

Üye : Doç. Dr. Aydın ŞENTÜRK

Üye : Doç. Dr. Serdar USLU

Bu tezin kabulü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun .../.../... tarih ve .... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ
Enstitü Müdürü

BEYANNAME

Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN danışmanlığında hazırlamış olduğum “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Beden Eğitimi Öğretim Yeterliklerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

13/07/2017

Serkan VAROL

ÖN SÖZ

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliklerinin çeşitli değişkenlerle göre incelenmesi konulu yüksek lisans tezimde mesleğe adım atmaya hazırlanan beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının eğitim-öğretim safhasında, kendilerinin öğretim yeterliklerini ne düzeyde algıladıklarını belirlemeye çalıştım.

Yüksek lisansa başvurduğum andan itibaren beni sürekli olumlu yönde motive ederek akademik hayata ufakta olsa adım atmama vesile olan yaşantımda, düşüncelerimde ve ideallerimde başka ufuklar açan, bilgi ve birikimini hiç sıkılmadan her defasında, her türlü iletişim kanalını açık tutarak her an ve her yerde aktararak deyim yerindeyse mükemmel bir “akademik koç” olan değerli danışmanım Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN’e, teşekkür ve şükranlarımı sunarım.

Yine araştırma anketlerinin bir kısmını üniversitelerin BESYO bölümlerinde dağıtılmasında bana yardımcı olan Araştırma Görevlisi olan arkadaşım Savaş AYHAN’a, kendilerini tanımaktan gurur duyduğum ve bu anlamda kendimi şanslı hissettiğim, kendilerine teşekkürü bir borç, bir hak ödevi düşüncesiyle, Doç. Dr. Taner BOZKUŞ hocama, yine Yrd. Doç. Dr. Murat KUL hocama, Prof. Dr. Çetin SEMERCİ hocama ve Bartın BESYO ailesine sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Son olarak her koşulda yanımda olan, her türlü cefamı çeken hayat arkadaşım ve aynı zamanda sınıf arkadaşım sevgili eşim, Rukiye VAROL’a birde çalışmalarım esnasında bazen kendilerini ihmal ettiğim canım kızlarıma da teşekkür ediyorum.

Serkan VAROL

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Beden Eğitimi Öğretim Yeterliklerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Serkan VAROL

Bartın Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN

Bartın-2017, Sayfa: XVII + 104

Bu araştırmanın amacı; üniversitelerin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören son sınıf öğretmen adaylarının çeşitli değişkenlere göre beden eğitimi öğretim yeterliklerine ilişkin seviyelerini belirlemek ve çözüm önerileri getirmektir.

Örneklem grubunu; Coğrafi bölgeleri yansıtacak şekilde 13 üniversitede öğrenim gören 196 kadın (%41.9), 281 erkek (%58.1) olmak üzere toplam 477 beden eğitimi ve spor öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Betimsel istatistiklere yönelik veriler araştırmacı tarafından hazırlanan “*Kişisel Bilgi Formu*”; beden eğitimi öğretim yeterlik algılarına ilişkin veriler ise Erbaş, Varol ve Ünlü (2014) tarafından Türkçeye uyarlanan “Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeği” ile toplanmıştır. 7 boyutlu, 3’lü likert tipli ve 35 maddeden oluşan ölçekten alınabilecek puan aralığı 35–105 arasındadır. Verilerin analizinde; yüzdeler (%), frekans (f) dağılımı, bağımsız gruplar için “*t testi*”, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Post Hoc Testi istatistik teknikleri kullanılmıştır. Hata payı 0.05 olarak alınmıştır.

Araştırmanın sonunda beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliklerine ilişkin görüşleri yüksek seviyede (iyi düzeyde yaparım) olduğu gözlemlenmiştir. Çeşitli değişkenlere göre beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamaları arasında istatistikî farkın olup olmadığını belirlemek için yapılan analizler sonucunda, cinsiyet, üniversite, araç-gereç yeterliği, derslerde kullanılan teknolojik materyal ve öğretim elemanlarının akademik yeterlik değişkenleri ile puan ortalamaları arasında istatistikî farkın olduğu saptanmıştır. Araştırmanın diğer değişkenleri arasında istatistikî anlamda bir farkın olmadığı ve bu değişkenlerin beden eğitimi öğretim yeterliği için bir önem arz etmediği düşünülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Beden eğitimi, Öğretim, Yeterlik, Öğretmen adayı

ABSTRACT

Master's Thesis

**The Study of Physical Education Competence of Physical Education and Sports
Teacher Candidates According to Various Variables**

Serkan VAROL

Bartın University

Institute of Educational Science

Department of Physical Education and Sports Teaching

Thesis Supervisor: Assoc. Prof. Mutlu TÜRKMEN

Bartın-2017, Page: XVII + 104

The purpose of this research is to determine physical education competence levels of senior year students, who are enrolled in the physical education and sports teaching departments of universities, in accordance with various variables and propose solutions in this regard.

The sample group consist of 196 women (41.9%) and 281 men (58.1%), in total 477 physical education and sports teacher candidate who are studying at 13 different universities; the sample group is chosen in a such a way that reflects all geographical regions.

Data for descriptive statistics are collected with “Personal Information Form” which is prepared by the researcher whereas data for physical education teaching competence perceptions are gathered with “Physical Education Teaching Competence Scale” which is adapted to the Turkish by Erbaş, Varol and Ünlü (2014). The score range that can be provided by 7-dimensional, 3-likert type and 35-item scale is between 35-105. Percentages (%), frequency (f) distribution, “t-test” for independent groups, One-Way Analysis of Variance (ANOVA) and Post Hoc Test statistic techniques are used in data analysis. The error margin is determined as “0.05”.

As a result of the research, it was observed that senior year students, who are physical education and sports teacher candidates, has high level opinions (I can teach very well) about their own physical education teaching competences. As a result of the analyzes which are conducted in order to determine whether there is a statistical difference between the average points of physical education teaching competence according to various variables, it was determined that there is a statistical difference between gender, University, equipment efficiency, technological tools used in the lectures, the competence variables of the academic instructors and point averages. It was found that, there was no statistical difference between the other variables of the study and therefore it is asserted that these variables were not significant for physical education teaching competence.

Keywords: Physical education, Teaching, Competence, Teacher candidate

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
BEYANNAME.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ÖN SÖZ.....	IV
ÖZET	V
ABSTRACT	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
TABLolar LİSTESİ	XIII
EKLER LİSTESİ.....	XVI
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XVII
BÖLÜM I: GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın Problem Cümlesi	2
1.1.1. Alt Problem 1	3
1.1.2. Alt Problem 2	3
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Sayıtlılar.....	5
1.5. Sınırlılıklar	5
1.6. Tanımlar.....	6
BÖLÜM II: LİTERATÜR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1. Beden Eğitimi	7
2.1.1. Beden eğitiminin amacı.....	8
2.1.2. Beden eğitiminin önemi	9
2.1.3. Türkiye’de beden eğitimi süreci.....	10
2.1.4. Türkiye’de beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmesi süreci.....	11
2.1.5. Beden eğitimi öğretmeni	12
2.2. Öğretim	14
2.2.1. Öğretim yöntemi	16
2.2.2. Beden eğitimi derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri.....	18
2.3. Yeterlik	19
2.3.1. Beden eğitimi öğretmenlerinin yeterlikleri	19
2.3.2. Öğretim sürecini planlama ve düzenleme	22
2.3.3. Fiziksel performansı geliştirmeyi sağlama ve koruma.....	22

2.3.4. Ulusal bayramları anlam ve önemine yaraşır şekilde kutlama.....	23
2.3.5. Gelişim performansını izleme ve değerlendirme	23
2.3.6. Okul, aile ve toplumla işbirliği yapma	23
2.3.7. Mesleki gelişimi sağlama:.....	24
2.3.8. Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri.....	24
2.3.9. Alan bilgileri	24
2.3.10. Mesleki bilgi ve beceriler	25
2.3.11. Pedagojik bilgi ve beceriler.....	25
2.3.12. Beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel yeterlikleri	26
2.4. Yurt İçi Çalışmalar.....	28
2.5. Yurt Dışı Çalışmalar	32
BÖLÜM III: YÖNTEM	34
3.1. Araştırmanın Konusu	34
3.2. Araştırmanın Hipotezleri	34
3.3. Araştırmanın Modeli.....	35
3.4. Evren ve Örneklem Gurubu.....	36
3.5. Verilerin Toplanması	37
3.6. Verilerin Analizi	38
BÖLÜM IV: BULGULAR.....	41
4.1. Demografik Özelliklere Yönelik Bulgular.....	41
4.2. Alt Problem 1: Beden Eğitimi Öğretmen Adayı Son Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeği Alt Faktörlerine Göre Beden Eğitimi Öğretim Yeterlik Düzeylerine Yönelik Bulgular	49
4.2.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi alan bilgisi hakkında öğretim yeterlikleri	49
4.2.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretiminde bilimsel bilgilere başvurmadaki öğretim yeterlikleri.....	50
4.2.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beceri düzeyi farklılıkları hakkındaki öğretim yeterlikleri	51
4.2.4. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin özel ihtiyaca sahip öğrenciler için öğretim yeterlikleri	52
4.2.5. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin açıklamalarla ilgili öğretim yeterlikleri	53
4.2.6. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin değerlendirmedeki öğretim yeterlikleri	54
4.2.7. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin teknoloji kullanmada öğretim yeterlikleri	55

4.3. Alt Problem 2: Beden Eğitimi Öğretmen Adayı Son Sınıf Öğrencilerinin Demografik Özelliklerine Göre Öğretim Yeterliği Arasındaki Anlamlı Farklılıklara Yönelik Bulgular	56
4.3.1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin cinsiyete göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?.....	56
4.3.2. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin yaş değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?	57
4.3.3. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının mezun olunan lise değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?	57
4.3.4. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin Anne - Baba eğitim durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?.....	58
4.3.5. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının anne-baba meslek durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?	60
4.3.6. Beden eğitimi öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin barınma durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?	62
4.3.7. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları öğrencilerinin spor branşı değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?	63
4.3.8. Beden eğitimi öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin üniversite değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?	64
4.3.9. Beden eğitimi öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin bölümü kimin yönlendirmesiyle seçme değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?.....	66
4.3.10. Beden eğitimi öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin bölümü tercih etme nedeni değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?	67
4.3.11. Beden eğitimi öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin BESYO dersleri dışındaki sportif faaliyetlere katılma durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?	69
4.3.12. Beden eğitimi spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümdeki araç-gereç yeterlik durumları değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?	70
4.3.13. Beden eğitimi öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterlikleri ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?.....	71
4.3.14. Beden eğitimi öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) kullanım oranına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?.....	73

BÖLÜM V: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	75
5.1. Tartışma ve Sonuç	75
5.2. Öneriler	87
KAYNAKÇA	89
EKLER	98
ÖZGEÇMİŞ.....	104

TABLULAR LİSTESİ

Tablo	Sayfa
No	No
1. Evren ve örneklem grubuna alınan üniversitelerin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerinin coğrafi bölgelere göre dağılımı	36
2. Beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin alt boyutlara göre soru sayısı, puan aralığı ve soru numaraları.....	39
3. Ölçeğin alt boyut puanlarının ait ortalamaların aritmetik değerlendirme aralığı.....	39
4. Faktörlerin Skewness ve Kurtosis (çarpıklık ve basıklık) değerleri	40
5. Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin yaş aralığı durumlarının cinsiyete göre dağılımı	41
6. Örneklem grubuna alınan öğrencilerin cinsiyet açısından öğrenim gördükleri üniversitelere göre dağılımı	42
7. Örneklem grubuna alınanların mezun olunan lise durumlarının cinsiyete göre dağılımı	42
8. Örneklem grubuna alınanların anne eğitim durumlarının cinsiyete göre dağılımı	43
9. Örneklem grubuna alınanların baba eğitim durumlarının cinsiyete göre dağılımı	43
10. Örneklem grubuna alınanların anne meslek durumlarının cinsiyete göre dağılımı ...	44
11. Örneklem grubuna alınanların baba meslek durumlarının cinsiyete göre dağılımı ...	44
12. Örneklem grubuna alınanların barınma durumlarının cinsiyete göre dağılımı	45
13. Örneklem grubuna alınanların spor branşı durumlarının cinsiyete göre dağılımı	45
14. Örneklem grubuna alınanların öğrenim gördüğünüz bölümü kimin yönlendirilmesiyle tercih etme durumlarının cinsiyete göre dağılımı	46
15. Örneklem grubuna alınanların beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünü tercih etme nedeni durumlarının cinsiyete göre dağılımı.....	46
16. Örneklem grubuna alınanların BESYO dersleri dışında sportif etkinlik durumlarının cinsiyete göre dağılımı	47
17. Örneklem grubuna alınanların öğrenim gördüğünüz bölüme ait salon, saha, araç-gereç ve malzeme durumu durumlarının cinsiyete göre dağılımı.....	47
18. Örneklem grubuna alınanların öğrenim gördüğünüz bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterliklerine güven durumlarının cinsiyete göre dağılımı	48

19.	Örneklem grubuna alınanların bölümünüzde öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, Video vb.) ne oranda kullanılıyor durumlarının cinsiyete göre dağılımı	48
20.	Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “beden eğitimi alan bilgisi hakkında” yeterliklerine ilişkin görüşleri	49
21.	Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “beden eğitimi öğretiminde bilimsel bilgilere başvurmadaki” yeterliklerine ilişkin görüşleri	50
22.	Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “beceri düzeyi farklılıkları hakkındaki” yeterliklerine ilişkin görüşleri	51
23.	Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “özel ihtiyaca sahip öğrenciler için öğretim yeterliğine” ilişkin görüşleri.....	52
24.	Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “açıklamalarla ilgili” yeterliklerine ilişkin görüşleri	53
25.	Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “değerlendirmedeki” yeterliklerine ilişkin görüşleri.....	54
26.	Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “teknoloji kullanmada” yeterliklerine ilişkin görüşleri.....	55
27.	BEÖY ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t-testi sonuçları.....	56
28.	BEÖY ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan grup t-testi sonuçları	57
29.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların mezun olunan lise değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)	57
30.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların anne eğitim durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)	58
31.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların baba eğitim durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)	59
32.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların anne meslek durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)	60
33.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların baba meslek durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)	61
34.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların barınma durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu	62

35.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların spor branşı değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu.....	63
36.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların üniversite değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu.....	64
37.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların bölümü kimin yönlendirmesiyle seçme değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu.....	66
38.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların tercih etme nedeni değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu.....	67
39.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların BESYO dersleri dışındaki sportif faaliyetlere katılma durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu.....	69
40.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölümdeki araç-gereç yeterlik durumları değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu.....	70
41.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların öğrenim görünen bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterlikleri değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu.....	71
42.	Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video vb.) kullanım oranı yeterlik değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu.....	73

EKLER LİSTESİ

EK	Sayfa
No	No
1. Kişisel bilgiler	98
2. Beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeği	101
3. Ölçek izni	103

KISALTMALAR LİSTESİ

Akt.	: Aktaran
AP	: Ağırlıklı Puan Ortalaması
BEDÖP	: Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı
BEÖ	: Beden Eğitimi Öğretmeni
BEÖYÖ	: Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeği
BES	: Beden Eğitimi ve Spor
BESYO	: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
ICHPER	: Uluslar Arası Sağlık, Beden Eğitimi, Rekreasyon, Spor ve Dans Konseyi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
METK	: Milli Eğitim Temel Kanunu
NASPE	: Amerika Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Derneği
NBC-PETs	: Ulusal Kurul Sertifikalı Beden Eğitimi Öğretmenleri
ÖYEGM	: Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü
P	: Anlamlılık Düzeyi
S	: Standart Sapma
TTKK	: Talim Terbiye Kurulu Kararı
UMBS	: Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve diğerleri
X	: Aritmetik Ortalama
YGS	: Yükseköğretime Geçiş Sınavı
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurumu

BÖLÜM I

GİRİŞ

Eğitimde yeni yaklaşımların sağladığı öğrenmeyi öğrenme, dinamik öğrenme, yaşam boyu öğrenme gibi yeni yaklaşımların kabul görmesi okulun eğitimdeki rolünü değiştirmiştir. Daha önce öğrenme için en önemli kaynak olarak kabul edilen okullar, öğrenmeyi öğrenme ve etkin öğrenme kavramlarının getirilerinin etkisiyle tek kaynak olarak görülmemekte, yaşam boyu öğrenmeye verilen önemle okulların toplumla bütünleşmesi gereken kurumlar olması beklenmektedir. Okulun işlevinin değişmesinin temelinde öğrenciye kazandırılmak istenen özelliklerin değişmesi de yatmaktadır. Öğrenciye kazandırılmak istenen nitelikler ile birlikte öğretme-öğrenme süreci, öğretmenlerin görevleri ve sorumlulukları da değişmiştir. Geleneksel anlayışta öğretmen, bilgiye sahip olan ve bilgiyi aktaran kişi olarak görülmekteyken, bilginin elde edilmesinde ve kullanılmasında ortaya çıkan teknolojik gelişmeler, öğretmenin sınıf içerisindeki rolünü de değiştirmiştir. Bilgiye ulaşmadaki bütün teknolojik olanaklara karşın, insan bir yol göstericiye çok daha fazla gereksinim duymaktadır. Öğrencinin öğrenmeyi öğrenme olanaklarını kullanması, etkin katılımının sağlanması, öğrencinin hedeflenenin dışında öğrenmeler gerçekleştirme olasılığı, konu alanının, toplumun, bireyin gereksinimlerin değişmesi öğretmenlerin görev ve sorumlulukları, sahip olması gereken bilgi, beceri ve niteliklerini de artırmaktadır. Öğretmenlerden beklenen; kendi öğretim alanı ile ilgili bilgileri çok iyi bilmesinin yanı sıra öğrencilerinin öğrenmelerini kolaylaştırıcı olma, etkili bir öğretici olma, grup çalışmalarını düzenleme, öğrencilerinin ilgisini çekme yeterlikleri artık daha fazla önemsenmektedir. Öğretmenler, öğrencinin daha dinamik olmasını sağlamak, problem çözme, araştırma, sorgulama, etkili iletişim, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, analitik düşünme, yansıtıcı düşünme ve karar verme gibi becerileri kazandıracak öğrenme-öğretme etkinliklerini düzenlemek, etkinlikleri düzenlerken öğrencilerin psikolojik dengelerine, sosyal etkileşimlerine, cinsel ve kültürel eğilimlerini de dikkate almak zorundadırlar. Bu sıralananlar, öğretmenin artan sorumluluklarından yalnızca birkaçıdır (Eacute ve Esteve, 2000; Gürkan, 2001). Öğretmenlerin sahip olduğu ve artan sorumlulukları sahip olması gereken yeterlikleri de değiştirmektedir. Öğretmen

yeterliklerinin düzeyi öğrencinin öğrenmesini etkileyecektir. Öğretmen ne kadar yeterli ise öğrenci öğrenmeleri ve öğrenmelerin kalıcılığı da o kadar artacaktır.

İlk ve ortaöğretim okullarının eğitim programında yaralan Beden Eğitimi dersinin amacı olan kazanımların gerçekleştirilebilmesi için Beden Eğitimi ve Spor öğretmeni adaylarının eğitimleri sürecinde, öğretmenlik eğitiminin üç boyutunu oluşturan genel kültür bilgisi, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi alanlarındaki amaçların göstergeleri olan bilgi, beceri, tutum ve değerleri yeterli düzeyde kazanmış olmaları gereklidir. Bu açıdan, Beden Eğitimi ve Spor öğretmeni olacak öğretmen adaylarında öğretmenlik eğitiminin sonunda eğitim programının amaçlarının gerçekleşme düzeyinin bilinmesi, gerek hizmet öncesi gerekse hizmet içi eğitim programlarının geliştirilmesi için önemli bir gerekliliktir. Bu gereklilikten yola çıkılarak girilen bu araştırmada, öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Programı derslerinde amaçlarının gerçekleşme düzeyinin yeterlik oranının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Buraya kadar yapılan temel tartışmalar dikkate alındığında özellikle beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının kendilerini nasıl algıladıklarının, yeterlik algılarının ve kendilerini yetersiz gördükleri noktaların belirlenmesi bir zorunluluk göstermektedir.

1.1. Araştırmanın Problem Cümlesi

Tez kapsamında gerçekleştirilen araştırmaya ilişkin problem cümlesi şu şekilde ifade edilebilir: Üniversitelerin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlik düzeyleri nasıldır? Bu genel probleme ilişkin oluşturulan alt problemler iki kısımda ele alınacaktır.

Birinci kısımda beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin ölçeğin alt faktörlerine göre beden eğitimi öğretim yeterlikleri ne düzeydedir?

İkinci kısımda beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin demografik özelliklerine göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.1.1. Alt Problem 1

1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi alan bilgisi hakkında öğretim yeterlikleri ne düzeydedir?
2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretiminde bilimsel bilgilere başvurmadaki öğretim yeterlikleri ne düzeydedir?
3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beceri düzeyi farklılıkları hakkındaki öğretim yeterlikleri ne düzeydedir?
4. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin özel ihtiyaca sahip öğrenciler için öğretim yeterlikleri ne düzeydedir?
5. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin açıklamalarla ilgili öğretim yeterlikleri ne düzeydedir?
6. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin değerlendirmedeki öğretim yeterlikleri ne düzeydedir?
7. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin teknoloji kullanmada öğretim yeterlikleri ne düzeydedir?

1.1.2. Alt Problem 2

1. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin cinsiyete göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin yaşlarına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin mezun oldukları liseye göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin anne-baba eğitim durumuna göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
5. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin anne-baba meslek durumuna göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin barınma durumuna göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
7. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin spor branşlarına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

8. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğrenim görmekte oldukları üniversiteye göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
9. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü kimin yönlendirmesiyle seçme durumları ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
10. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü tercih etme nedeni durumları ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
11. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin ders dışında herhangi bir sportif etkinliğe (sporcu, antrenör v.b) katılıp katılmama durumlarına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
12. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümdeki araç-gereç yeterlik durumları ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
13. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğrenim görünen bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterlikleri ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
14. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) kullanım oranına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; üniversitelerin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören son sınıf öğretmen adaylarının çeşitli değişkenlere göre beden eğitimi öğretim yeterliklerini ortaya koymaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim-öğretimin vazgeçilmez ögesi olan beden eğitimi dersinin öngörülen amaçlarına ulaşabilmesi ancak beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, üniversitedeki eğitimleri süresince, öğretmenlik eğitiminin üç temel unsurunu oluşturan genel kültür bilgisi, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi alanlarındaki amaçların gerçekleşmesi için bilgi, beceri, tutum ve değerleri yeterli düzeyde kazanmış olmaları gereklidir.

Bu nedenle, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Programından mezun olacak beden eğitimi ve öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretimini aktarma düzeylerinin saptanması son derece önemlidir. Bu açıdan bu araştırmada elde edilen bulgular ile Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Programı sonrası beden eğitimi öğretmen adaylarının beden eğitimi öğretim yeterlik algılarını ortaya koymak ve böylece hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarının geliştirilmesi konusunda ilgililere yardımcı olması düşünülmektedir. Ayrıca, bu araştırmadan elde edilecek sonuçların daha sonra gerçekleştirilecek çalışmalara katkı sağlayacağı beklenmektedir.

1.4. Sayıtlar

Bu araştırmanın dayandığı temel sayıtlar:

1. Ölçek ile elde edilen bilgilerin, ölçeğe katılan Beden Eğitim ve Spor Öğretmeni adaylarının görüşlerini tam olarak yansıttığı,
2. Veri toplama aracı araştırmanın amacını gerçekleştirmeyi sağlayacak, yeterli ve geçerli bilgileri yansıtacak nitelikte olduğu,
3. Örneklem evreni temsil edecek nitelikte olduğu,
4. Literatür taraması ile elde edilen bilgilerin yeterli olduğu varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Örneklem alınan Beden Eğitimi ve Spor öğretmeni adaylarının Beden Eğitimi Yeterlik Ölçeği (BEÖYÖ) sorularına verdikleri cevaplarla,
2. 2015-2016 Eğitim ve Öğretim yılında, Türkiye'deki coğrafi bölgelere göre belirlenen Üniversitelerdeki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin 4 sınıf öğrencileriyle,
3. Araştırma konusu ile ilgili ulaşılabilen kaynakların sağladığı veriler,
4. Kullanılan veri toplama aracının nitelikleri ile,
5. Öğretmen adaylarının beden eğitimi öğretim yeterlik inançlarını etkilediği varsayılan demografik değişkenleri ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Beden Eğitimi: Bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerinde göre değiştirilebilen, esnek kurallara dayalı oyuna, cimmastiğe, spora dönük alıştıırma ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir (Aracı, 2001, 5).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü: Eğitim Fakülteleri ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarına bağlı, öğrenim süresi dört yıl olan ve ilköğretim ile ortaöğretim kurumlarına Beden Eğitimi öğretmeni yetiştiren bölüm.

Beden Eğitimi Öğretmeni: Çalıştığı eğitim kurumunda, öğrencilere beden eğitimi ve spor ile ilgili eğitim veren kişidir (Başer, 2009, 15).

Öğretim: Öğretim, Eğitim yoluyla gerçekleştirilmek istenen davranış değişikliğinin okulda planlı ve programlı bir şekilde yapılması sürecidir.

Yeterlik: Yeterlik, bir görevi icra etmek ve görevin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirmek için ihtiyaç duyulan yetenek bilgi ve becerileri ifade eden bir kavramdır.

Beden Eğitimi Öğretmeni Yeterlikleri: Beden eğitimi öğretmenliğinin gerektirdiği görev ve sorumlulukları gerçekleştirebilmek için sahip olunması gereken bilgi, anlayış, beceri ve tutumlar olarak ifade edilebilir. Bir başka deyişle beden eğitimi öğretmenliği mesleğini gerçekleştirebilmek için gerekli olan kapasitedir (Ünlü, Sünbül ve Aydos, 2008, 25).

BÖLÜM II

LİTERATÜR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Beden Eğitimi

Beden Eğitimi, kişinin yapmış olduğu fiziksel aktiviteler sayesinde, psikomotor, bilişsel ve toplumsal alanda gelişimine katkıda bulunan bir süreçtir. Baumgatner ve Jackson (1975) beden eğitimi şu şekilde açıklamaktadır: Beden Eğitimi, insanın sosyalleşebilmesi ve kişiliğini bulup doğru bir çizgi üzerinde yol almasında büyük bir rol oynar. Beden eğitimi karmaşık bir terimdir. Genel anlamda aklın ve vücudun birleşmesini ifade ederken, fizyoloji, psikoloji gibi başka dalları da ihtiva ederek, bir bütün halinde bulunan insan mekanizmasını göstermektedir. Beden eğitimi, kişinin yapmış olduğu bir dizi hareket ve hareketler sonrası oluşan tepkilere dayalı olarak ortaya çıkan, kişideki davranış değişiklikleriyle ilgili olan eğitim olayının bir evresidir (Tekin vd., 2009). Saraçoğlu, Soylak ve Elçi (2001) beden eğitimi diğer bir ifadeyle bir öğrenme süreci olduğunu bu süreci sportif alıştırmalar, oyun, dans, doğa ve macera etkinlikleri gibi bedensel aktiviteler yardımıyla ilgili davranış, tutum ve bilgiyi geliştirmeyi amaçladığını belirtmektedir. Tesirli ve ilgi çekici bir eğitim-öğretim unsuru olan spora fonksiyonel ve çağdaş eğitim modelinde, doğru planlama etkinliği içerisinde gereken ehemmiyetin verilmesinde fayda vardır.

“Beden eğitimi ve spor” hareketliliğin her türünü ve bütün ilkelerini kapsar. İnsan bedeninin istenilen amaçlar doğrultusunda eğitilmesi düşüncesi, insanlığın dünya üzerindeki varlığı kadar eski olduğu kabul edilirse, genel eğitimle alakalı yapmış olduğumuz açıklama, kavram ve tanımları beden eğitimi ve spor alanıyla ilişkilendirerek, hususi tanımlamalar yapmak, bir gereksinim olarak karşımıza çıkmıştır (Silverman ve Sunbramaniam, 1999). Beden eğitimi ve spor insanın var oluş tarihi kadar eski bir olgudur. İlk çağlardan beri insan bedeninin istenilen amaçlar doğrultusunda geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bunun yanı sıra beden eğitimi şöyle açıklanabilir: Beden eğitimi, kişinin fiziksel etkinliklere iştirak etmek suretiyle davranışlarında maksatlı olarak beden eğitimin amaçlarına uygun bedensel, duygusal, sosyal ve zihinsel değişim ve gelişimi meydana getirme sürecidir (Tamer ve Pulur, 2001).

Açak (2005)'a göre beden eğitimi, insanları hem manen hem fikren ve bedenen olgunlaştıran, geliştiren, en az yorgunluğa karşılık en çok fayda sağlayan cimnastik, oyun ve spor etkinliklerini kapsayan bir bilimdir. Beden eğitimi oyun, cimnastik ve spor gibi eğitici tüm sportif etkinlikler yardımıyla yapılan bir eğitimidir. İnsanların bedenen, ruhen ve fikren gelişmesini, organizmaya zarar vermeden dengeli bir şekilde gelişmesini sağlayan, kişiyi kendisine ve yaşadığı topluma faydalı bir birey olarak yetiştiren bilimsel beden aktivitelerine beden eğitimi denir (Açak, 1997).

2.1.1. Beden eğitiminin amacı

Amaçlar iki değişik temelde ele alınmıştır (Bucher, 1987). Bunlar:

1. Bedenin eğitilmesi veya hareket etmenin öğrenilmesi: Bu görüş beden eğitiminin amacının, beden ve beceri gelişiminin sağlanması olduğunu savunmuştur. Beden savaşa hazırlık, sağlıklı olmak vb. gibi çeşitli amaçlarla eğitilmektedir.

2. Beden aracılığıyla eğitim veya hareketler yoluyla eğitim: Bu görüş becerilerin kazanılması ve bedensel gelişimin sağlanması yolu ile gelişimin diğer boyutlarında istenilen davranış değişikliğinin sağlanması amacını taşımaktadır. Bu görüşe göre, beden eğitimi hareketliliği öğrenmek ve hareketlilik yoluyla öğrenmektir.

Beden eğitiminde Atatürk İlkeleri ve İnkılâpları, Anayasa, Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitimi'nin temel amaçları doğrultusunda, öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde bulundurularak, kişisel ve sosyal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel prensiplerini özümsemiş bireyler olarak yetiştirilmeleri genel amaçtır (Yavaş ve İlhan, 1997). Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının amacı ise öğrencilerin, hayatları süresince kullanacakları hareket becerileri, etkin ve sağlıklı yaşam becerileri, kavramları ve stratejileri ile beraber öz yönetim becerileri, sosyal becerileri ve zihinsel becerilerini de geliştirerek bir sonraki eğitim seviyesine hazırlanmalarınıdır (MEB, 2013).

Beden Eğitimin İlk ve Ortaöğretim Okullarındaki Genel Amaçları (MEB, 2013).

1. Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme,
2. Bütün organ ve sistemlerinin seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirme,
3. Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu sağlayabilme,
4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme,
5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme,
6. Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme,
7. Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinebilme ve bunları uygulamaya istekli olabilme,
8. Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrama, törenlere katılmaya istekli olabilme,
9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak serbest zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirmeye istekli olabilme,
10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme,
11. Tabiatı sevmeye, temiz hava ve güneşten faydalanabilme,
12. İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme,
13. Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme,
14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme,
15. Dostça oynama ve yarışma, kazanma takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme,
16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme,
17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme,
18. Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme.

2.1.2. Beden eğitiminin önemi

Beden eğitimi bireyi hayata hazırlar. Bireyin var olan yapısını geliştirici ve eğitici rol oynamasının yanında düşünce ve manevi eğitiminde önemli bir etkisi vardır. Genç nesillerin yapıcı ve üretken olmasında toplumsal kaynaşma ve kültürel kalkınmaya büyük etkisi olmaktadır. Yetenek esaslarına göre fırsat eşitliği sağlar. Beden eğitimi kişileri iyi ve

kaliteli hale getirip onlar için gerekli bilgi ve yetenekleri kazandırmakla kalmayıp toplumsal çevrenin değişmesine ivme kazandırır. Yarışma, mücadele, ortak hareket etme ve uyumu sağlar. Çocuk ve gençlerin bütün olarak her anlamda gelişmesinde önemli rol oynamakta, büyüme evresindeki çocuklar için fiziki, fizyolojik gelişimi ile birlikte iyi bir karakterin oluşması bakımından yararlı ve gereklidir (Aracı, 1999).

Bucher ve Koenig (1983), Harmandar (2004) beden eğitiminin önemini şöyle ifade etmektedir: Genel eğitimin tamamlayıcısı ve vazgeçilmez bir unsuru olan beden eğitimi, vücut işlevlerinin bütünlüğü ilkesine dayalı olarak çocukların bedensel gelişimi, hareket becerilerinin gelişimi, sinir kas koordinasyon gelişimi, kişisel ve toplumsal uyum sağlaması (kişiliğin eğitimi) bakımından son derece ehemmiyetlidir. Diğer bir çalışmada beden eğitiminin önemi şöyle açıklanmıştır: Vücut ve yapı işlevliğini geliştirmeyi, eklem ve kasların kontrolü ve dengeli bir şekilde olgunlaşmasını sağlamayı, okul yaşantısı sonrası iş hayatı ve sosyal aktivitelerin süresi içinde harcanan fiziki gücü en ekonomik biçimde harcamayı, dolayısıyla organların kontrolü, planlı bir biçimde hareket etmesini öğreten bir etkinlik sistemidir (Haywood, 1989).

2.1.3. Türkiye’de beden eğitimi süreci

Türkiye’de beden eğitimi derslerinin şuan ki eğitimsel seviyesine ulaşması ve okul programlarına girmesi, uzun bir süreci gerektirmiştir. Bu süreç, Osmanlı İmparatorluğu’nda Tanzimat öncesi döneminden (1299-1839) Tanzimat dönemine, Tanzimat döneminden, Meşrutiyet dönemine (1839-1908), Meşrutiyet döneminden, Kurtuluş Savaşı dönemine (1908-1922) ve Cumhuriyet döneminden günümüze kadar sürmüştür (Bilge, 1988, 14-38). Her dönemde beden eğitimi faaliyetlerine, farklı anlamlar yüklenerek, farklı şekillerde, farklı beklentiler ile farklı kurumlarda uygulanmış ve beden eğitimi faaliyetlerine farklı beklentiler geliştirilmiştir. Tanzimat öncesi dönemde (1299-1839) beden eğitimi; saray eğitimi ve öğretimi veren kurumlarda, askeri eğitimi ve öğretimi veren kurumlarda ve halk eğitimi veren kurumlarda uygulamalı olarak yapılan askerlik eğitim-öğretimi ve alıştırılmalarını kapsayan talim ya da spor faaliyetleri şeklinde yapılmıştır. Tanzimat döneminde (1839-1908) ise beden eğitimi, sultanilerin (liselerde) ve askeri okulların ders programlarında yer alan jimnastik dersleri ile birleştirilmiştir. Meşrutiyetin ilanından sonra beden eğitimi faaliyetleri okullarda, Alman ve İsveç jimnastik sistemlerinin etkisinde yapılmaya başlanmıştır. (Bilge, 1988; Candan ve Bağırhan, 2005).

Beden eğitimi dersinin kurumlaşması ve ders olarak ilk ve ortaöğretim kurumlarının programına alınması Cumhuriyet dönemine rastlamıştır. 1926 yılında okulların müfredat programlarına jimnastik adı altında giren bu ders daha sonra beden eğitimi dersi adını almıştır. O günden bugüne kadar beden eğitimi dersi, isim olarak değişmemiş ve eğitim kurumlarının değişik kademelerinde zorunlu olarak okutulan bir ders olarak varlığını devam ettirmiştir (Çöndü, 1999).

2.1.4. Türkiye’de beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmesi süreci

Türkiye’de beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmesine tarihsel açıdan baktığımızda, Cumhuriyetin ilk yıllarında spor öğretmenleri yetiştirmek için bir yüksekokul açmanın koşulları oluşmadığı için önce kurslarla öğretmen ihtiyacı karşılanmıştır. İstanbul Çapa’da 1926 yılında “Terbiyeyi Bedeniye Muallimliği Kursu” açılmıştır. İsveçli ve İsveç’te eğitim gören Türk öğretim elemanlarının yürüttüğü kurslardan 4 yılda 148 erkek, 63 bayan mezun olmuştur.

Ankara’daki Gazi Eğitim Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü bünyesinde 1933 yılında İzmir’de ve Diyarbakır Eğitim Enstitülerinde Beden Eğitimi Bölümleri açılmıştır. Bölümler kapatılıncaya kadar bu kurumların 2. Dünya Savaşı ile eğitim ve spordaki anlayış değişikliklerine paralel olarak müfredatları 8 kez değiştirilmiştir. Görüldüğü gibi beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek amacıyla birçok okul açılmış ve bu okulların çoğunda eğitim yetersiz olmuş, bazılarında ise istikrarlı eğitim sürdürülmüştür (Muratlı, 2001).

Bu okullardan bazılarının kapatılmasından sonra, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa (METK) göre Türk sporuna bilimselliği getirmek ve ihtiyaç duyulan BES teknik elemanlarını yetiştirmek amacıyla, dört yıl eğitim ve öğretim süreli olmak üzere 1974-1975 öğretim yılında Ankara’da “Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi” 1975-1976 öğretim yılında da İstanbul’da “Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademisi” ve Manisa’da “Manisa Gençlik ve Spor Akademisi” adıyla Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı olarak okullar açılmıştır (Güven, 1996).

YÖK öncesi Ege Üniversitesi 1977-78 öğretim yılı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunu (BESYO) açmıştır. Bu kurumlar 1974’de açılan Spor akademileri gibi branşta uzmanlaşmaya yönelik 4 yıllık, 134 kredili bir eğitim-öğretimi

gerçekleştirmişlerdir. 6 Kasım 1981 tarihinde yürürlüğe giren YÖK Kanunuyla, alanımızda büyük bir dağınıklık gösteren Yükseköğretim Kurumları eğitim fakültelerine bağlı bölümlerinden, üniversitelerdeki yüksekokullardan, gençlik ve spor akademilerinden 1982 yılında eğitim fakültelerine bağlı Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerine dönüşmüştür (Muratlı, 2001). 2547 sayılı yükseköğretim kanununa göre, 20 Temmuz 1982 tarihli (RG) Resmi Gazete’de yayınlanan 41 sayılı kanun hükmünde kararname ile BES eğitimi veren kurumlarımızın, üniversite çatısı altında birleştirilmesine karar verilmiştir. Gençlik ve Spor Akademileri bağlı buldukları illerdeki üniversitelerin eğitim fakültesi bünyesindeki Beden Eğitimi Bölümleri ile birleştirilerek BES Bölümleri haline getirilmiştir. 1992 yılından itibaren eğitim fakültelerine bağlı bölümlerin yanında Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları açılmaya başlanmıştır. Bu okulların sayıları politik etkilerle hızla artmış ve büyük çoğunluğu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarına (BESYO) dönüştürülmüştür (Güven, 1996).

2.1.5. Beden eğitimi öğretmeni

Beden eğitimi öğretmeni çalıştığı eğitim kurumunda, öğrencilere beden eğitimi ile ilgili eğitim veren kişidir (UMBS, 2012).

Beden eğitimi öğretmenin başlıca görevleri şu şekildedir;

Beden eğitimi konusu ile ilgili hangi bilgi, beceri, tutum ve davranışların, hangi yaş düzeylerindeki öğrenci gruplarına, hangi yöntemlerle kazandırılacağı, MEB tarafından onaylanan öğretim programları ve ilgili mevzuatta belirtilmiştir.

Beden eğitimi öğretmeni, bu program çerçevesinde (UMBS, 2012):

1. Eğitim vereceği grubun düzeyine uygun bir çalışma planı hazırlar,
2. Kendisine ayrılan ders saatlerinde bu planı uygulayarak öğrencilere alanı ile ilgili bilgi ve beceri kazandırır,
3. Öğrencilerin başarılarını değerlendirir, başarı düzeylerini artırıcı önlemler alır,
4. Eğitici kol çalışmalarında görev alarak öğrencilerin yeteneklerini geliştirici etkinlikler düzenler,
5. Öğrencilerin gelişimlerini izler, sorunlarının çözümüne yardımcı olur,

6. Alanı ile ilgili gelişmeleri izler, bunların öğretim programlarına yansıtılması için ilgililere önerilerde bulunur,
7. Nöbetçi olduğu günlerde, okulun düzen ve disiplinini sağlamak üzere görev yapar,
8. Sınıf öğretmeni olarak, öğrencilerin alan ve ders seçmelerine yardımcı olur, yönetimle ilişkilerini sağlamaya çalışır.

Beden eğitimi öğretmenin hem alanı hem de öğretmenlik mesleği ile ilgili niteliklere sahip olması gerekir. Beden eğitimi öğretmeni olmak isteyenlerin (UMBS, 2012):

1. Spor yeteneği olan,
2. Göz-el ve ayaklarını eşgüdümle kullanabilen,
3. Bedence sağlam ve güçlü,
4. Spora karşı ilgili ve bu alanda başarılı,
5. Düşüncelerini başkalarına açık bir biçimde aktarabilen,
6. İyi bir öğrenme ortamı sağlayabilen,
7. Dikkatli, işine özen gösteren,
8. Mesleğinin sorunları ile ilgilenen ve çözüm yolları bulmaya çalışan,
9. İnsanlarla iyi iletişim kurabilen, sevecen, hoşgörülü, sabırlı,
10. Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini anlayabilen,
11. Kendini geliştirmeye istekli, coşkulu, yaratıcı kimseler olmaları gerekir.

Beden eğitimi öğretmeni, genellikle spor salonunda, okulun bahçesinde ve bazen sınıfta görev yapar; görevini genellikle ayakta atlama, sıçrama, koşma, tırmanma gibi hareketler yaparak yürütür. Çalışma ortamı, mevsime göre açık veya kapalı yerlerde, oldukça gürültülüdür (UMBS, 2012).

Beden eğitimi öğretmeni olabilmek için bazı koşullar vardır. Bu koşullar şu şekilde sıralanmıştır (UMBS, 2012).

1. Lise veya dengi okul mezunu olmaları,
2. Yükseköğretime Geçiş Sınavında (YGS) herhangi bir puan türünden barajı aşarak başarılı olduktan sonra, ilgili üniversitece yapılacak olan özel yetenek sınavına girmeleri ve başarılı olmaları gerekmektedir.

Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır. Meslek eğitimi, hem kuramsal hem de uygulamalı olarak yapılır. Eğitimini başarı ile tamamlayanlara alanı belirten lisans diploması ve “Beden Eğitimi Öğretmeni” unvanı verilir (TTKK, 2006).

Beden eğitimi öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim okulları, ortaokullar, genel liseler, Anadolu liseleri, mesleki ve teknik liseler, fen liseleri, spor meslek lisesi ve üniversitelerde beden eğitimi öğretmeni olarak çalışabilirler.

Beden Eğitimi dersi dışında, spor faaliyetleri ve milli oyunlar, spor ilkyardımları, halk oyunları, spor yönetimi ve organizasyon, spor psikolojisi gibi derslere girerler. MEB yapılan müfettişlik sınavını kazanırlarsa müfettişlik yapabilirler. Beden eğitimi öğretmenleri, çeşitli spor merkezlerinde, aerobik salonlarında, fazla kilolardan kurtulmak için zayıflama egzersizlerinin yapıldığı vb. yerlerde çalışabilirler (UMBS, 2012).

2.2. Öğretim

Davranış değiştirmenin ne şekilde, hangi etkinliklerle ve nasıl yapılacağı konusu doğrudan doğruya öğrenme işi ve onu sağlamak için düzenlenen öğretme süreci ile alakalıdır (Aydoğdu, 2003).

Eğitim ve öğretim ifadeleri genelde aynı anlamda kullanılmaktadır. Ancak eğitim, kişide davranış değişikliği meydana getirme süreci, öğretim ise bu davranış değişikliğinin okulda planlı ve programlı bir biçimde yapılması sürecidir. Eğitim her mekanda ve her yerde, ancak öğretim daha çok okulda yapılmaktadır. Eğitim süreci çok kapsamlıdır, devamlıdır, yaşam boyu süren, deneyimlerle kazanılır. Zaman ve mekan açısından sınırsızdır ve her şeyden öte kültürü oluşturur. Öğretme süreci ise öğrenme faaliyetlerini yönlendirme ya da rehber olma işidir. Burada sözü edilen öğrenme kavramı, yaşantı ürünü ve az çok kalıcı izli davranış değişikliği olarak tanımlanmaktadır (Erden ve Akman, 2001).

Öğretimin eğitimciler tarafından farklı noktaları vurgulanmıştır. Açıköz (2005) öğretimi, öğrencilerin gelişimine yardım eden bir süreç; Mouly (1973), öğrenci gelişimini teşvik etme stratejileri; Sayler, Alexander ve Levis (1981), öğrencilerin planlı öğrenme

etkinliklerine katılması; Glaser (1976) ise öğrencilerin belirli davranışları kazanabilmesi için düzenlenen planlı etkinlikler süreci olarak tanımlamışlardır (Akt: Çalışır, 2008).

Öğretim geniş bir kavramdır. Öğretimde, öğrenme ve öğretme diye iki etkinlik vardır. Bunlardan öğrenme öğrencinin, öğretme ise öğretmenin etkinlikleridir. Öğrenme kavramının, öğretim kavramı içindeki yeri büyüktür. Öğretimde, öğretmenden daha çok öğrencinin kendi kendisine öğrenmesi esastır. Öğrenme etkinliklerinde, öğrencinin ilgi ve iradesi çok önemlidir. Öğrenciyi kendi kendisinin rehberi haline getirmek gereklidir (Kemertaş, 1997).

Bir sistem olarak öğretimde girdi, süreç ve çıktı öğeleri bulunmaktadır. Açıkgöz'e (2005) göre girdi olarak öğrenci, öğretmen, program, malzeme, içerik vb. öğeler ele alınırken, süreç boyutunda bu öğelerin birbiriyle etkileşimi ve çıktı boyutunda ise girdilerde, özellikle öğrencilerde meydana gelen değişimler söz konusudur. Ona göre buradaki her öğrencinin kendine özgü bir yapıya sahip olduğu düşünüldüğünde öğretimin ne kadar karmaşık bir sistem olduğu daha açık görülmektedir. Örneğin; öğrenciyle ilgili olarak benlik saygısı, denetim odağı, ilgi, yetenek, ön öğrenmeler, güdü, öğrenme stilleri, süreçle ilgili olarak dönüt, düzeltme, bekleme süresi, katılım, öğretmenin sözel ve sözel olmayan davranışları, sınıf yönetimi vb. birçok değişken öğretim sistemini ve bu sistemin ürünlerini etkilemektedir.

Tykoson ve Jakobson'un (1993) ifadesine göre, bazı öğrenciler en iyi sınıfta dinleyerek ve öğretmenden notlar alarak öğrenirken, bazıları da konuları diğerleriyle tartışarak, bir gösteriyi görerek, tartışarak, çalıştığını deneyerek, keşfederek daha iyi öğrenirler (Akt: Turan, 2009).

Ayrıca birçok tanımda ve anlatımda geçen, öğretimin başlıca özellikleri ise şu şekilde belirtilmiştir:

1. Öğretim bir süreçtir.
2. Öğretim planlıdır.
3. Öğretim öğrenciyi geliştirmek, ona bir şeyler kazandırmak amaçındadır.
4. Öğretim öğrenmenin başlatılması ve sürdürülmesi etkinliklerini içermektedir şeklinde açıklanabilir (Açıkgöz, 2005).

Ünal ve Ada'ya (1999) göre öğretimin amaçları ise şu şekilde ifade edilmiştir:

1. Çocuklara, gençlere belirlenen bilgi, beceri, davranış ve değerler kazandırabilme,
2. Çocukların ruh, beden, zihin, düşünme, karar verme, karakter, kişilik ve sosyal yeteneklerini geliştirebilme,
3. Çocuklara öğrenmesini öğretebilme,
4. Çocukların bireysel ihtiyaçlarını, sorunlarını, toplumun isteklerini tanıma ve bu ihtiyaçlara cevap verebilme,
5. Çocukların güdülerini bilinçli bir surette düzenleyerek geliştirebilme,
6. Çocukları yaparak ve yaşayarak iş içinde hayat işlerine hazırlayabilme,
7. Okulun eğitim ihtiyaçlarını gerçekleştirebilmek için gerekli olan bütün önlemleri alabilmedir.

Öğretimde amaçların gerçekleşmesi öğrencilerin, amacın, konunun, eldeki araç ve gereçlerle, öğretmenin özelliklerine uygun bir yöntemin bulunmasına ve uygulanmasına bağlıdır.

2.2.1. Öğretim yöntemi

Öğrencilere eğitim yoluyla davranışların nasıl kazandırılacağı sorusu, öğretimde yöntem konusunu ortaya çıkarmıştır. Öğretim yöntemi, öğrencilerin özellikleri, ders araç-gereçleri ile tüm öğrenme durumu göz önünde tutularak saptanan ve izlenen mantıklı yoldur (Sözer, 1998).

Öğretim yöntemi öğrencilere, bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkların kazandırılması amacıyla gerçekleştirilen gözlem, uygulama ve çalışma tekniklerinin tümünü kapsar (Fidan, 1996). Yöntem öğretimde önemli bir işleve sahiptir. Çünkü öğretim ancak belli yöntemlerle gerçekleştirildiği zaman, arzu edilen davranışlar kolayca öğrencilere kazandırılabilir. Öğretimde her durum için geçerli sihirli bir yöntem olmadığı gibi, iyi ya da kötü olarak nitelendirilebilecek bir yöntem de söz konusu değildir. İyi yöntem, öğrencileri belirlenen amaçlara en etkili ve en kolay ulaştıran yöntemdir. Ayrıca yöntemlerin birbirlerine üstünlükleri de söz konusu değildir (Yaşar, 1998).

Öğretme yöntemi, öğrenciyi hedefe ulaştırmak için izlenen yoldur. Yöntemle, belli öğretim teknikleri ve araçları kullanılarak öğretmen ve öğrenci faaliyetlerinin bir plana göre düzenlenmesi ve yürütülmesi amaçlanır (Fidan, 1996). Yöntem “bir sorunu çözmek, bir deneyi sonuçlandırmak bir konuyu öğrenmek ya da öğretmek gibi amaçlara ulaşmak için bilinçli olarak seçilen ve izlenen düzenli yol” olarak tanımlanabilir (Demirel, 2004).

Öğretim yöntemleri Clark and Starr’a (1981) göre, öğretmenlerin istenilen öğrenmeyi sağlamak için yaptıkları uygulamaları içerir. Bir başka deyişle öğretim amaçlarına ulaşmak için öğretmenlerin öğretim araçlarını, materyallerini, konuyu, öğretim tekniklerini kullanmalarını ve bunları organize etme biçimlerini ifade etmektedir.

Yöntem öğretimde önemli bir işleve sahiptir. Çünkü öğretim ancak belli yöntemlerle gerçekleştirildiği zaman, arzu edilen davranışlar kolayca öğrencilere kazandırılabilir. Öğretimde her durum için geçerli sihirli bir yöntem olmadığı gibi, iyi ya da kötü olarak nitelendirilebilecek bir yöntem de söz konusu değildir. İyi yöntem, öğrencileri belirlenen amaçlara en etkili ve en kolay ulaştıran yöntemdir. Ayrıca yöntemlerin birbirlerine üstünlükleri de söz konusu değildir (Yaşar, 1998).

Öğretimde planlı ve yöntemli çalışılmazsa, bütün etkinlikler rastlantıya bırakılmış olur. Bu bakımdan öğretimde yöntem gereklidir. Öğretimde yöntemi, yerinde ve zamanında en iyi ve ustalıkla kullanabilecek öğretmendir. Gerçek öğretmen, iyi yöntem bilen ve uygulayabilen öğretmendir (Kemertaş, 1997).

Yöntem, özel öğrenme durumuna, öğretilecek olan öğretimin özelliklerine ve dersin amacına göre seçilmelidir. Öğretimde yöntem seçimini etkileyen başlıca faktörler; amaçlar, konunun özelliği, öğrenci grubunun büyüklüğü, zaman ve fiziksel ortam olarak sıralanabilir (Yaşar, 1998; Küçükahmet, 2003).

Amaçlar: Öğretim sırasında öğrencilere kazandırılacak davranışlar, o dersin ya da konunun hangi yöntemlerle işlenmesi gerektiği konusunda öğretmene çeşitli ipuçları verir.

Konunun özelliği: Öğrenilecek konular için bazı yöntemler uygun düşerken, bazı yöntemler uygun düşmeyebilir.

Öğrenci grubunun büyüklüğü: Öğrenci grubunun büyüklüğü, yöntem seçimini etkileyen önemli etmenlerden birisidir.

Zaman ve fiziksel ortam: Zaman, yöntem seçimini etkileyen en önemli etmenlerden birisidir. Zamanın çok sınırlı olduğu durumlarda, öğretmenin daha çok aktif olduğu öğretim yöntemlerinden yararlanma yoluna gidilir. Fiziksel eğitim ortamı da yöntem seçimini etkiler. Örneğin, gerekli araç-gereçleri ya da uygulamanın yapılacağı salonu bulunmayan bir eğitim kurumunda bazı yöntemlerin uygulanması olanaksızdır.

Bunların dışında, öğretmenin kişiliği, öğrencinin yaşı, geçmiş öğrenmeleri ve öğrenme deneyimleri de öğretimde yöntem seçimini etkilemektedir (Aykaç, 2001; Şenşık, 2006).

2.2.2. Beden eğitimi derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri

Sportif becerilerin nasıl öğretileceği ve öğrenileceği konusunda birçok yaklaşımdan bahsedilebilir (Demirhan, 1997). Literatürde yöntem ve tekniklerin sınıflanması konusunda tam bir birlik sağlanamamaktadır.

Beden eğitiminde kullanılan öğretim yöntemlerinin birçoğunu anlaşılır biçimde içinde barındıran yapı uzun yıllardır temel kaynak olarak başvuru olan “Mosston’un Öğretim Yöntemleri Yelpazesi”dir. Beden eğitimi ve sporda yöntem ve teknikler bazen bağımsız bazen de birlikte kullanılmaktadır. Beden eğitimi ve spor öğretiminde, genel eğitimde kullanılan soru cevap, tartışma, düz anlatım, dramatizasyon ve gösteri gibi yöntem-tekniklerinin yanında, daha yaygın olarak kullanılan başlıca öğretim yöntemleri şunlardır (Mosston ve Ashworth, 2009; Barret, 2005);

1. Komut Yöntemi
2. Alıştırma Yöntemi
3. Esli Çalışma Yöntemi
4. Kendini Değerlendirme Yöntemi
5. Katılım Yöntemi
6. Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi
7. Problem Çözme Yöntemi

8. Kişisel Program-Öğrencinin Tasarımı Yöntemi
9. Öğrencinin Başlatması Yöntemi
10. Kendine Öğretme Yöntemi

2.3. Yeterlik

Bir meslek alanına özgü görevlerin yapılabilmesi için gerekli olan mesleki bilgi, beceri ve tutumlara sahip olma durumudur (TEDP, 2006).

Alkan ve Hacıoğlu'na göre (2003) yeterlik, bir işi yapma gücünü sağlayan özel bilgi beceri ve ehliyet anlamında bir kavramdır.

Yeterlik, insanın bir davranışı yapmak için gereken bilgi ve beceriyi kazanmasıdır. Öğretmenlik mesleğinin yeterlik alanı ise öğretmenin mesleğini yerine getireceği hizmet alanı ile ilgili gereken bilgi ve beceriyi kazanmasıdır; şeklinde tanımlanabilir. Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği, tutum, davranış, bilgi ve becerinin kazanılması, öğretmen yetiştirme programlarının, şu üç boyuta sahip olacak şekilde yetiştirilmesini zorunlu hale getirmiştir: genel kültür, alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisidir. Bu yeterliklerin öğretim kademelerine göre ele alındığında, alan bilgisi aynı oranda ağırlığının korunurken, üst kademelere doğru genel kültür bilgisinin oranı azalmakta, öğretmenlik meslek bilgisinin oranı artmaktadır (Celep vd., 2004).

2.3.1. Beden eğitimi öğretmenlerinin yeterlikleri

Ülkemiz okullarında çocuk ve gençlerimizi gelecek için şekillendiren dersler arasında lokomotif görevini beden eğitimi dersinin üstlendiği düşünülmektedir. Beden eğitimi dersleri; çocuk ve gençlerimizi sadece bilişsel olarak geleceğe hazırlamayıp, yaşamın içinde olmalarını sağlayarak duyuşsal gelişimleri ile birlikte psikomotor gelişimlerini de kapsamaktadır. Temel gelişim alanlarını bir arada barındıran beden eğitimi derslerinin önemi iyice artmaktadır. Bu sürecin işleyişinde ise beden eğitimi öğretmenleri temel unsurdur. Beden eğitimi öğretmenlerinin, mesleki kişilik yeterliklerinin bu süreçte önemli bir rolü olduğu düşünülmektedir.

Beden eğitimi, oyun, cimmastik ve spor gibi eğitici bedensel etkinlikler aracılığı ile yapılan eğitimidir (Güneş, 2003). Beden eğitimi, bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını,

beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, cimmastiğe, spora dönük alıştırma ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir (Aracı, 2001).

Beden eğitimi derslerinde bedensel etkinlikler yolu ile Milli Eğitim'in temel ilkeleri doğrultusunda çocukların bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarındaki gereksinimleri karşılanmakta ve bu alanların istenilen doğrultuda geliştirilebilmesi amaçlanmaktadır. Böylece beden eğitimi derslerindeki spor etkinliklerinde rekor kırma ve şampiyon olma amacı olmamaktadır.

Beden eğitimi öğretmeni yeterliliği tanımını Ünlü, Sünbül ve Aydos (2008); beden eğitimi öğretmenliğinin gerektirdiği görev ve sorumlulukları gerçekleştirebilmek için sahip olunması gereken bilgi, anlayış, beceri ve tutumlar olarak açıklanmaktadır.

Beden eğitimi derslerinin kaliteli gerçekleştirilmesi için 10 boyut bulunmaktadır. Bu boyutlar; öğretmenler, öğrenciler, program, liderlik, yaşam için öğrenme, topluluk, öğrenme, pedagoji, araştırma ve sonucu ise değerlendirmedir (Pill, 2004).

Kaliteli beden eğitimi dersini etkileyen öğelerden biride beden eğitimi öğretmenleridir. Yaylacı (2012) "Kaliteli beden eğitimi dersi = Kaliteli beden eğitimi öğretmeni" olarak formüle etmiştir. Beden eğitimi öğretmenin mesleki kişilik yeterlikleri ne kadar yüksek olursa dersin kalitesi de yükselir düşüncesini Ünlü'nün (2008) yaptığı araştırmada, öğretmenlik yeterliğini yüksek düzeyde algılayan beden eğitimi öğretmenlerinin olumlu sınıf yönetimi davranışları sergiledikleri sonucu desteklemektedir.

Mc Neil (1985) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yeterliklerini; konu alanı bilgisine sahip olma, sporun bilimsel ve felsefi temellerini bilme, hareket analizi yapabilme, organizasyon becerisi, iletişim becerisine sahip olma, istekli, karşılıklı ilişki ve saygıyı benimseyen, mesleki dürüstlük ve etik davranışa sahip, motivasyon yeteneği ve sağlıklı yaşam biçimine sahip olma, bireyin gelişim özelliklerini analiz edebilme, öğrenme-öğretme sürecini örgütleyebilme olarak açıklamaktadır.

Bucher, (1979) beden eğitimi öğretmenlerinin sahip olması gereken özellikleri; mesleki (alan) bilgisi, konuşma ve yazma becerisi, sağlıklı bedensel, zihinsel ve duygusal

yapı, öğretmenlik mesleğine uygun kişilik, uygun düzeyde hareket becerisi, işbirliği becerisi ve espri yapma yeteneği olarak açıklamaktadır.

Demirhan, Açıkada ve Altay tarafından (2001) öğrencilerin, spor öğretmenlerinde bulunması gereken en önemli üç niteliği; öğrencileri her konuda anlama %31.22, mesleki bilgi ve becerilerinde yeterlik %23.25 ve mizah duygusuna sahip olma %22.88 olarak sıraladıkları görülmüştür (Demirhan, 2006).

NASPE (Amerika Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Derneği) tarafından yayınlanan beden eğitimi öğretmen adaylarının sahip olması gereken 10 standardı aşağıdaki şekilde açıklamıştır (2008):

1. İçerik bilgisi: Beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi ile ilgili içerik bilgisini ve alan kavramlarını bilmeli.
2. Büyüme ve gelişme: Beden eğitimi öğretmenleri, çocukların büyüme ve gelişimlerini bilmeli, ayrıca çocukların fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyici fırsatlar sunmalıdır.
3. Farklı öğrenciler: Beden eğitimi öğretmenleri farklı kültürlere ve farklı öğrenme stillerine sahip öğrencileri eğitim-öğretim ortamına uyumlarını sağlamalı.
4. Yönetim ve motivasyon: Beden eğitimi öğretmeni güvenli, sosyal etkileşimli ve aktif katılımlı bir öğrenme ortamı oluşturarak, öğrencilerin bireysel ve grup motivasyonunu sağlamalı.
5. İletişim: Beden eğitimi öğretmeni derslerde katılımı artırmak için sözlü ve sözsüz etkili iletişim tekniklerini kullanmalı.
6. Planlama ve öğretim: Ulusal standartlara uygun öğretim stratejilerini planlamalı ve uygulamalı.
7. Değerlendirme: Öğrencilerin fiziksel, bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerini teşvik etmek için değerlendirme yapmalı.
8. Yansıma: Beden eğitimi öğretmeni profesyonel eylemlerini öğrencilere, velilere ve meslektaşlarına yansıtmalı.
9. Teknoloji: Beden eğitimi öğretmeni öğrenme ortamını zenginleştirmek için teknolojiyi kullanır.
10. İşbirliği: Beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin gelişimlerini sağlamak ve onları desteklemek için meslektaşları, veliler ve çevre ile ilişkiler kurmalı.

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü beden eğitimi öğretmenlerinde bulunması gereken özel alan yeterliklerini altı ana ve 30 alt boyutta belirlemiştir (MEB, 2012, 203-217).

2.3.2. Öğretim sürecini planlama ve düzenleme

Öğretim sürecini planlama, amaca uygun olarak ortamlar düzenleme, materyal hazırlama ve kaynaklardan yararlanma uygulamalarını kapsar.

- a) Öğretime uygun planlama yapabilme
- b) Öğretime uygun öğrenme ortamları düzenleyebilme
- c) Öğretim sürecine uygun araç-gereç ve kaynakları kullanabilme
- d) Okul takım çalışmaları planlayabilme
- e) Öğretimin amaçlarını gerçekleştirilmesi sürecinde teknolojik kaynakları kullanabilme.
- f) Öğretimde özel eğitime gereksinim duyan ve özel gereksinimli öğrencilere (BEP) yönelik planlamalar yapabilme

2.3.3. Fiziksel performansı geliştirmeyi sağlama ve koruma

Öğrencilerin temel ve özelleşmiş hareket becerilerini, kişisel uygunluk seviyelerinin farkında olmalarını, sağlıklı yaşama becerilerine sahip olmalarını ve bunu sağlamaya yönelik etkinlikler düzenleme ve bunları yaşam boyu sürdürebilme becerilerini kapsamaktadır.

- a) Öğrencilerin temel ve özelleşmiş hareket bilgi ve becerilerini geliştirebilme
- b) Öğrencilerde düzenli fiziksel etkinlik ve sağlıklı yaşam bilinci oluşturabilme
- c) Öğrencilerin müsabakalara katılımını ve çalışmalarının yürütülmesinin sağlayabilme
- d) Öğrencileri sağlıklı beslenme konusunda bilgilendirebilme
- e) Spor sakatlanmalarında ilkyardım kurallarını uygulayabilme
- f) Öğrencileri liderlik, sorumluluk alma, paylaşma ve birlikte iş yapma becerilerini geliştirebilme

- g) Doğayı tanıma ve çevreyi koruma bilinci oluşturabilme
- h) Kişisel güvenlik ve kazalardan korunma bilgi ve becerisini kazandırabilme
- i) Öğrencilere spor ve spor organizasyonları bilinci ve sevgisini kazandırabilme
- j) Beden eğitimi dersi öğretiminde eğitsel oyunları etkili kullanabilme
- k) Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere yönelik etkinlikler düzenleyebilme

2.3.4. Ulusal bayramları anlam ve önemine yaraşır şekilde kutlama

Ulusal bayramları coşuklu ve etili biçimde kutlama uygulamalarını kapsamaktadır.

- a) Atatürk'ün beden eğitimi ve sporla ilgili duygu ve düşüncelerini uygulamalarına yansıtabilme
- b) Ulusal bayramlarda ve özel günlerde sportif etkinlikler yapabilme.

2.3.5. Gelişim performansını izleme ve değerlendirme

Öğrencilerin fiziksel, zihinsel, ruhsal gelişimlerini izleme ve değerlendirme uygulamalarını kapsamaktadır.

- a) Yapacağı ölçme ve değerlendirme uygulamalarının amaçlarını belirleyebilme
- b) Ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerini kullanabilme
- c) Öğrencilerin bedensel gelişimlerini belirlemeye yönelik yapılan ölçme ve sonuçlarını yorumlama ve geri bildirim sağlayabilme

2.3.6. Okul, aile ve toplumla işbirliği yapma

Beden eğitimi öğretmenleri tören ve organizasyonların programlarını etkin olarak hazırlanması ve sunulması, aileler ile işbirliği, okulun kültür ve öğrenme merkezi olmasına yönelik uygulamaları kapsamaktadır.

- a) Öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve ruhsal yönden geliştirilmesinde ailelerle ve toplumla işbirliği yapabilme
- b) Öğrencilerin ve çevrenin ulusal bayram ve törenlerin anlam ve önemini farkına varmalarını ve törenlere aktif katılmalarını sağlayabilme
- c) Ulusal bayram ve törenlerin yönetim ve organizasyonunu yapabilme

- d) Okulun kültür ve öğrenme merkezi haline getirilmesinde toplumla işbirliği yapabilme

2.3.7. Mesleki gelişimi sağlama

Beden eğitimi öğretmeni mesleki gelişime yönelik uygulamalarını kapsamaktadır.

- a) Mesleki yeterliklerini belirleyebilme
- b) Beden eğitimi dersi öğretimine ilişkin kişisel ve mesleki gelişimini sağlayabilme
- c) Mesleki gelişimine yönelik uygulamalarda bilimsel araştırma yöntem ve uygulamalardan yararlanabilme
- d) Liderlik yapabilme

Beden eğitimi öğretmenleri de diğer öğretmenlerden beklenen mesleki ve kişisel tüm yeterliklere sahip olmak zorundadır. Hatta beden eğitimi öğretmeni söz konusu olunca, bu yeterlikler daha geniş bir yelpaze oluşturabilmekte ve daha fazla önem arz etmektedir. Çünkü beden eğitimi öğretmenleri sağlıklı nesillerin yetiştirilmesinde, spor kültürünün geliştirilmesinde, milli değerlerin oluşturulmasında önemli sorumluluklar üstlendiği düşünülmektedir.

2.3.8. Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri

Beden eğitimi derslerinde kalite standartlarının artırılması için beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri çok önemlidir (Atencio, Jess ve Dewar, 2012).

Uluslar Arası Sağlık, Beden Eğitimi, Rekreasyon, Spor ve Dans Konseyi (ICHPER: SD, 2005) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki yeterlik standartlarını; alan bilgileri, mesleki bilgi ve beceriler ile pedagojik bilgi ve beceriler olarak aşağıdaki gibi üç başlıkta açıklamıştır.

2.3.9. Alan bilgileri

İnsan hareketlerine dair bilgileri içeren bu standart alanında beden eğitimi öğretmenleri aşağıdaki konularda beden eğitimi ile ilgili yeterlik sergilemeleri gerekmektedir;

1. Alan ve meslek olarak felsefi boyutlarına dair bilgi,
2. Tarih bilgisi,
3. Yapısal ve işlevsel olarak insan hakkında bilgi,
4. İnsan performansının kinesiyolojik ve fiziksel yönleri hakkında bilgi,
5. İnsan fizyolojisi ve egzersizin insan performansı üzerindeki etkileri hakkında bilgi,
6. Motivasyon, güdü, kaygı ve stres ile performansın sosyolojik-psikolojik yönlerine dair bilgi,
7. Sosyal dinamikler, etik ve ahlaki davranışlar, kültürel, etnik ve cinsiyet farklılıkları gibi unsurların insan performansının sosyolojik-psikolojik yönlerine dair bilgi,
8. Motor gelişim hakkında bilgi,
9. Motor öğrenmeyle ilgili bilgi.

2.3.10. Mesleki bilgi ve beceriler

Bu standart boyutu; bir meslek olarak beden eğitimi öğretmenliğinin mesleki yeterlikleri ile öğretme ve öğrenmeye ilişkin bireysel ve kültürel yeterliklerini kapsamaktadır;

1. Mesleğin kapsam (alan) bilgisi,
2. Tarihi ve sosyo-politik açıdan, beden eğitiminin okullardaki rolü bilgisi,
3. Beden eğitimi hakkında bireysel bir felsefi kuram geliştirme bilgi ve becerisi,
4. Akademik ve araştırmacı özelliği devam ettirmeye yönelik bilgi ve beceri,
5. Fiziksel etkinlikler ve sporun kültürel yönleri hakkında bilgi,
6. Çeşitli yaş gruplarına, beden eğitimi içerikli, kapsamlı, geliştirmeye uygun müfredat tasarlamaya ilişkin bilgi ve beceriler,
7. Araç-gereçlerin bakımı ve saklanması, maliyet, program değerlendirme, yasal yönler, güvenlik ve liderlik gibi beden eğitimi programının farklı yönlerini geliştirmeye ilişkin bilgi ve beceriler.

2.3.11. Pedagojik bilgi ve beceriler

Bu boyut, öğretme ve öğrenme teorileri ve mesleki uygulamaları kapsamaktadır.

1. Eğitimsel öğrenme teorisi hakkında bilgi,

2. Verimli öğretim teorisi hakkında bilgi ve uygulama,
3. Programı, öğretim ve öğrenme aktivitelerine dönüştürmeye ilişkin bilgi ve beceriler,
4. Sistemik konu tasarımı, ders dizisi oluşturmaya ilişkin bilgi ve beceriler,
5. Hareketleri analiz etme, motor performansını değerlendirme, öğretim-öğrenme sürecini değerlendirmeye ilişkin bilgi ve beceriler,
6. Sınıf yönetimine ilişkin bilgi ve beceriler.

Mesleki yeterlik, bireyin sahip olduğu meslek grubuna özgü alan bilgisi ve meslek bilgisi özellikleridir. Beden eğitimi öğretmenleri için bu kavram düşünüldüğünde kendi alanındaki yenilikleri takip edebilme, gelişmeleri uygulayabilme ve eğitim ortamında etkili bir iletişim ile rehberlik görevini yapabilme özellikleri düşünülebilir.

Öğretmenlerin mesleki yeterlikleri ile beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri aynı olmakla birlikte içerikte bazı farklılıklar bulunur. Örneğin alan bilgisi özelliğinde; insan fizyolojisi ve egzersizin insan performansı üzerindeki etkileri hakkında bilgi ile insan performansının kinesiyolojik ve fiziksel yönleri hakkında bilgisine sahip olması, mesleki bilgi ve beceriler özelliğinde; fiziksel etkinlikler ve sporun kültürel yönleri hakkında bilgisi, pedagojik bilgi özelliğinde ise hareketleri analiz etme, motor performansını değerlendirme, öğretim-öğrenme sürecini değerlendirmeye ilişkin bilgi ve beceriler beden eğitimi öğretmenlerinin sahip olmaları gereken özellikler olarak belirtilmektedir.

2.3.12. Beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel yeterlikleri

Öğretmenlerde olması gereken kişisel yeterlikler ile beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde bulunması gereken kişisel yeterlikler hemen hemen aynıdır. Bu bölüm ile ilgili kapsamlı açıklama öğretmenlerin kişisel özellikleri bölümünde daha detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Özlü bir tekrar yapılarak ve kişisel yeterlikler ile alakalı yapılan birkaç çalışmaya değinilmiştir.

Cüceloğlu (1994) kişilik özelliğini; “kişinin iç ve dış dünyası ile kurduğu, diğer kişilerden ayırt edici, tutarlı ve yapılaşmış bir ilişki şekli olarak tanımlamaktadır.” “Öğretmen tarafından ortaya konulan kişisel özellikleri ve öğrencilerle olan ilişki, onun ile

öğrenci arasında önemli bir bağ oluşturur. Beden eğitimi öğretmeninin fiziksel, sosyal, ruhsal ve zihinsel özellikleri, gelişen genç öğrencilerin eğitimi, yönlendirilmesi ve onlara örnek olunması bakımından önemlidir” (Nebioğlu, 2004).

Saçlı, Bulca, Demirhan ve Kangalgil’in (2009) “Beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel nitelikleri” başlıklı araştırmasının sonucunda, beden eğitimi ve spor öğretmeninde olması gereken kişisel özelliklerden eleştiriye açık olma öncelikli olarak yer alırken, öğrenciyi her aşama ve konuda anlama, geniş bir bakış açısına sahip olma, daha sabırlı olma, kendine güveni olma, doğaçlama yeteneğine sahip olma, üretken olma ve şefkatli olma özellikleri sıra ile yer almıştır.

Beden eğitimi öğretmenlerinde bulunması gereken kişisel yeterlikleri (Tamer ve Pulur, 2001; Hacısalihoğlu, 2006) aşağıdaki gibidir;

1. İletişim kurma becerisi (öğrencileri, aileleri, çevre ve toplumu anlayabilme ve onlarla anlaşabilme)
2. Disiplinli olma (kararlı ve adil bir disiplin sağlama)
3. Motivasyon becerisi olmalı (öğrencileri en yüksek kapasitede çalışmaya teşvik etmeli)
4. Karakterli olmalı (davranışları, ahlakları ve güzel huyları ile iyi bir model olmalı)
5. Sevgi dolu olmalı (öğrencilere sevgi ile yaklaşmalı ve sevgisini belli etmeli)
6. İstekli olmalı (öğretmekten zevk almalı, idealist olmalı ve kendini mesleğine adamalı)
7. Kişilik sahibi olmalı (öğrencilere arkadaşça ve ilgiyle yaklaşan bir kişiliğe sahip olmalı)
8. Görünüşüne dikkat etmeli (öğretmen; temiz, zevkli, gösterişli ve iyi giyimli olmalı).

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda beden eğitimi öğretmenlerinin sahip olması gereken kişisel yeterlikleri; iletişim becerisine sahip olma, disiplinli olma, karakterli olma, iyi bir görünüme sahip olma, sevgi dolu olma, iyi bir kişiliğe sahip olma, motivasyon becerisine sahip olma, sabırlı olma, istekli olma, eleştiriye açık olma, kendine güveni olma, yaratıcı olma ve şefkatli olma olarak açıklayabiliriz.

2.4. Yurt İçi Çalışmalar

Bilici'nin (2005), "Ortaöğretim Okul Yöneticilerinin İdeal Beden Eğitimi Öğretmenlerinden Beklenti ve Değerlendirmelerinin Araştırılması" başlıklı araştırmasında, okul yöneticileri beden eğitimi öğretmenlerinin niteliklerini değerlendirmişlerdir. Araştırma sonucunda; yöneticiler, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kişilik yeterliklerini ideal öğretmen nitelikleri düzeyinde yani "tamamen yeterli" buldukları görülmüştür.

Hacısalıhoğlu (2006), tarafından beden eğitimi öğretmenlerinin ders performanslarının öğrenciler tarafından değerlendirilmesi amacı ile "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders Performanslarının Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi" konulu yüksek lisans tez araştırmasın katılan öğrenciler; beden eğitimi öğretmenlerinin ders uygulamalarında "yeterli" oldukları fakat derslere gerekli ilgiyi göstermedikleri sonucu elde edilmiştir. Buna göre; beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kişilik yeterliklerinde eksikliklerinin olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

İlkim'in (2006), "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Çalışma Şartlarına Göre Beden Eğitimi Dersini Nasıl İşlediklerinin Değerlendirilmesi" konulu yüksek lisans tez araştırmasında beden eğitimi öğretmenleri kendilerini öğretmen yeterliklerinde; 20-30 yaş aralığında (hizmet yıllarına göre ise ilk 10 yıl) "yetersiz" bulurlarken daha sonraki yıllarda "yeterli" bulmuşlardır. Cinsiyete göre de kadın ve erkek beden eğitimi öğretmenleri kendilerini "yeterli" düzeyde algıladıkları ve böylece cinsiyetler arasında farklılık olmadığı görülmüştür.

Yapıcı vd., (2006) beden eğitimi öğretmenlerinin meslek ile ilgili görüş ve beklentilerinin araştırılması (Kütahya ili örneği) ile ilgili çalışmada, öğretmenler yaygın olarak nitelikli beden eğitimi öğretmeni yetiştirmenin ilk koşulunun uygun ve doğru adayları seçebilmekten geçtiğine inanmaktadırlar. Öğrencilerin, tercihinin alan bilgisi %68, öğretmenlik meslek bilgisi %23 ve genel kültür dersleri %9 olarak saptamış, öğrencilerin daha çok uygulama dersleri ve istatistik, spor hekimliği, spor ve endüstri ilişkisi, sporda bilgisayar kullanımı, gibi derslerin olmasını istediklerini belirtmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmenlik formasyonu bakımın sadece iyi bir meslek öncesi eğitimin

yeterli olmadığı, meslek içi eğitiminin kesinlikle gerekli olduğu ve öğretmenlerin hizmet içi eğitim kurslarına düzenli olarak katılması görüşleri anlamlı bulunmuştur.

Güllü (2007), tarafından “Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması” başlıklı çalışmasının sonucunda; beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kişilik yeterliklerinin, ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarını olumlu veya olumsuz yönde etkileyeceğini göstermektedir. Yani okulda beden eğitimi öğretmenin her davranışı, öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarına olumlu veya olumsuz olarak yansıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Genç (2008), yapmış olduğu “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ölçme-Değerlendirme Uygulamaları ve Yeterlik Algıları” konulu tez çalışmasını Mersin ve Adana il merkezinde görev yapan 281 beden eğitimi öğretmeni ile gerçekleştirmiştir. Araştırmada erkek beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterlik algıları, kadın beden eğitimi öğretmenlerinden daha yüksek ortalamaya sahip olduğu fakat bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür.

İnce ve Hünük (2008), “Reform Sürecinde Deneyimli Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeterlikleri ve Bunları Etkileyen Faktörler” konulu araştırmalarını 79 koordinatör formatör beden eğitimi öğretmeni ile yapmışlardır. Araştırma sonucunda; beden eğitimi öğretmenlerinin alan bilgileri ve pedagojik alan bilgileri: eğitsel oyunlar, bireysel sporlar ve takım sporlarında “yeterli” görülürken dans ve doğa sporlarında “yetersiz” görülmektedir. Ayrıca sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk yeterliklerinin ise “yetersiz” olduğu görülmüştür.

Mirzeoğlu, Özcan ve Çelebi (2008), tarafından “Öğretmenlik Uygulaması Dersinde Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Zaman Yönetimi, Mesleki ve Kişisel Kazanımlarının Analizi” konulu nitel araştırma 20 beden eğitimi öğretmen adayı ile yapılmıştır. Araştırma sonucunda; öğretmen adaylarının, öğretmen yeterlikleri açısından “yeterli” oldukları görülmüştür.

Ünlü (2008), “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeterlikleri ve Sınıf Yönetim Davranışları” isimli doktora tez çalışmasını Kırşehir, Aksaray, Konya, Kayseri ve Yozgat illerinde görev yapan 262 beden eğitimi öğretmeni yapmıştır. Araştırma sonucunda beden

eğitimi ęđretmenleri; program ve içerik bilgisi, ęđrenme ve ęđretme sureci, ęđrenme gelişimini izleme ve değerlendirme, ęđrenciyi tanıma, okul-aile ve toplum ilişkileri, kişisel ve mesleki gelişim yeterlik alanlarında kendilerini genel olarak “yeterli” algıladıkları sonucu elde edilmiştir. ęđretmen yeterliğine ilişkin sonuçlara bakıldığında ağırlıklı ortalamalara gore beden eğitimi ęđretmenleri “ęđrenciyi Tanıma Yeterliklerini” en yuksek ve olumlu düzeyde algıladıkları görülmüştür. Beden eğitimi ęđretmenlerinin cinsiyet değişkenine gore yeterlik algılarında; erkek ęđretmenlerin, bayan meslektaşlarına kıyasla kendilerini “daha yeterli” olarak hissettikleri görülmüş ve bylece cinsiyete gore anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bununla birlikte beden eğitimi ęđretmenlerinin hizmet yılı ile yeterlik algıları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

kszğlu (2009), “Beden Eğitimi ęđretmen Adaylarının ęđretmenlik Mesleğine İlişkin Yeterlik Algıları” konulu araştırmasını 13 farklı üniversitede ęđrenim gören 234 erkek, 144 kadın toplam 378 beden eğitimi ęđretmen adayı ile yapmıştır. Araştırma sonucunda; beden eğitimi ęđretmen adayları kendilerini mesleki anlamda “kabul edilebilir” düzeyde yeterli algıladıkları görülmüştür. Ayrıca cinsiyet değişkeni açısından, beden eğitimi ęđretmen adayları mesleki yeterlikleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Türk (2009), tarafından “Beden Eğitimi ve Spor ęđretmenlerinin (BES) Mesleklerine İlişkin z Yeterlik Düzeyleri (Nevşehir İli rneği)” konulu yüksek lisans tez araştırmasını Nevşehir ilinde görevli 92 beden eğitimi ęđretmeni ile yapmıştır. Araştırma sonucunda beden eğitimi ęđretmenlerinin; öz yeterlik ortalaması “yüksek” (142-190) olarak değerlendirilmiştir. Bu sonuca gore, ęđretmenlerin öz yeterlik düzeylerinin “tamamen yeterli” olduğu söylenebilir. ęđretmenlerin, okul türüne gore öz yeterlik düzeyleri farklılık göstermemektedir. Cinsiyete gore ise bayan ęđretmenlerin erkek ęđretmenlerden daha yüksek öz yeterliğe sahip oldukları görülmüştür.

Kaya (2010), “Beden Eğitimi ęđretmenlerinin (BE) Mesleki Yeterlik Algıları” konulu tezinde beden eğitimi ęđretmenlerinin mesleki yeterlik algıları; sınıf, cinsiyet, mesleki kıdem, spor branşı, hizmet içi eğitim alma durumları, çalıştıkları okul düzeyi, çalıştırdıkları okul takımlarında derece alma durumu ve düzenli olarak spor yapma değişkenleri açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Araştırmaya, Kırşehir, Kırıkale, Kayseri ve Yozgat illerinde görev yapan 227 beden eğitimi ęđretmeninin cevapları değerlendirmeye alınmıştır. Araştırma sonucunda; beden eğitimi ęđretmenleri

tüm yeterlik alanlarında kendilerini “yeterli” düzeyde algıladıkları görülmüştür. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyetlerine ve hizmet yıllarına göre mesleki yeterlik algıları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur.

Yalız (2010), “Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması” konulu araştırmasını beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören toplam 164 öğretmen adayı ile yapmıştır. Araştırma sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin; öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının “olumlu” ve “yüksek” düzeyde olduğu saptanmıştır. Ayrıca, öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Eroğlu (2011), “Öğretmenlik Uygulamasının Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Mesleki Yeterlikleri ve Mesleğe Yönelik Tutumları Üzerine Etkileri” konulu doktora tezinde beden eğitimi öğretmeni adaylarının mesleki yeterliklerini araştırmıştır. Araştırma sonucunda; beden eğitimi öğretmen adaylarının mesleğe yönelik yeterlikleri, cinsiyete göre farklılık göstermemiştir.

Sandıkçı (2011), “Beden Eğitimi Öğretmen Adayları ile Diğer Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum ve Öz-Yeterlik Algıları” konulu yüksek lisans araştırmasını, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adayları ile diğer bölümlerde öğrenim gören öğretmen adayları ile yapmıştır. Araştırmaya Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu’nda öğrenim gören 240 kadın ve 171 erkek toplam 411 dördüncü sınıf öğrencisi katılmıştır. Öğretmen adaylarının, 48’i beden eğitimi ve spor, 42’si bilgisayar, 40’ı fen bilgisi, 40’ı okul öncesi, 39’u Türkçe, 42’si matematik, 40’ı müzik, 42’si sınıf, 40’ı resim-iş ve 38’i sosyal bilgiler öğretmenliği programı öğrencisidir. Araştırma sonucunda; öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılıklar olduğu ve kadın öğrencilerin tutumlarının erkek öğrencilerin tutumlarına göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca Türkçe, okul öncesi, beden eğitimi, sınıf ve müzik öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adayları; resim, bilgisayar, sosyal bilgiler, matematik ve fen bilgisi öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarına göre mesleklerinde kendilerini “daha yeterli” gördükleri sonucuna ulaşılmıştır.

2.5. Yurt Dışı Çalışmalar

Friedman (1983), 12-14 yaş grubu öğrencileri, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde bulunması gereken özellikleri belirlemek için yaptığı araştırmasının sonucunda; mesleki bilgi ve beceri yeterlikleri, öğrenciyi her konuda anlama yeteneği ve mizah yeteneğini beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde bulunması gereken ilk üç özellik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Wilson and Thomson'un (1989), öğretmenlerin gelişimlerine katkıları konusunda yöneticilerin düşünceleri için yaptıkları araştırmada öğretmenlerin; öğretime teorik bakış açısı, planlama becerisi, derin mesleki bilgi ve yansıtıcı deneyim özelliklerine daha çok sahip olmaları gerektiği sonucu elde edilmiştir. Ayrıca etkili öğretmenin özellikleri ise genel bilgi, alan bilgisi, mesleğe bağlılık ve mesleki karizma olarak elde edilen bir diğer sonuç olmaktadır.

Behets (1996), tecrübeli beden eğitimi öğretmenleri ile beden eğitimi öğretmen adaylarının beceri değerlendirme yeterliklerini karşılaştırdığı araştırmasında gruplar arasında hizmet yılına göre farklılık bulunmadığı sonucunu elde etmiştir.

Lounsbery ve Coker (2008), tarafından beden eğitimi öğretmenlerinin beceri analizleri ile ilgili yeterliklerini değerlendirdikleri araştırmaya göre beden eğitimi öğretmenlerinin beceri analiz yeterliklerinin “düşük” olduğu sonucu elde edilmiştir.

Hust, Hoecke, Knop ve Theeboom (2009), tarafından yapılan çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin kaliteli beden eğitimi dersi uygulamak için gerekli olan mesleki kişilik yeterliklerini geliştirmek için çaba sarf ettikleri ve ayrıca yeterliklerinin istenilen seviyede olduğu görülmüştür. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin derslerini kaliteli uygulamada çok istekli ve özverili oldukları görülmüştür.

Woods ve Rhoades (2010), Ulusal Kurul Sertifikalı Beden Eğitimi Öğretmenleri'nin (NBC-PETs) demografik özellikleri, mesleğe girişte sahip oldukları kişisel özelliklerini ve bu üst düzey sertifikaya sahip olma nedenlerini araştırmışlardır. Araştırmada 1200 ulusal kurul sertifikalı beden eğitimi öğretmenin (NBC-PET) 819'una demografik özelliklerle ilgili sorular içeren anketler gönderilmiş fakat bunlarda 334 (%41)

kişi anketi cevaplamıştır. Random olarak seçilen 65 beden eğitimi retmeni ile nitel görüşme yapılmıştır. Buna göre NBCPET üyesi retmenlerin % 79'u kadın, %78,9'u Kafkasyalı, %71.1'i yüksek lisans derecesine sahip ve %55.1'i ilköğretim okulunda görev yaptığı görülmüştür. Ayrıca deneyimli retmenlerin ise 20. yıla denk gelirken bunun da 45 yaşa denk geldiği görülmüştür. Ulusal kurul sertifikasına sahip olmalarının nedenlerini ise; ekonomik geliri arttırmak, konforlu bir yaşantıya teşebbüs etmek ve mesleki olarak gelişmek olmaktadır.

Kougioumtzis, Patriksson ve Strahlman (2011), tarafından yapılan “Beden eğitimi retmenlerinin profesyonelleşmesi: iş gücü ve profesyonelliği kontrolü üzerine bir araştırma” konulu araştırmada beden eğitimi retmenlerinin okuldaki statüleri ve mesleki yeterliklerinin yanı sıra derslerdeki etkisi araştırılmıştır. Araştırma sonucunda beden eğitimi üretmenleri; statü ve mesleki yeterlikler bakımından kendilerini “oldukça yeterli” bulurken renciler, üretmenler ve veliler ise “yetersiz” buldukları görülmüştür.

Chen vd., (2012), beden eğitimi retmenlerinin üretim uygulamalarının kalitesini değerlendirdikleri araştırmayı; 5 erkek, 4 bayan toplam 9 beden eğitimi retmeni ve 651 dokuzuncu sınıf rencisi ile gerçekleştirmişlerdir. Üretim uygulamalarının kalitesi; konu planlaması, konunun sunulması, sınıf yönetimi ve eğitim sorumluluğu olarak dört boyutta değerlendirilmiş ve her bir retmen retim uygulamaları farklı kalite seviyeleri göstermiştir. Üretim kalitelerinde farklı seviyede olmalarına rağmen renciler retmenlerini “oldukça yeterli” görmüşlerdir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Konusu

Bu araştırmanın konusu, beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliklerini kişisel bilgiler ve konuyla ilgili beden eğitimi öğretim ölçeğini kullanarak, derleyerek ve tartışarak ortaya koymaktır.

3.2. Araştırmanın Hipotezleri

1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi alan bilgisi hakkında öğretim yeterliği iyi düzeydedir.
2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretiminde bilimsel bilgilere başvurmadaki öğretim yeterliği iyi düzeydedir.
3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beceri düzeyi farklılıkları hakkındaki öğretim yeterliği iyi düzeydedir.
4. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin özel ihtiyaca sahip öğrenciler için öğretim yeterliği iyi düzeydedir.
5. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin açıklamalarla ilgili öğretim yeterliği iyi düzeydedir.
6. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin değerlendirmedeki öğretim yeterliği iyi düzeydedir.
7. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin teknoloji kullanmada öğretim yeterliği iyi düzeydedir.
8. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin cinsiyete göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
9. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin yaşlarına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
10. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin mezun oldukları liseye göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

11. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin anne-baba eğitim durumuna göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
12. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin anne-baba meslek durumuna göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
13. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin barınma durumuna göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
14. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin spor branşlarına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
15. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğrenim görmekte oldukları üniversiteye göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
16. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü kimin yönlendirmesiyle seçme durumları ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
17. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü tercih etme nedeni durumları ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
18. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin ders dışında herhangi bir sportif etkinliğe (sporcu, antrenör v.b) katılıp katılmama durumlarına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
19. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümdeki araç-gereç yeterlik durumları ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
20. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğrenim görünen bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterlikleri ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
21. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) kullanım oranına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

3.3. Araştırmanın Modeli

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliğini belirlemeyi amaçlayan bu araştırmanın modeli “betimleyici, ilişkisel tarama (survey)” modelidir. “Betimsel istatistik, bir değişkene ilişkin sayısal değerlerin toplanması, betimlenmesi ve sunulmasına olanak sağlayan istatistiksel işlemleri tanımlar.

Betimsel istatistik, bir örneklem üzerinde ya da ulaşılabilen durumlarda evrenin tamamından gözlem yaparak elde edilen verileri kullanarak, araştırmaya katılan bireylerin ya da objelerin özelliklerini betimlemeyi amaçlayan süreçtir” (Büyüköztürk, 2010). Bu araştırma da beden eğitimi ve spor öğretmenliği son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliliğini ortaya çıkararak durum tespiti yapmak ve beden eğitimi öğretim yeterliliği ile bazı bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu sebeple araştırmada ilişkisel tarama (survey) modeli kullanılmıştır.

3.4. Evren ve Örneklem Gurubu

Bu araştırmanın evrenini Türkiye’de 2015–2016 eğitim-öğretim yılında var olan 58 üniversitenin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği (BESÖ) bölümünde öğrenim gören 2933 4. sınıf öğretmen adayı oluşturmaktadır (Üniversitelerin Resmi İnternet Siteleri). Örneklem grubunu ise; ülke yedi bölgeye ayrılarak ve her bir bölgeyi temsil edecek şekilde tesadüfî örneklem yöntemi ile oluşturulan toplam 18 üniversite belirlenmiş, ancak bu üniversitelerin Tablo.3.1’de belirtildiği gibi 13 tanesine ulaşılabilmektedir. Yanıt alınamayan 5 üniversitenin yerine 13 üniversitenin evreni temsil edebileceği düşüncesiyle yedek üniversiteler örneklem grubuna alınmamıştır. Araştırmaya 196 kız, 281 erkek olmak üzere toplam 477 beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim görmekte olan 4.sınıf öğretmen adayı katılmıştır. Örneklem grubunun evreni temsil oranı %22.4’ tür.

Tablo 1. Evren ve örneklem grubuna alınan üniversitelerin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerinin coğrafi bölgelere göre dağılımı

Bölgeler	Evren	Seçilen Üniversite	Örneklem	%
Akdeniz	6	Mersin	1	16.6
Ege	8	Muğla ve Manisa	2	25.0
Doğu Anadolu	8	Ardahan, Fırat ve İnönü	3	37.5
Güneydoğu Anadolu	3	Dicle ve Harran	2	66.6
İç Anadolu	12	Kırıkkale	1	8.3
Karadeniz	12	Bartın ve 19 Mayıs	2	16.6
Marmara	9	Marmara ve Çanakkale	2	22.2
Toplam	58		13	22.4

Kaynak: Üniversitelerin Resmi İnternet Siteleri

3.5. Verilerin Toplanması

Çalışmada kullanılan veri toplama aracı 2 bölümden oluşacaktır. Veri toplama aracının birinci bölümünde katılımcıların kişisel bilgilerine yönelik “cinsiyet, yaş, anne-baba öğrenim durumu, anne-baba mesleği, Barınma durumu, spor branşı, öğrenim gördükleri üniversite, ders dışı sportif etkinlikleri, araç-gereç yeterlik durumları, öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) kullanım oranı, bölümü kendi isteğiyle seçip-seçmeme, beden eğitimi öğretmenlik bölümünü tercih etme nedeni, mezun oldukları lise, Öğrenim görünen bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterlikleri hakkında görüşleri ile ilgili ifadeler yer alacaktır.

İkinci bölümde ise; Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören son sınıf öğrencilerin öğretim yeterliğini ölçmeye yönelik ifadelerin yer aldığı “Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeği uygulanacaktır” (BEÖYÖ). Özgün formu “The Physical Education Teaching Efficacy Scale” olan ölçek 2012 yılında Humpries ve ark. tarafından geliştirilmiştir. Türkçe uyarlaması ise Erbaş, Varol ve Ünlü (2014) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) .94 ve test-tekrar test güvenilirliği ise .86 bulunmuştur. Alt boyutların iç tutarlık katsayıları, .70 - .84 arasında değişmektedir. BEÖYÖ’nün faktör yapısını ortaya koymak amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları Türkçe olarak ölçeğin özgün formunda olduğu gibi yedi boyutlu bir yapıda olduğunu ortaya koyulmuştur (Erbaş, Varol ve Ünlü, 2014). Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeği 7 alt boyuttan ve toplam 35 maddeden oluşmaktadır.

Ölçeğin Alt Boyutları:

1. *Beden Eğitimi Alan Bilgisi Hakkında Yeterlik:* Birbiri ile bağlantılı 5 maddeden oluşan bu faktör, öğretim adayının beden eğitimi ders içeriği ile ilgili sahip olduğu bilgi ve bu bilgiyi aktarmada kendine olan güvenini içermektedir (Örnek madde: Fitness hakkında çok şey bilir, öğretebilirim).
2. *Beden Eğitimi Öğretiminde Bilimsel Bilgilere Başvurmadaki Yeterlik:* 4 maddeden oluşan bu alt faktör, öğretmen adayının beden eğitimi ve spor bilimleri içerisinde yer alan alt disiplinlere (motor gelişim, egzersiz psikolojisi, beceri öğrenimi) ait öğrenmiş olduğu bilimsel bilgileri, uygulamada kullanabilme,

mevcut ulusal beden eğitimi standartlarına ve müfredatına uygun planlama ve uygulama yapabilme becerilerini kapsamaktadır (Örnek madde: Beden eğitimi müfredatı hakkında bilgim var, bu doğrultuda planlama ve öğretim yapabilirim).

3. *Beceri Düzeyi Farklılıkları Hakkında Yeterlik*: Öğrencilerin beceri düzeylerindeki farklılıkları algılayabilme ve bu doğrultuda planlama ve öğretim yapabilme yeterliği ile ilişkili 5 maddeden oluşmaktadır (Örnek madde: Beceri dizilerinin öğretim planlamasını, kolaydan zora doğru küçük adımlarla öğretecek şekilde yapabilirim).
4. *Özel İhtiyaca Sahip Öğrenciler İçin Öğretim Yeterliği*: Düzenli, normal bir beden eğitimi sınıfında özel ihtiyaçlara sahip öğrencilere yönelik planlama ve uygulama yeterliğini kapsayan toplam 5 maddeden oluşmaktadır (Örnek madde: Serebralpalsi hastalığı olan bir öğrenciyi sınıfla kaynaştırabilirim).
5. *Açıklamalarla İlgili Yeterlik*: Öğretmen adaylarının ders alanını ve araçlarını etkili kullanma ve yönetme, ders güvenliği, isteklendirme ve iletişim becerileri ile ilgili yeterliğini kapsayan ve 6 maddeden oluşan faktördür (Örnek madde: Öğrencilerin bir beceriyi doğru anlamaları ya da hatırlamalarına yardımcı olmak için öğretim ipuçları kullanabilirim).
6. *Değerlendirmedeki Yeterlik*: Öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme açısından yeterliklerini kapsayan, birbiri ile bağlantılı 6 maddeden oluşmaktadır (Örnek madde: Ölçme ve değerlendirme ilgili kavramları bilir, beden eğitimi dersine bunu aktarabilirim).
7. *Teknoloji Kullanmada Yeterlik*: Öğretmen adaylarının planlama, öğretim ve mesleki iletişim açısından teknoloji kullanımı ile ilgili yeterlikleri kapsayan ve 5 maddeden oluşan faktördür.

Ölçekte yer alan her ifade 1 “Yapamam”, 2 “Orta Düzeyde Yaparım” ve 3 “Yüksek Düzeyde Yaparım” biçiminde 3'lü Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Ölçeğin tüm maddeleri olumlu ifadelerden oluşmaktadır.

3.6. Verilerin Analizi

İstatistiksel değerlendirmeler yapılmadan önce ölçeklerin doğru ve geçerli doldurulup doldurulmadığı kontrol edilmiştir. Ölçek soruları likert tipi ölçekle değerlendirilmeye alınmıştır. Araştırmanın alt problemlerine uygun olarak toplanan veriler

elektronik ortamda kayıt altına alınmıştır. Veriler IBM SPSS 22 (Statistical Package for the Social Sciences for Windows) istatistik Paket programı ile analiz edilerek, Bağımsız değişkenlerin frekans tabloları yüzde değerleri ile birlikte verilmiştir. Anketin ikinci bölümünde bulunan katılımcıların puanladıkları ölçek alt boyutlarının normal dağılım gösterip göstermedikleri Skewness ve Kurtosis değerlerine bakılarak karar verilmiştir. Tabachnick and Fidell (2013) göre Skewness ve Kurtosis (Çarpıklık ve Basıklık) değerleri +1,5 ile -1,5 arasında ise veriler normal dağılım göstermektedir. Tablo 9'daki ölçekteki faktörlerin basıklık ve çarpıklık değerleri belirtilmiştir. Katılımcıların bağımsız değişkenleri ile ölçekten aldıkları puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığı için bağımsız gruplar için "*t testi*", Tek Yönlü Varyans Analizi ANOVA testi ve anlamlılıkların hangi gruplar arasından kaynaklandığını tespit etmek için de Post Hoc Testi istatistikî teknikleri kullanılmıştır. Hata payı 0.05 olarak alınmıştır. Tablo 2 ve Tablo 3'de ölçeğin puanlaması ve puanların yorumlanmasında kullanılacak derecelendirme yöntemi belirtilmiştir.

Tablo 2. Beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin alt boyutlara göre soru sayısı, puan aralığı ve soru numaraları

Ölçeğin Alt Boyutları	Soru Sayısı	Puan Aralığı	Soru Numarası
1. Beden Eğitimi Alan Bilgisi Hakkında Yeterlik	5	5-15	1-2-3-4-5
2. Beden Eğitimi Öğretiminde Bilimsel Bilgilere Başvurmadaki Yeterlik	4	4-12	6-7-8-9
3. Beceri Düzeyi Farklılıkları Hakkında Yeterlik	5	5-15	10-11-12-13-14
4. Özel İhtiyaca Sahip Öğrenciler İçin Öğretim Yeterliği	5	5-15	15-16-17-18-19
5. Açıklamalarla İlgili Yeterlik	6	6-18	20-21-22-23-24-25
6. Değerlendirmedeki Yeterlik	5	5-15	26-27-28-29-30
7. Teknoloji Kullanmada Yeterlik	5	5-15	31-32-33-34-35
Toplam	35	35-105	

Tablo 3. Ölçeğin alt boyut puanlarının ait ortalamaların aritmetik değerlendirme aralığı

Puan Aralığı	Dereceleme	Yorum
3.00 – 2.34	Yüksek Düzey	İyi Düzeyde Yaparım
2.33 – 1.67	Orta Düzey	Orta Düzeyde Yaparım
1.66 – 1.00	Kötü Düzey	Kötü Düzeyde Yaparım

Araştırmada ölçeğin alt boyutlarına ilişkin ortalama puanları hesaplanmıştır. Hesaplanan ortalama puanlarının daha kolay yorumlanması için değerlendirme aralıkları da hesaplanmıştır. Aralıkların eşit olduğu varsayımından hareket edilerek, aritmetik ortalamalar için puan aralığı katsayısı 0.66 olarak bulunmuştur. Puan Aralığı = (En Yüksek Değer-En Düşük Değer) /3 = 2/3 = 0.66. Böylece Tablo 3’de verilen aritmetik ortalamaların değerlendirme aralığı elde edilmiştir.

Tablo 4. Faktörlerin Skewness ve Kurtosis (çarpıklık ve basıklık) değerleri

Ölçek Faktörleri	Skewness	Kurtosis	Referans Aralığı
Faktör 1	-,174 – ,112	-,001 - ,223	
Faktör 2	-,332 – ,112	-,271 - ,223	
Faktör 3	-,659 – ,112	-,128 - ,223	
Faktör 4	-,186 – ,112	-,340 - ,223	-1,5 – 1,5
Faktör 5	-,716 – ,112	-,107 - ,223	
Faktör 6	-,383 – ,112	-,271 - ,223	
Faktör 7	-,726 – ,112	-,046 - ,223	

Ölçek faktörlerine ait basıklık ve çarpıklık değerlerine bakıldığında, değerlerin referans aralığında olduğu, buradan hareketle araştırmanın verilerinin normal dağılım gösterdiği varsayılmaktadır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin anket formundaki maddelere vermiş oldukları cevaplar neticesinde elde edilen kişisel bilgiler yüzde ve frekans şeklinde betimlenmiştir. Yine katılımcılar tarafından puanlanan araştırmanın ölçme aracına ait alt boyut puan ortalamaları ile bağımsız değişkenlere ait puan ortalamaları alt problem 1 ve alt problem 2 başlıkları altında yer almaktadır. Araştırmada elde edilen veriler, alt problem cümlelerine uygun şekilde SPSS programında analiz edilerek araştırmanın bulgularına ulaşılmıştır. Araştırmanın bulguları ve bulgularına ait yorumlar tablolar halinde sunulmuştur.

4.1. Demografik Özelliklere Yönelik Bulgular

Örneklem grubuna alınan üniversiteler ve bu üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği 4. sınıfında okuyan öğretmen adaylarının cinsiyete göre kişisel bilgilerinin dağılımları aşağıda tablolarda verilmiştir.

Tablo 5. Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin yaş aralığı durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Yaş Aralığı	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
20-25	104	21.8	156	32.7	260	54.5
26-30	92	19.3	125	26.2	269	45.5
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 5’de örneklem grubuna alınanların yaş aralığı durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %54,5’sinin “20-25”, %45,5’i “26-30” yaş aralığındadır. Öğrencilerin 20-25 yaş aralığında olanların %21,8’i kız ve %32,7’si erkektir. Öğrencilerin 26-30 yaş aralığında olanların %19,3’ü kız ve %26,2’si erkektir.

Tablo 6. Örneklem grubuna alınan öğrencilerin cinsiyet açısından öğrenim gördükleri üniversitelere göre dağılımı

Üniversiteler	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
1. Fırat	18	3.8	27	5.7	45	9.4
2. İnönü	9	1.9	17	3.6	26	5.5
3. Mersin	27	5.7	25	5.2	52	10.9
4. Dicle	18	3.8	33	6.9	51	10.7
5. Harran	13	2.7	25	5.2	38	8.0
6. Ardahan	18	3.8	20	4.2	38	8.0
7. Marmara	11	2.3	15	3.1	26	5.5
8. Bartın	15	3.1	32	6.7	47	9.9
9. 19 Mayıs	7	1.5	17	3.6	24	5.0
10. Çanakkale 18 Mart	7	1.5	16	3.4	23	4.8
11. Muğla	18	3.8	10	2.1	28	5.9
12. Manisa	17	3.6	22	4.6	39	8.2
13. Kırıkkale	18	3.8	22	4.6	40	8.4
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Araştırmaya 196 (%41,1) kız, 281 (%58,9) erkek olmak üzere toplam 477 beden eğitimi öğretmen adayı katılmıştır. Katılanların üniversitelere göre dağılımı; %9,4'ü Fırat Üniversitesi, %5,5'i İnönü Üniversitesi, %10,9'u Mersin Üniversitesi, %10,7'si Dicle Üniversitesi, %8,0'ı Harran Üniversitesi, %8,0'ı Ardahan Üniversitesi, %5,5'i Marmara Üniversitesi, %9,9'u Bartın Üniversitesi, %5,0'ü 19 Mayıs Üniversitesi, %4,8'i Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, %5,9'u Muğla Üniversitesi, %8,2'si Manisa Üniversitesi ve %8,4'ü Kırıkkale Üniversitesi şeklindedir.

Tablo 7. Örneklem grubuna alınanların mezun olunan lise durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Lise Türü	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Genel Lise	101	21.2	141	29,6	242	50.7
Özel Lise	14	2.9	17	3,6	31	6.5
Anadolu Lisesi	41	8.6	52	10,9	93	19.5
Mesleki Lisesi	28	5.9	44	9,2	72	15.1
Spor Lisesi	12	2.5	27	5,7	39	8.2
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 7’de örneklem grubuna alınanların mezun olunan lise türü durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %50,7’inin “Genel Lise”, %6,5’i “Özel Lise”, %19,5’i “Anadolu Lisesi”, %15,1’i “Mesleki Lise” ve %8,2’si “Spor Lisesi” mezunudur.

Tablo 8. Örneklem grubuna alınanların anne eğitim durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Tahsil Durumu	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Okur-yazar değil	36	7.5	88	18.4	124	26.0
Okur-yazar	17	3.6	32	6.7	49	10.3
İlkokul	57	11.9	68	14.3	125	26.2
Ortaokul	27	5.7	48	10.1	75	15.7
Lise	47	9.9	30	6.3	77	16.1
Lisans	12	2.5	14	3.1	27	5.6
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 8’de örneklem grubuna alınanların anne eğitim durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %26,0’ının “okur-yazar değil”, %10,3’ünün “okur-yazar”, %26,2’sinin “ilkokul”, %15,7’sinin “ortaokul”, %16,1’inin “lise” ve %5,6’sının “lisans” mezunudur.

Tablo 9. Örneklem grubuna alınanların baba eğitim durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Tahsil Durumu	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Okur-yazar değil	14	2.9	33	6.9	47	9.9
Okur-yazar	8	1.7	32	6.7	40	8.4
İlkokul	46	9.6	70	14.7	116	24.3
Ortaokul	45	9.4	53	11.1	98	20.5
Lise	53	11.1	56	11.7	109	22.8
Lisans	27	5.7	37	7.8	64	13.4
Lisansüstü	3	0.6	0	0.0	3	0.3
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 9’da örneklem grubuna alınanların baba eğitim durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %9,9’unun “okur-yazar değil”, %8,4’ünün “okur-yazar”,

%24,3'ünün "ilkokul", %20,5'inin "ortaokul", %22,8'inin "lise", %13,4'ünün "lisans" ve %0,6'sının da "lisansüstü" mezunudur.

Tablo 10. Örneklem grubuna alınanların anne meslek durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Meslek	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Ev hanımı	153	32.1	231	48.4	384	80.5
Öğretmen	4	0.8	3	0.6	7	1.5
Memur	10	2.1	15	3.1	25	5.2
Serbest Meslek	9	1.9	10	2.1	19	4.0
Esnaf-işçi	10	2.1	12	2.5	22	4.6
Emekli	10	2.1	10	2.1	20	4.2
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 10'da örneklem grubuna alınanların anne meslek durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %80,5'inin "ev hanımı", %1,5'inin "öğretmen", %5,2'sinin "memur", %4,0'ının "serbest meslek", %4,6'sının "esnaf ya da işçi" ve %4,2'sinin de "emekli" olarak çalışmaktadır.

Tablo 11. Örneklem grubuna alınanların baba meslek durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Meslek	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Çiftçi	5	1.0	18	3.8	23	4.8
Öğretmen	7	1.5	10	2.1	17	3.6
Memur	25	5.2	31	6.5	56	11.7
Serbest Meslek	67	14.0	83	17.4	150	31.4
Esnaf-işçi	37	7.8	67	14.0	104	21.8
Emekli	51	10.7	57	11.9	108	22.6
Özel Sektör	2	0.4	4	0.8	6	1.3
Vefat	2	0.4	11	2.3	13	2.7
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 11'de örneklem grubuna alınanların baba meslek durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %4,8'inin "çiftçi", %3,6'inin "öğretmen", %11,7'sinin "memur",

%31,4'ünün "serbest meslek", %21,8'sinin "esnaf ya da işçi" ve %22,6'sinin de "emekli" ve %1,3'ü "özel sektör" de çalışmaktadır, ayrıca %2,7'sinin babası "vefat" etmiştir.

Tablo 12. Örneklem grubuna alınanların barınma durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Barınma Durumu	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Ailemle Yaşıyorum	73	15.3	92	19.3	165	34.6
Akrabalarımınla Yaşıyorum	6	1.3	13	2.7	19	4.0
Arkadaşlarımla Yaşıyorum	40	8.4	109	22.9	149	31.2
Yalnız Yaşıyorum	18	3.8	25	5.2	43	9.0
Yurtta Yaşıyorum	59	12.4	42	8.8	101	21.2
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 12'de örneklem grubuna alınanların barınma durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %34,6'sı "Ailemle Yaşıyorum", %4,0'ı "Akrabalarımınla Yaşıyorum", %31,2'si "Arkadaşlarımla Yaşıyorum", %9,0'u da "Yalnız Yaşıyorum" ve %21,2'si "Yurtta Yaşıyorum" şeklinde belirtmişlerdir.

Tablo 13. Örneklem grubuna alınanların spor branşı durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Spor Branşı	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Voleybol	42	8.6	17	3.6	58	12.2
Basketbol	22	4.6	18	3.8	40	8.4
Futbol	32	6.7	111	23.3	143	30.0
Güreş	3	0.6	22	4.6	25	5.2
Atletizm	23	4.8	22	4.6	45	9.4
Taekwondo	9	1.9	12	2.5	21	4.4
Judo	1	0.2	12	2.5	13	2.7
Yüzme	13	2.7	20	4.2	33	6.9
Hentbol	12	2.5	19	4.0	31	6.5
Masa tenisi	5	1.01	0	0.0	5	1.0
Tenis	9	1.9	7	1.5	16	3.4
Halk oyunları	8	1.7	2	0.4	10	2.1
Badminton	9	1.9	10	2.1	19	4.0
Bocce	4	0.8	2	0.4	6	1.3
Karate	5	1.0	7	1.5	12	2.5
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 13’de örneklem grubuna alınanların spor branşı durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %12,2’si “voleybol”, %8,4’ü “Basketbol”, %30,0’u “futbol”, %5,2’si “güreş”, %9,4’ü “atletizm”, %4,4’ü “Taekwondo”, %2,7’si “judo”, %6,9’u “yüzme”, %6,5’i “hentbol”, %1,0’ı “masa tenisi”, %3,4’ü “tenis”, %2,1’i “halkoyunları”, %4,0’ı “Badminton”, %1,3’ü “bocce” ve %2,5’i “karate” branşlarını yaptıkları görülmektedir.

Tablo 14. Örneklem grubuna alınanların öğrenim gördüğünüz bölümü kimin yönlendirilmesiyle tercih etme durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Kimin Yönlendirilmesi	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Kendi isteğimle	157	32.9	233	48.8	390	81.8
Ailemin isteğiyle	6	1.3	18	3.8	24	5.0
Lisedeki öğretmenimin teşvikiyle	14	2.9	16	3.4	30	6.3
Arkadaşlarımın teşvikiyle	19	4.0	14	2.9	19	6.9
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 14’de örneklem grubuna alınanların öğrenim gördüğünüz bölümü kimin yönlendirmesiyle tercih ettiniz durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %81,8’si “kendi isteğimle”, %5,0’ı “ailemin isteğiyle”, %6,3’ü “lisedeki öğretmenimin teşvikiyle”, ve %6,9’u da “arkadaşlarımın teşvikiyle” tercih etmiştir.

Tablo 15. Örneklem grubuna alınanların beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünü tercih etme nedeni durumlarının cinsiyete göre dağılımı

BESYO Seçme Nedeni	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Merkezi sınav sistemiyle bir üniversiteye yerleşemediğim için	11	2.3	6	1.3	17	3.6
Kazanılması kolay bir bölüm olduğu için	10	2.1	15	3.1	25	5.2
Maaşını tatmin edici bulduğum için	3	0.6	13	2.7	16	3.4
Kendime en uygun mesleğin bu olduğunu düşündüğüm için	163	34.2	229	48.0	392	82.2
Ailem ısrar ettiği için	2	0.4	6	1.3	8	1.7
Sosyo-ekonomik durumum bu bölümü okumaya müsaade ettiği için	0	00.0	4	0.8	4	0.8
Mezun olunca işsizlik problemi yaşamayacağım için	1	0.2	2	0.4	3	0.6
Bu mesleğin ileride önem kazanacağını düşündüğüm için	2	0.4	11	2.3	12	2.5
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 15’de örneklem grubuna alınanların beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünü seçme durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %3,6’sı “Merkezi sınav sistemiyle bir üniversiteye yerleşemediğim için”, %5,2’si “Kazanılması kolay bir bölüm olduğu için”, %3,4’ü “Maaşını tatmin edici bulduğum için”, %82,2’si “Kendime en uygun mesleğin bu olduğunu düşündüğüm için”, %1,7’si “Ailem ısrar ettiği için” ve %0,8’si “Sosyo-ekonomik durumum bu bölümü okumaya müsaade ettiği için”, %0,6’sı “Mezun olunca işsizlik problemi yaşamayacağım için” ve %2,5’i “Bu mesleğin ileride önem kazanacağını düşündüğüm için” tercih ettiğini ifade etmiştir.

Tablo 16. Örneklem grubuna alınanların BESYO dersleri dışında sportif etkinlik durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Ders Dışı Etkinliği	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Lisanslı sporcu	68	14.3	113	23.7	181	37.9
Antrenörlük	38	8.0	62	13.0	100	21.0
İdarecilik	5	1.0	8	1.7	13	2.7
Hakemlik	36	7.5	21	4.4	57	11.9
Sportif faaliyetim yok	49	10.3	77	16.1	126	26.4
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 16’da örneklem grubuna alınanların BESYO dersleri dışında sportif etkinlik durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %37,9’u “lisanslı sporcu”, %21,0’ı “antrenörlük”, %2,7’si “idarecilik”, %11,9’u “hakemlik” ve %26,4’ünün de “sportif faaliyetim yok” şeklinde belirtmiştir.

Tablo 17. Örneklem grubuna alınanların öğrenim gördüğünüz bölüme ait salon, saha, araç-gereç ve malzeme durumu durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Bölüme Ait Araç-Gereç	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Tamamen yetersiz	9	1.9	21	4.4	30	6.3
Yetersiz	35	7.3	54	11.3	89	18.7
Biraz yeterli	67	14.0	81	17.0	148	31.0
Yeterli	58	12.2	85	17.8	143	30.0
Tamamen yeterli	27	5.7	40	8.4	67	14.0
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 17’de örneklem grubuna alınanların öğrenim gördüğünüz bölüme ait salon, saha, araç-gereç ve malzeme durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %6,3’ü “tamamen yetersiz”, %18,7’i “yetersiz”, %31,0’i “biraz yeterli”, %30,0’i “yeterli” ve %14,0’inin da “tamamen yeterli” olduğunu belirtmiştir.

Tablo 18. Örneklem grubuna alınanların öğrenim gördüğünüz bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterliklerine güven durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Öğretim Elemanı Yeterlik	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Hiç güvenmiyorum	9	1.9	14	2.9	23	4.8
Güvenmiyorum	24	5.0	53	11.1	77	16.1
Biraz güveniyorum	50	10.5	77	16.1	127	26.6
Güveniyorum	90	18.9	91	19.1	181	37.9
Tam güveniyorum	23	4.8	46	9.6	69	14.4
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 18’de örneklem grubuna alınanların öğrenim gördüğünüz bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterliklerine genel olarak durumlarının toplamdaki dağılımına bakıldığında; %4,8’i “hiç güvenmiyorum”, %16,1’i “güvenmiyorum”, %26,6’sı “biraz güveniyorum”, %37,9’u “güveniyorum” ve %14,4’ünün de “tam güveniyorum” şeklinde belirtmiştir.

Tablo 19. Örneklem grubuna alınanların bölümünüzde öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video vb.) ne oranda kullanılıyor durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Araç Kullanımı	Kız		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Hiç kullanılmıyor	9	1.9	16	3.4	25	5.3
Ara sıra kullanılıyor	102	21.4	143	30.0	245	51.4
Çok kullanılıyor	85	17.8	122	25.6	207	43.4
Toplam	196	41.1	281	58.9	477	100

Tablo 19’da örneklem grubuna alınanların Bölümünüzde öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) ne oranda kullanılıyor durumlarının

toplamdaki dağılımına bakıldığında; %5,3'ü “hiç kullanılmıyor”, %51,4'ü “ara sıra kullanılıyor” ve %43,4'ü “Çok kullanılıyor” şeklide ifade etmiştir.

4.2. Alt Problem 1: Beden Eğitimi Öğretmen Adayı Son Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeği Alt Faktörlerine Göre Beden Eğitimi Öğretim Yeterlik Düzeylerine Yönelik Bulgular

Bu bölümde birinci alt probleme yönelik olarak her bir problem tek tek ele alınıp analiz edilmiş, alt problemlere yönelik hipotezlerin kabul veya red durumları araştırılmıştır.

4.2.1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi alan bilgisi hakkında öğretim yeterlikleri

Tablo 20. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin, “beden eğitimi alan bilgisi hakkında” yeterliklerine ilişkin görüşleri

1- Beden Eğitimi Alan Bilgisi Hakkında Yeterlik	n	$\bar{x}$	ss
1. Badminton, tenis gibi raketli sporları çok iyi bilir, çok etkin şekilde öğretebilirim.	477	2,05*	0,631
2. Rekreatyonel faaliyetlerle ilgili oyunları çok iyi bilir, çok etkili şekilde öğretirim.	477	2,10*	0,633
3. Yüzme ve su güvenliği konusunda bilgim yeterlidir ve etkili şekilde öğretirim.	477	2,12*	0,726
4. Kamp, kano, bisiklet, oryantiring gibi açık hava rekreasyon faaliyetlerini iyi bilir, etkili şekilde öğretirim.	477	2,03*	0,677
5. Fitness hakkında çok şey bilir, etkili şekilde öğretirim	477	2,06*	0,689
Beden Eğitimi Alan Bilgisi Hakkında Yeterlik Puan Ortalaması		10,36	3,356
Beden Eğitimi Alan Bilgisi Hakkında Yeterlik Ağırlıklı Puan Ortalaması		2,07*	

1 - 1.66 Yapamam 1.67 – 2.33 Orta Düzeyde Yaparım* 2.34 – 3.00 İyi Düzeyde Yaparım **

Tablo 20’de “Beden Eğitimi Alan Bilgisi Hakkında Yeterlik” konusunda beden eğitimi öğretim yeterliliğine ilişkiye örneklemede yer alan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin görüşleri yer almaktadır. Tablo 20’de görüldüğü üzere beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları öğrencilerinin “Beden Eğitimi Alan Bilgisi Hakkında Yeterlik” algıları ortalama düzeyde bir dağılım göstermektedir. Bu boyut için ağırlıklı

ortalama puanı $AP=2,07$ olduğunu, beden eğitimi ve spor öğretmen adayları son sınıf öğrencileri bu boyuttaki maddeleri *Orta Düzeyde Yaparım* şeklindedir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi alan bilgisi hakkında öğretim yeterliği iyi düzeydedir” hipotezi reddedilmiştir.

4.2.2. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretiminde bilimsel bilgilere başvurmadaki öğretim yeterlikleri

Tablo 21. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin, “beden eğitimi öğretiminde bilimsel bilgilere başvurmadaki” yeterliklerine ilişkin görüşleri

2-Beden Eğitimi Öğretiminde Bilimsel Bilgilere Başvurmadaki Yeterlik	n	$\bar{x}$	ss
6. Temel motor beceriler hakkında çok şey bilir, etkili bir şekilde öğretebilirim.	477	2,31*	0,649
7. Egzersiz bilimleri (egzersiz fizyolojisi, biyomekanik, motor öğrenme, spor psikolojisi) hakkında yeterli bilgiye sahibim ve bu bilgileri beden eğitimi öğretim alanına aktarabilirim.	477	2,16*	0,636
8. Beden eğitimi müfredatı hakkında bilgim var, bu doğrultuda planlama ve öğretim yapabiliyorum.	477	2,35*	0,624
9. Sınıflar ve yaş gruplarının fiziksel, duyuşsal, bilişsel ve sosyal yönden farklılıkları hakkında bilgi sahibiyim.	477	2,38*	0,623
Beden Eğitimi Öğretiminde Bilimsel Bilgilere Başvurmadaki Yeterlik Puan Ortalaması		9,20	2,532
Beden Eğitimi Öğretiminde Bilimsel Bilgilere Başvurmadaki Yeterlik Ağırlıklı Puan Ortalaması		2,30*	

1 - 1.66 Yapamam 1.67 – 2.33 Orta Düzeyde Yaparım* 2.34 – 3.00 İyi Düzeyde Yaparım **

Tablo 21’de “Beden Eğitimi Öğretiminde Bilimsel Bilgilere Başvurmadaki Yeterlik” konusunda beden eğitimi ve spor öğretim yeterliliğine ilişkin örneklemde yer alan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin görüşleri yer almaktadır. Tablo 21’de görüldüğü üzere beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları öğrencilerin “Beden Eğitimi Öğretiminde Bilimsel Bilgilere Başvurmadaki Yeterlik” algıları ortalama düzeyde bir dağılım göstermektedir. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin görüşlerine göre kendilerini “8. Beden eğitimi müfredatı hakkında bilgim var, bu doğrultuda planlama ve öğretim yapabiliyorum ($\bar{x}=2,35$)” ve “9. Sınıflar ve yaş gruplarının fiziksel, duyuşsal, bilişsel ve sosyal yönden farklılıkları hakkında bilgi sahibiyim ($\bar{x}=2,38$)” maddelerini iyi düzeyde algıladıkları saptanmıştır. Ancak beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencileri “ 6.Temel motor

beceriler hakkında çok şey bilir, etkili bir şekilde öğretebilirim.” ve “9. Sınıflar ve yaş gruplarının fiziksel, duyuşsal, bilişsel ve sosyal yönden farklılıkları hakkında bilgi sahibiyim.” maddelerinde ise kendilerini orta düzeyde algıladıkları şeklinde görüş bildirmişlerdir. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencileri bu boyutu (ağırlıklı ortalama puanı AP=2,30) *Orta Düzeyde Yaparım* şeklindedir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretiminde bilimsel bilgilere başvurmadaki öğretim yeterliği iyi düzeydedir” hipotezi reddedilmiştir.

4.2.3. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beceri düzeyi farklılıkları hakkındaki öğretim yeterlikleri

Tablo 22. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “beceri düzeyi farklılıkları hakkındaki” yeterliklerine ilişkin görüşleri

3- Beceri Düzeyi Farklılıkları Hakkında Yeterlik	n	$\bar{x}$	ss
10. Beceri dizilerinin öğretim planlamasını, kolaydan zora doğru küçük adımlarla öğretecek şekilde yapabilirim.	477	2,43**	0,636
11. Birisini bir beceriyi ortaya koyarken izlediğimde, doğru mu yaptığını ya da nerede düzeltme gerektiğini anlayabilirim.	477	2,49**	0,613
12. Eğer birisi bir beceriyi kötü şekilde uyguladıysa, daha iyisini yapması için ona anlatabilir ve gösterebilirim.	477	2,49**	0,646
13. Eğer bir öğrencim şekilleri veya çizimleri anlamakta problem yaşıyorsa, onun anlayacağı biçimde daha basitleştirebilirim.	477	2,74**	0,613
14. Eğer bir çizim öğrencinin beceri düzeyinin altında kalıyorsa, onun seviyesine göre düzenleyebilirim.	477	2,46**	0,629
Beceri Düzeyi Farklılıkları Hakkında Yeterlik Puan Ortalaması		12,34	3,137
Beceri Düzeyi Farklılıkları Hakkında Yeterlik Ağırlıklı Puan Ortalaması		2,46**	

1 - 1.66 Yapamam 1.67 – 2.33 Orta Düzeyde Yaparım* 2.34 – 3.00 İyi Düzeyde Yaparım **

Tablo 22’de “Beceri Düzeyi Farklılıkları Hakkında Yeterlik” konusunda beden eğitimi öğretim yeterliğine ilişkine örnekleme grubunda yer alan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin görüşleri yer almaktadır. Tablo 22’de görüldüğü üzere beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı öğrencilerinin “Beceri Düzeyi Farklılıkları Hakkında Yeterlik” algıları iyi düzeyde bir dağılım göstermektedir. Bu boyut için ağırlıklı ortalama puanı AP=2,46 olduğunu, buradan da beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencileri bu boyuttaki maddeleri *İyi Düzeyde Yaparım* şeklindedir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beceri düzeyi farklılıkları hakkındaki öğretim yeterliği iyi düzeydedir” hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.4. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin özel ihtiyaca sahip öğrenciler için öğretim yeterlikleri

Tablo 23. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “özel ihtiyaca sahip öğrenciler için öğretim yeterliğine” ilişkin görüşleri

4- Özel İhtiyaca Sahip Öğrenciler İçin Öğretim Yeterliği	n	$\bar{x}$	ss
15. Eğer sınıfımda görme problemi olan bir öğrencim olursa, sınıf ile uyum sağlayacağı şekilde çözümler bulurum.	477	2,37**	0,651
16. Serebral palsi (beyin felci) hastalığı nedeniyle kas-sinir bozukluğu olan bir öğrenciyi sınıfla kaynaştırabilirim.	477	2,18*	0,681
17. Zihinsel özürlü bir öğrenciyi sınıfla kaynaştırabilirim.	477	2,19*	0,658
18. Duygusal ya da davranış problem olan çocuklara etkili öğretim yapabilirim.	477	2,27*	0,617
19. Dikkat eksikliği olan hiperaktif çocuklara nasıl etkili öğretim yapacağımı biliyorum.	477	2,32*	0,641
Özel İhtiyaca Sahip Öğrenciler İçin Öğretim Yeterlik Puan Ortalaması		11,33	3,248
Özel İhtiyaca Sahip Öğrenciler İçin Öğretim Yeterlik Ağırlıklı Puan Ortalaması		2,26*	

1 - 1.66 Yapamam 1.67 – 2.33 Orta Düzeyde Yaparım* 2.34 – 3.00 İyi Düzeyde Yaparım **

Tablo 23’de Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeğinin “Özel İhtiyaca Sahip Öğrenciler İçin Öğretim ” yeterliği konusunda örnekleme yer alan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin görüşleri yer almaktadır. Tablo 23’de görüldüğü üzere beden eğitimi öğretmeni adayı öğrencilerin “Özel İhtiyaca Sahip Öğrenciler İçin Öğretim” Yeterliği boyutundaki görüşleri orta düzeyde algıladıkları saptanmıştır. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin görüşlerine göre kendilerini “15. Eğer sınıfımda görme problemi olan bir öğrencim olursa, sınıf ile uyum sağlayacağı şekilde çözümler bulurum.” maddesi ($\bar{x}=2.37$) için *iyi düzeyde yaparım* şeklinde algıladıklarını bildirmişlerdir. Bunun yanında beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin görüşlerine göre kendilerini bu boyuttaki 6. 7. 8. ve 9. Maddelerini ise *orta düzeyde yaparım* şeklindedir. Bu boyut için ağırlıklı ortalama puanı AP=2.26 olduğunu, buradan da beden eğitimi öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin bu boyuttaki maddeleri *Orta Düzeyde Yaparım* şeklinde ifade etmişlerdir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin özel ihtiyaca sahip öğrenciler için öğretim yeterliği iyi düzeydedir” hipotezi reddedilmiştir.

4.2.5. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin açıklamalarla ilgili öğretim yeterlikleri

Tablo 24. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “açıklamalarla ilgili” yeterliklerine ilişkin görüşleri

5- Açıklamalarla İlgili Yeterlik	n	$\bar{x}$	ss
20. Yoksul kesimden gelen çocuklara başarılı bir beden eğitimi ders deneyimi yaşatabilirim.	477	2,50**	0,637
21. Öğrencilerimi birbirlerine karşı saygılı ve yardımlaşabilen şekilde yetiştiririm.	477	2,53**	0,632
22. Öğrencilerin zarar görmemesi için, dersimde her türlü tedbiri alabilirim.	477	2,53**	0,616
23. Bir beceri ya da bir çizim/şekli, öğrencilerin ne yapmaları gerektiğini anlayacakları şekilde açıklayabilir ya da gösterebilirim	477	2,47**	0,599
24. Çocuklara düşünmeye ve problem çözmeye yöneltecek aktiviteler yapabilir, sorular sorabilirim.	477	2,48**	0,620
25. Öğrencilerin bir beceriyi doğru anlamaları ya da hatırlamalarına yardımcı olmak için öğretim ipuçları kullanabilirim.	477	2,47**	0,623
Açıklamalarla İlgili Yeterlik Puan Ortalaması		14,98	3,727
Açıklamalarla İlgili Yeterlik Ağırlıklı Puan Ortalaması		2,49**	

1 - 1.66 Yapamam 1.67 – 2.33 Orta Düzeyde Yaparım* 2.34 – 3.00 İyi Düzeyde Yaparım **

Tablo 24’de “Açıklamalarla İlgili Yeterlik” konusunda beden eğitimi öğretim yeterliğine ilişkine örneklem grubunda yer alan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin görüşleri yer almaktadır. Tablo 24’de görüldüğü üzere beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı öğrencilerin “Açıklamalarla İlgili Yeterlik” algıları iyi düzeyde bir dağılım göstermektedir. Bu boyut için ağırlıklı ortalama puanı AP=2,49 olduğunu, buradan da beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencileri bu boyuttaki maddeleri *İyi Düzeyde Yaparım* şeklindedir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin açıklamalarla ilgili öğretim yeterliği iyi düzeydedir” hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.6. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin değerlendirmedeki öğretim yeterlikleri

Tablo 25. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “değerlendirmedeki” yeterliklerine ilişkin görüşleri

6- Değerlendirmedeki Yeterlik	n	$\bar{x}$	ss
26. Ölçme ve değerlendirme ilgili kavramları bilir, beden eğitimi dersine bunu aktarabilirim.	477	2,37**	0,608
27. Sınıf düzeylerinin tespitini yapabilir, bu doğrultuda plan hazırlayabilirim.	477	2,40**	0,620
28. Ders içi öğrenme performansını değerlendirmek amacı ile rubrikler hazırlayabilirim.	477	2,32*	0,650
29. Ben ne öğrenmelerini istediysem, öğrencilerim öğrendiklerini bu doğrultuda geri yansıtır.	477	2,42**	0,598
30. Dersin ya da günün gidişatına göre bir dersi değiştirebilirim.	477	2,49**	0,603
Değerlendirmedeki Yeterlik Puan Ortalaması		12,0	3,079
Değerlendirmedeki Yeterlik Ağırlıklı Puan Ortalaması		2,40**	

1 - 1.66 Yapamam 1.67 – 2.33 Orta Düzeyde Yaparım* 2.34 – 3.00 İyi Düzeyde Yaparım **

Tablo 25’de Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeğinin “Değerlendirmedeki Yeterlik ” konusunda örnekleme yer alan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin görüşleri yer almaktadır. Tablo 25’de görüldüğü üzere beden eğitimi öğretmeni adayı öğrencilerin “Değerlendirme” Yeterliği boyutundaki görüşleri iyi düzeyde algıladıkları saptanmıştır. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin görüşlerine göre kendilerini “28. Ders içi öğrenme performansını değerlendirmek amacı ile rubrikler (puanlama rehberi) hazırlayabilirim” maddesini ($\bar{x}=2.37$) *orta düzeyde yaparım* şeklinde ifade ettikleri anlaşılmaktadır. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin görüşlerine göre kendilerini bu boyuttaki 26. 27. 29. ve 30. Maddelerini ise *iyi düzeyde yaparım* şeklindedir. Bu boyut için ağırlıklı ortalama puanı AP=2.40 olduğunu, buradan da beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencileri bu boyuttaki maddeleri *İyi Düzeyde Yaparım* şeklinde ifade ettikleri anlaşılmaktadır.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin değerlendirmedeki öğretim yeterliği iyi düzeydedir” hipotezi kabul edilmiştir.

4.2.7. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin teknoloji kullanmada öğretim yeterlikleri

Tablo 26. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin, “teknoloji kullanmada” yeterliklerine ilişkin görüşleri

7- Teknoloji Kullanmada Yeterlik	n	$\bar{x}$	ss
31. Ders planlamasında internet kullanabilirim.	477	2,44**	0,654
32. Teknolojik imkânlara sahipsem, bunları dersimde kullanabilirim. (Video, projeksiyon makinesi vb).	477	2,54**	0,605
33. Eğer idarecim, görsel işitsel ekipman, bilgisayar programı gibi teknolojik araçlardan faydalandığımı görmek istiyorsa, bunu yapabilirim.	477	2,49**	0,617
34. Genellikle beden eğitimi hakkında farklı fikirler bulmak ya da paylaşmak için internet ve elektronik posta kullanırım.	477	2,44**	0,624
35. Beden eğitimi ile ilgili teknolojik ekipmanlara sahip olmasam bile, hepsinin farkındayım.	477	2,49**	0,640
Teknoloji Kullanmada Yeterlik Puan Ortalaması		12,40	3,14
Teknoloji Kullanmada Yeterlik Ağırlıklı Puan Ortalaması		2,48**	

1 - 1.66 Yapamam 1.67 – 2.33 Orta Düzeyde Yaparım* 2.34 – 3.00 İyi Düzeyde Yaparım **

Tablo 26’da “Teknoloji Kullanmada Yeterlik” konusunda beden eğitimi öğretim yeterliğine ilişki örneklem grubunda yer alan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin görüşleri yer almaktadır. Tablo 26’da görüldüğü üzere beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı öğrencilerinin “Teknoloji Kullanmada Yeterlik” algıları iyi düzeyde bir dağılım göstermektedir. Bu boyut için ağırlıklı ortalama puanı AP=2,49 olduğunu, buradan da beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencileri bu boyuttaki maddeleri *İyi Düzeyde Yaparım* şeklinde ifade ettikleri anlaşılıyor.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin teknoloji kullanmada öğretim yeterliği iyi düzeydedir” hipotezi kabul edilmiştir.

Sonuçlara genel olarak bakıldığında ve Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeğinden (BEÖYÖ) alınabilecek en yüksek puanın 105 olduğu dikkate alındığında araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin BEÖY ölçeğinden Ort = 82.61 %79 (AP=2,35) puan almış olmaları, beden eğitimi öğretimini iyi düzeyde yaparım şeklinde yeterlik algılarının olduğu söylenebilir.

4.3. Alt Problem 2: Beden Eğitimi Öğretmen Adayı Son Sınıf Öğrencilerinin Demografik Özelliklerine Göre Öğretim Yeterliği Arasındaki Anlamlı Farklılıklara Yönelik Bulgular

Bu bölümde ikinci alt probleme yönelik olarak her bir problem tek tek ele alınıp analiz edilmiş, alt problemlere yönelik hipotezlerin kabul veya red durumları araştırılmıştır.

4.3.1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin cinsiyete göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 27. BEÖY ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t-testi sonuçları

Cinsiyet	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	$Sh_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	p
Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği	Kadın	196	2,40	0,347	2,152	475	0,032	
	Erkek	281	2,33	0,348				
	Toplam	573						

p<0.50

Tablo 27’de bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre beden eğitimi son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinden aldıkları puanlar ile cinsiyet arasında istatistikî olarak anlamlı farklılık bulunmuştur [$t(475)=2.152$, $p<0.032$]. Kadın beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin puan ortalaması ($\bar{x}=2,40$), erkek beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerin puan ortalamasından ($\bar{x}=2,33$) yüksek olduğu görülmüştür. Bu durumda araştırmaya katılan 196’sı Kadın beden eğitimi ve spor öğretmeni son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri yüksek seviyededir (iyi düzeyde yaparım). 281’i Erkek olan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri ise orta seviyededir (orta düzeyde yaparım) şeklinde tablo yorumlanabilir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin cinsiyete göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi reddedilmiştir.

4.3.2. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin yaş değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 28. BEÖY ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan grup t-testi sonuçları

Yaş Aralığı	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	p
Beden Eğitimi	20-25	260	2,34	0,362				
Öğretim Yeterliği	26-30	217	2,38	0,333		1,083	475	0,279
	Toplam	477						

p<0.05

Tablo 28’de bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre beden eğitimi son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliliği ölçeğinden aldıkları puanlar ile yaş aralığı değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır [t(475)=1.083, p>0.279]. Tablo 28’de 260’ı 25-30 yaş aralığında ve 217’si 26-30 yaş aralığında olduğunu belirten beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin yaş aralığına göre beden eğitimi öğretim yeterliklerine ait puan ortalamalarının derecelendirme aralığı aynı olduğu için beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri yüksek seviyededir (iyi düzeyde yaparım) şeklinde yorumlanabilir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin yaşlarına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi kabul edilmiştir.

4.3.3. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının mezun olunan lise değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 29. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların mezun olunan lise değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)

Mezun Olunan Lise	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Varyans Kaynağı	Anova Sonuçları				
	n	$\bar{x}$	ss		KT	Sd	KO	F	p
Genel Lise	242	2.38	0.353	Gruplar arası	1.085	4	0,271	2,240	0,064
Özel Lise	31	2.19	0.343						
Anadolu Lisesi	93	2.35	0.319	Gruplar içi	57.159	472	0,121		
Meslek Lisesi	72	2.36	0.348						
Spor Lise	39	2.34	0.379	Toplam	58.244	476			
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 29’da görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile mezun olunan lise değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=2.240$, $p>0.064$). Ancak istatistikî olarak farklılığın olmamasına karşın mezun olunan liselere göre ağırlıklı puan ortalamalarına bakıldığında özel lise mezunu beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamaları ($\bar{x}=2,19$), diğer lise mezunu beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir. Tablo 29’da Mezun olunan lise türüne göre beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamaları gösterilmektedir. 242’si Genel lise, 93’ü Anadolu lisesi, 72’si Meslek lisesi ve 39’u Spor lisesi şeklinde mezun oldukları lise türünü ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri yüksek seviyede iken (iyi düzeyde yaparım), 31’i Özel liseden mezun olduğunu belirten beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri ise orta seviyededir (orta düzeyde yaparım) şeklinde yorumlanabilir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin mezun oldukları liseye göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi kabul edilmiştir.

4.3.4. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin Anne - Baba eğitim durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 30. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların anne eğitim durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)

Anne Eğitim	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	$\bar{x}$	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Okur-yazar değil	124	2.30	0.343	Gruplar arası	0.988	4	0,198	1,626	0,152
Okur-yazar	39	2.38	0.366						
İlkokul	125	2.35	0.377	Gruplar içi	57.256	472	0,122		
Ortaokul	75	2.36	0.338						
Lise	77	2.42	0.314	Toplam	58.244	476			
Lisans	27	2.43	0.343						
Toplam	477	2.36	0.349						

$p<0,05$

Tablo 30’da görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile anne eğitim durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=1.626$, $p>0.152$). Ancak anne eğitim durumuna göre beden eğitimi öğretim yeterliği ağırlıklı puan ortalamalarına bakıldığında beden eğitimi ve spor öğretmen adayları son sınıf öğrencilerinin anne eğitim durumu “okur-yazar değil” olanların puanı ($\bar{x}=2,30$), diğer beden eğitimi ve spor öğretmen adayları öğretmen aday son sınıf öğrencilerinin anne eğitim durumu puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir. Tablo 30’da Anne eğitim durumuna göre beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamaları gösterilmektedir. 39’u okur-yazar, 125’i ilkokul, 75’i ortaokul, 77’si lise mezunu ve 27’si lisans şeklinde anne eğitim durumunu ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri yüksek seviyede iken (iyi düzeyde yaparım), 124’ü okur-yazar değil şeklinde anne eğitim durumunu belirten beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri orta seviyededir (orta düzeyde yaparım) şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 31. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların baba eğitim durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)

Baba Eğitim	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	N	$\bar{x}$	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Okur-yazar değil	47	2.25	0.379	Gruplar arası	0.837	6	0,139	1,142	0,337
Okur-yazar	40	2.32	0.324						
İlkokul	116	2.36	0.352	Gruplar içi	57.407	470	0,122		
Ortaokul	98	2.38	0.361						
Lise	109	2.39	0.332	Toplam	58.244	476			
Lisans	64	2.37	0.348						
Lisansüstü	3	2.48	0.235						
Toplam	477	2.36	0.349						

$p<0,05$

Tablo 31’de görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile baba eğitim durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=1.142$, $p>0.337$). Ancak baba eğitim durumuna göre beden eğitimi öğretim yeterliği ağırlıklı puan ortalamalarına bakıldığında beden eğitimi ve spor öğretmen adayları son sınıf öğrencilerinin okur-yazar değil ($\bar{x}=2,25$) ve okur-yazar

($\bar{x}=2,32$), baba eğitim durumu puan ortalamaları diğer beden eğitimi öğretmen adayları son sınıf öğrencilerinin baba eğitim durumu puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir. Bu durumu şöyle ifade edebiliriz. Tablo 31’de baba eğitim durumuna göre beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamalarıyla gösterilmektedir. 116’sı ilköğretim, 98’si ortaokul, 108’si lise mezunu, 64’ü lisans ve 3’ü lisansüstü şeklinde baba eğitim durumunu ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri yüksek seviyede iken (iyi düzeyde yaparım), 47’si Okur-yazar değil ve 40’ı Okur-yazar şeklinde baba eğitim durumunu belirten beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri orta seviyededir (orta düzeyde yaparım) şeklinde yorumlanabilir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmen adayları son sınıf öğrencilerinin anne-baba eğitim durumuna göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi kabul edilmiştir.

4.3.5. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının anne-baba meslek durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 32. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların anne meslek durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)

Anne Meslek	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	$\bar{x}$	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Ev hanımı	384	2.35	0.350	Gruplar arası	0.380	6	0,076	0,618	0,686
Öğretmen	7	2.55	0.313						
Kamu Per.	25	2.34	0.411	Gruplar içi	57.864	470	0,123		
Ser. Meslek	19	2.36	0.300						
Esnaf-işçi	22	2.39	0.315	Toplam	58.244	476			
Emekli	20	2.37	0.355						
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 32’de görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile anne meslek durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=0.618, p>0.686). Anne meslek durumuna göre beden

eğitimi öğretim yeterliği ağırlıklı puan ortalamalarına bakıldığında beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin anne meslek durumu puan ortalamaları yüksek seviyede olduğu görülmektedir. Tablo 32’de bakıldığında beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliklerine ait puan ortalamaları bakımından da aynı derecelendirme seviyesinde oldukları görülmektedir. Bu yüzden araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin annelerinin mesleklerine göre beden eğitimi öğretim yeterlikleri yüksek seviyededir (iyi düzeyde yaparım) şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 33. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların baba meslek durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)

F, $\bar{x}$, SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Baba Meslek	N	$\bar{x}$	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Öğretmen	17	2.41	0.239	Gruplar arası	1.295	7	0,185	1,524	0,157
Kamu Per.	56	2.44	0.365						
Ser. Meslek	150	2.34	0.344						
Esnaf-işçi	104	2.29	0.318	Gruplar içi	56.949	469	0,121		
Emekli	108	2.34	0.376						
Çiftçi	23	2.29	0.363	Toplam	58.244	476			
Özel Sektör	6	2.46	0.421						
Vefat	13	2.44	0.365						
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 33’de görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile baba meslek durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=1.524, p>0.157). Ancak baba meslek durumuna göre beden eğitimi öğretim yeterliği ağırlıklı puan ortalamalarına bakıldığında Etnaf-İşçi ($\bar{x}$ =2,29) ve Çiftçi ($\bar{x}$ =2,29), baba meslek durumu olana beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamaları, diğer baba meslek grubunda olan beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerini beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir. Tablo 33’deki baba mesleklerine ait beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamalarıyla ilgili şöyle bir çıkarımda bulunabiliriz. 17’si öğretmen, 56’sı kamu personeli,150’si serbest meslek, 108’i

emekli ve 6'sı özel sektörde ayrıca 13'ünün babası vefat ettiğini belirterek baba meslek durumunu ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri yüksek seviyede iken (iyi düzeyde yaparım), 104'ü esnaf-işçi ve 23'ü çiftçi olduğunu belirten beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği orta seviyededir (orta düzeyde yaparım) şeklinde yorumlanabilir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin anne-baba meslek durumuna göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi kabul edilmiştir.

4.3.6. Beden eğitimi öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin barınma durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 34. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların barınma durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu

Barınma Durumu	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	$\bar{x}$	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Ailemle	165	2.37	0.379	Gruplar arası	0.209	4	0,052	0,425	0,790
Akrabalarımle	19	2.27	0.346						
Arkadaşlarımla	149	2.36	0.347						
Yalnız	43	2.32	0.320	Gruplar içi	58.035	472	0,123		
Yurtta	101	2.36	0.316	Toplam					
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 34'de görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile öğrencilerin barınma durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=0.425, p>0.790). Ancak beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin barınma durumlarına göre ağırlıklı puan ortalamalarına bakıldığında; akrabalarımle ($\bar{x}$ =2,27) ve yalnız ($\bar{x}$ =2.32) yaşıyorum diye belirten beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamaları, diğer barınma durumlarını belirten beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği puan

ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir. Tablo 34'deki öğrencilerin barınma durumlarına ait beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamalarına göre şöyle bir çıkarımda bulunabiliriz. 165'i Ailemle, 149'u Arkadaşlarımla ve 101'i Yurtta kalıyorum şeklinde barınma durumlarını ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri yüksek seviyede iken (iyi düzeyde yaparım), 19'u Akrabalarımla ve 43'ü Yalnız kalıyorum şeklinde barınma durumunu ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği orta seviyededir (orta düzeyde yaparım) şeklinde yorumlanabilir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin barınma durumuna göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi kabul edilmiştir.

4.3.7. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı öğrencilerinin spor branşı değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 35. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların spor branşı değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu

Spor Branşı	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	$\bar{x}$	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Voleybol	58	2.41	0.386	Gruplar arası	2.164	14	0,155	1,273	0,220
Basketbol	49	2.40	0.294						
Futbol	143	2.30	0.285	Gruplar içi	56.081	462	0,121		
Güreş	25	2.38	0.380						
Atletizm	45	2.35	0.354	Toplam	58.244	476			
Teakwondo	21	2.37	0.436						
Judo	13	2.39	0.289						
Yüzme	33	2.39	0.342						
M. Tenisi	5	2.34	0.226						
Tenis	16	2.37	0.265						
Halk oyunları	10	2.30	0.285						
Badminton	19	2.62	0.302						
Bocce	6	2.49	0.332						
Karate	12	2.31	0.340						
Hentbol	31	2.17	0.405						
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 35’de görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile spor branşı değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=1.273$, $p>0.220$). Ancak spor branşına göre beden eğitimi öğretim yeterliliği ağırlıklı puan ortalamalarına bakıldığında futbol ($\bar{x}=2,30$), karete ($\bar{x}=2.29$), halk oyunları ($\bar{x}=2,30$) ve hentbol ($\bar{x}=2,17$) spor branşlarına ait beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamaları, diğer spor branşlarına ait beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir. Tablo 35’deki spor branşlarına ait beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamalarına göre şöyle bir çıkarımda bulunabiliriz. 58’i voleybol, 48’i Basketbol, 25’ Güreş, 45’i Atletizm, 21’i Teakwondo, 13’ü Judo, 33’üyüzme, 5’i Masa Tenisi, 16’sı Tenis, 19’u Badminton ve 6’sı Bocce spor branşını yaptığını ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni aday öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlik düzeyleri yüksek düzeyde (iyi düzeyde yaparım) iken, 145’i futbol,12’si karete,10’u halk oyunları ve 31’i hentbol spor branşını yaptığını belirten beden eğitimi ve spor öğretmeni aday son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri orta düzeydedir (orta düzeyde yaparım).

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin spor branşlarına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi kabul edilmiştir.

4.3.8. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin üniversite değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 36. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların üniversite değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu

Üniversite	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	$\bar{x}$	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Fırat Üniv.	45	2.25	0.386	Gruplar arası	6.237	12	0,520	4,637	0,000
İnönü Üniv.	26	2.42	0.294						
Mersin Üniv.	52	2.52	0.285	Gruplar içi	52.008	464	0,112		
Dicle Üniv.	51	2.32	0.380						
Harran Üniv.	38	2.15	0.354	Toplam	58.244	476			
Ardahan Üniv.	38	2.27	0.430						
Marmara Üniv.	26	2.50	0.289						

Tablo 36 (Devam) Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların üniversite değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu

F, $\bar{x}$, SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Üniversite	n	$\bar{x}$	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Bartın Üniv.	47	2.26	0.342						
19 Mayıs Üniv.	24	2.30	0.226						
Çanakkale Üniv.	23	2.46	0.265						
Muğla Üniv.	28	2.31	0.285						
Manisa Üniv.	39	2.44	0.302						
Kırıkkale Üniv.	40	2.49	0.332						
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 36’da görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeği puan ortalaması ile öğrenim görünen üniversite değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (F=4.637, p<0.000). Bu farklılıkların hangi üniversiteler arasında olduğunu bakmak için Post-Hoc testlerinden varyansın homjen olmadığı durumda kullanılan Dunnett C testi uygulanmıştır. Analizler sonucunda Fırat Üniversitesi ($\bar{x}$ =2.25) Harran Üniversitesi ($\bar{x}$ =2.15), Bartın Üniversitesi ($\bar{x}$ =2.26), Dicle Üniversitesi ($\bar{x}$ =2.32), 19 Mayıs Üniversitesi ($\bar{x}$ =2.30), Muğla Üniversitesi ($\bar{x}$ =2.33) ve Ardahan Üniversitesinde ($\bar{x}$ =2.27) öğrenim gören beden eğitimi ve spor öğretmeni aday öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği algılama düzeyleri orta düzeyde (orta düzeyde yaparım) şeklinde söylenebilir. Diğer taraftan analizde farklılığı bulunan İnönü Üniversitesi ($\bar{x}$ =2.42), Mersin Üniversitesi ($\bar{x}$ =2.52), Marmara Üniversitesi ($\bar{x}$ =2.50), Çanakkale Üniversitesi ($\bar{x}$ =2.46), Manisa Üniversitesi ($\bar{x}$ =2.44) ve Kırıkkale Üniversitesinde ($\bar{x}$ =2.49) öğrenim gören beden eğitimi ve spor öğretmeni aday son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi algılama düzeyleri ise yüksek düzeyde (iyi düzeyde yaparım) şeklinde yorumlanabilir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmen aday son sınıf öğrencilerinin öğrenim görmekte oldukları üniversiteye göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi reddedilmiştir.

4.3.9. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü kimin yönlendirmesiyle seçme değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 37. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların bölümü kimin yönlendirmesiyle seçme değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu

Bölümü Kimin Yönlendirmesi	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	$\bar{x}$	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Kendi isteğimle	390	2.38	0.352	Gruplar arası	0.734	3	0,245	2,012	0,111
Ailemin isteğiyle	24	2.27	0.370						
Lisedeki öğretmenimin teşvikiyle	30	2.44	0.290	Gruplar içi	57.510	473	0,122		
Arkadaşlarımın teşvikiyle	33	2.60	0.331	Toplam	58.440	476			
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 37’de görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile bölümü tercih etme nedeniniz değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=2.012, p>0.111). Ancak beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü tercih etme nedeni değişkenine ait ağırlıklı puan ortalamalarına bakıldığında “Ailem isteğiyle” ($\bar{x}=2,27$) ve “Arkadaşlarımın teşvikiyle” ($\bar{x}=2,26$) seçeneklerini işaretleyen beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerine ait beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamaları, diğer bölümü kimin yönlendirmesiyle seçtiniz maddelerini işaretleyen beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı öğrencilerinin puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 37’de gösterilen “bölümü kimin yönlendirmesiyle seçtiniz” maddelerin ortalama puan değerlerine bakarak beden eğitimi ve spor öğretmenleri adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretimi yeterliklerine dair şöyle bir yorum getirilebilir. 390’ı Kendi isteğimle ve 30’u Lisedeki öğretmenimin teşvikiyle bölümü seçtiğini belirten beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretimi yeterlikleri yüksek düzeyde (iyi düzeyde yaparım) belirlenirken, 24’ü Ailem isteğiyle ve 33’ü

Arkadaşlarımın teşvikiyle bölümü seçtiğini belirten beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri ise orta seviyededir (orta düzeyde yaparım).

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü kimin yönlendirmesiyle seçme durumları ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi kabul edilmiştir.

4.3.10. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü tercih etme nedeni değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 38. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların tercih etme nedeni değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu

Bölümü Tercih Nedeni	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Varyans Kaynağı	Anova Sonuçları				
	n	$\bar{x}$	ss		KT	Sd	KO	F	p
Merkezi sınav sistemiyle bir üniversiteye yerleşemediğim için	17	2.44	0.355	Gruplar arası	1.036	7	0,148	1,213	0,294
Kazanılması kolay bir bölüm olduğu için	25	2.40	0.346						
Maaşımı tatmin edici bulduğum için	16	2.34	0.333	Gruplar içi	57.208	469	0,122		
Kendime en uygun mesleğin bu olduğunu düşündüğüm için	392	2.36	0.348						
Ailem ısrar ettiği için	8	2.25	0.480	Toplam	58.244	476			
Sosyo-ekonomik durumum bu bölümü okumaya müsaade ettiği için	4	2.38	0.389						
Mezun olunca işsizlik problemi yaşamayacağım için	3	2.21	0.263						
Bu mesleğin ileride önem kazanacağını düşündüğüm için	12	2.12	0.277						
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 38’de görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile bölümü tercih etme nedeniniz değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=1.213$, $p>0.294$). Ancak beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü tercih etme nedeni değişkenine ait ağırlıklı puan ortalamalarına bakıldığında “ailem ısrar ettiği için” ($\bar{x}=2,25$), “mezun olunca işsizlik problemi yaşamayacağım için” ($\bar{x}=2.21$) ve “bu mesleğin ileride önem kazanacağını düşündüğüm için” ($\bar{x}=2.12$) şeklinde bölümü tercih etme nedeni beyan eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerine ait beden eğitimi öğretim yeterliği puanlarının, bölümü tercih etme nedeni maddelerini seçen diğer beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı öğrencilerinin puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 38’de gösterilen bölümü tercih etme nedenlerine ait maddelerin ortalama puan değerlerine bakarak beden eğitimi ve spor öğretmenleri adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretimi yeterliklerine dair şöyle bir yorum getirilebilir. 17’si merkezi sınav sistemiyle bir üniversiteye yerleşemediğim için, 25’i kazanılması kolay bir bölüm olduğu için, 392’si kendime en uygun mesleğin bu olduğunu düşündüğüm için, 4’ü sosyo-ekonomik durumum bu bölümü okumaya müsaade ettiği için, 16’sı maaşını tatmin edici bulduğum için, şeklinde bölümü tercih etme nedenini ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği yüksek düzeyde (iyi düzeyde yaparım), 8’i ailem ısrar ettiği için, 3’ü mezun olunca işsizlik problemi yaşamayacağım için, 12’si Bu mesleğin ileride önem kazanacağını düşündüğüm için, şeklinde bölümü tercih etme nedenini ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlikleri orta düzeyde (orta düzeyde yaparım) şeklinde yorumlanabilir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü tercih etme nedeni durumları ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi kabul edilmiştir.

4.3.11. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin BESYO dersleri dışındaki sportif faaliyetlere katılma durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 39. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların BESYO dersleri dışındaki sportif faaliyetlere katılma durumu değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu

F, $\bar{x}$, SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Sportif Faaliyet	n	$\bar{x}$	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Lisanslı Sporcu	181	2.36	0.328	Gruplar arası	1.000	4	0,250	2,061	0,085
Antrenörlük	100	2.38	0.380						
Spor Kul. İdareci	13	2.21	0.321						
Hakemlik	57	2.45	0.331	Gruplar içi	57.244	472	0,121		
Faaliyet yok	126	2.30	0.353	Toplam	58.244	476			
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 39’da görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile BESYO dersleri dışındaki sportif faaliyetlere katılma durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=2.061, p>0.085). Ancak BESYO dersleri dışındaki sportif faaliyetlere katılma durumuna göre ağırlıklı puan ortalamalarına bakıldığında spor kulübü idareciliği ($\bar{x}$ =2,21) ve sportif faaliyetim yok ($\bar{x}$ =2,30) seçeneklerine işaretleyen beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerine ait beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamaları ile diğer sportif faaliyete katılma durumlarını işaretleyen beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir. Bu durumda 181’i Lisanlı sporcu, 100’ü Antrenörlük ve 57’si Hakemlik yapan Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencisinin beden eğitimi öğretim yeterliği yüksek seviyededir (iyi düzeyde yaparım). Spor kulüplerinde idareci ve Sportif faaliyeti olmayan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencileri ise beden eğitimi öğretim yeterliği orta düzeydedir (orta düzeyde yaparım) şeklinde yorumlanabilir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin ders dışında herhangi bir sportif etkinliğe (sporcu, antrenör vb.) katılıp

katılmama durumlarına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi kabul edilmiştir.

4.3.12. Beden eğitimi spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümdeki araç-gereç yeterlik durumları değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 40. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölümdeki araç-gereç yeterlik durumları değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu

Araç-Gereç Yeterliliği	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	$\bar{x}$	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Tamamen yetersiz	30	2.29	0.422	Gruplar arası	1.350	4	0,338	2,800	0,026
Yetersiz	89	2.28	0.389						
Biraz Yeterli	148	2.34	0.345	Gruplar içi	56.894	472	0,121		
Yeterli	133	2.40	0.321						
Tamamen yeterli	67	2.43	0.304	Toplam	58.244	476			
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 40’da görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile öğrenim gördükleri bölümdeki araç-gereç yeterlik durumları değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (F=2.800, p<0.026). Bu anlamlı farklılığın hangi guruplar arasında olduğunu bulmak için Post-Hoc testlerinden varyansın homjen olmadığı durumlarda kullanılan Dunnett C testi uygulanmıştır. Test sonucunda Tamamen yetersiz ve Yetersiz seçenekleri ile Biraz yeterli, Yeterli ve Tamamen yeterli seçenekleri arasında anlamlı farklılığın olduğu saptanmıştır. Bu farklılığın ne şekilde olduğu saptamak için seçeneklerin puan ortalamalarına bakıldığında; “Tamamen yetersiz” ($\bar{x}$ =2,29) ve “Yetersiz” ($\bar{x}$ =2,29), seçeneklerine ait puan ortalamalarının “Biraz yeterli” ($\bar{x}$ =2.34), “Yeterli” ($\bar{x}$ =2.40) ve “Tamamen yeterli” ($\bar{x}$ =2.43) seçeneklerinin puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 40’da saptanan anlamlı farklılık şu şekilde ifade edilerek açıklanabilir; araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin 30’u Tamamen yetersiz, 89’u yetersiz, 148’i biraz yeterli, 133’ü yeterli ve 67’si tamamen

yeterli, şeklinde bölümdeki araç-gereç yeterlik durumunu ifade etmişleridir. Bölümdeki araç-gereç yeterlik durumunu biraz yeterli, yeterli ve tamamen yeterli şeklinde ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencileri beden eğitimi öğretim yeterlikleri “yüksek düzeyde” (iyi düzeyde yaparım), tamamen yetersiz ve yetersiz şeklinde ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin ise beden eğitimi öğretim yeterlikleri “orta düzeyde” (orta düzeyde yaparım) olduğu anlaşılmaktadır.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümdeki araç-gereç yeterlik durumları ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi reddedilmiştir.

4.3.13. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğrenim görünen bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterlikleri ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 41. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların öğrenim görünen bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterlikleri değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu

Öğretim Elemanı Akademik Yeterliği	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	$\bar{x}$	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Hiç güvenmiyorum	23	2.26	0.334	Gruplar arası	2.162	4	0,541	4,549	0,001
Güvenmiyorum	77	2.29	0.396						
Biraz güveniyorum	127	2.30	0.377	Gruplar içi	56.082	472	0,119		
Güveniyorum	181	2.43	0.294						
Tam güveniyorum	69	2.37	0.344	Toplam	58.244	476			
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 41’de görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile öğrenim görünen bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterlikleri değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (F=4.549, p<0.001). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Post-Hoc testlerinden varyansın homojen olmadığı durumlarda kullanılan Turkey HDL testi uygulanmıştır. Test sonucunda Hiç güvenmiyorum, Güvenmiyorum ve Biraz güveniyorum

seçenekleri ile Güveniyorum, Tam güveniyorum seçenekleri arasında anlamlı farklılığın olduğu saptanmıştır. Bu farklılığın ne şekilde olduğunu saptamak için seçeneklerin puan ortalamalarına bakıldığında; “Hiç güvenmiyorum” ($\bar{x}=2,26$), “Güvenmiyorum” ($\bar{x}=2,29$) ve “Biraz güvenmiyorum” ($\bar{x}=2,30$) seçeneklerine ait puan ortalamaları “Güveniyorum” ($\bar{x}=2.34$),” ve “Tam Güveniyorum” ($\bar{x}=2.40$) seçeneklerinin puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 41’de saptanan anlamlı farklılık şu şekilde ifade edilerek açıklanabilir; araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin 23’ü Hiç güvenmiyorum, 77’si güvenmiyorum, 127’si biraz güveniyorum, 181’i güveniyorum ve 69’u tam güveniyorum, şeklinde öğrenim görünen bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterliklerini ifade etmişleridir. Öğrenim görünen bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterliklerini Biraz güveniyorum, Güveniyorum ve Tam güveniyorum şeklinde ifade eden Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencileri beden eğitimi öğretim yeterlikleri “yüksek düzeyde” (iyi düzeyde yaparım), Hiç güvenmiyorum ve Güvenmiyorum şeklinde ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin ise beden eğitimi öğretim yeterlikleri “orta düzeyde” (orta düzeyde yaparım) olduğu yorumlanabilir.

Araştırmaya katılanların %36.0’ı öğretim elemanlarının mesleki yeterliklerine “güvendiğini”, %33.3’ü de “biraz güvendiğini” yüksek oranda ifade etmişlerdir. Buna karşın, katılanların okudukları üniversitenin öğretim elemanlarına mesleki yeterlik açısından “çok güveniyorum” seçeneğini işaretleyenlerin, “güveniyorum” ve “biraz güveniyorum” seçeneğini işaretleyenlere oranla Başka bir ifadeyle, öğretim elemanlarının mesleki yeterliklerine güvenenler ölçekten anlamlı biçimde düşük puan almışlardır. Bu sonuç ilk bakışta bir çelişki biçiminde algılanabilir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğrenim görünen bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterlikleri ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi reddedilmiştir.

4.3.14. Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) kullanım oranına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 42. Katılanların BEÖY ölçeğinden aldıkları puanların öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video vb.) kullanım oranı yeterlik değişkenine göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucu

Öğretim teknolojisi araçları yeterlik	F, $\bar{x}$, SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	$\bar{x}$	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Hiç kullanılmıyor	25	2.32	0.345	Gruplar arası	2.162	4	1,270	10,809	0,000
Ara sıra kullanılıyor	245	2.29	0.357	Gruplar içi	55.704	474	118		
Çok sık kullanılıyor	207	2.44	0.324	Toplam	58.244	476			
Toplam	477	2.36	0.349						

p<0,05

Tablo 42’de görüldüğü üzere analiz sonuçları, beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) kullanım oranı değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (F=10.809, p<0.000). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Post-Hoc testlerinden varyansın homjen olmadığı durumlarda kullanılan Dunnett C testi uygulanmıştır. Test sonucunda Hiç kullanılmıyor ve Ara sıra kullanılıyor seçenekleri ile Çok sık kullanılıyor seçeneği arasında anlamlı farklılığın olduğu saptanmıştır. Bu farklılığın ne şekilde olduğunu saptamak için seçeneklerin puan ortalamalarına bakıldığında; “Hiç kullanılmıyor” ($\bar{x}$ =2,32) ve “Ara sıra kullanılıyor” ($\bar{x}$ =2.29) seçeneklerine ait puan ortalamaları, “Çok sık kullanılıyor” ($\bar{x}$ =2.44) seçeneğine ait puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 42’de saptanan anlamlı farklılık şu şekilde ifade edilerek açıklanabilir; araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin 25’i Hiç kullanılmıyor, 245’si Ara sıra kullanılıyor ve 207’si Çok sık kullanılıyor, şeklinde öğrenim görünen bölümdeki öğretim teknolojisi araçlarının (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) kullanım oranını ifade etmişleridir. öğretim teknolojisi araçlarının (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) kullanım oranını Hiç kullanılmıyor ve Ara sıra kullanılıyor şeklinde ifade eden Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencileri beden eğitimi öğretim

yeterlikleri “orta düzeyde” (orta düzeyde yaparım), Çok sık kullanılıyor şeklinde ifade eden beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin ise beden eğitimi öğretim yeterlikleri “yüksek düzeyde” (iyi düzeyde yaparım) olduğu yorumlanabilir.

Elde edilen sonuçtan hareketle “Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) kullanım oranına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık yoktur” hipotezi reddedilmiştir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde, yapılan araştırmaya yönelik analizler sonucunda ulaşılan bulgulara, yorumlara, tartışmaya ve değerlendirmeye yer verilmiştir. Araştırmanın bulguları sonrası bulunan sonuçlar alt problemlere göre tartışılmıştır.

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliklerinin belirlenmesini amaçlayan bu çalışmada, araştırmanın çeşitliliğini sağlayabilmek adına Türkiye'nin farklı coğrafi bölgelerinden alınmış 13 Üniversitenin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören 196'sı kadın (%41.1), 281'i erkek (%58.9) olmak üzere toplam 477 son sınıf beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı katılmıştır.

Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencileri kendilerini kabul edilebilir bir düzeyde **beden eğitimi öğretimi** anlamında yeterli olarak algılamaktadırlar. Literatürdeki benzer çalışmalarda “Mesleki Yeterlik” ve “Öz Yeterlik” gibi çalışmalarla aynı sonuçlara ulaşılmıştır.

Ancak; Milli Eğitim Bakanlığı'nın “Öğretmen Profili” araştırması başlıklı çalışmasında Türk öğretmenin birçok yönden yetersiz ve standartların altında olduğu ortaya konulmuştur (YÖK, 2008). Yapılan benzer araştırma sonuçları incelendiğinde; bizim araştırma sonuçlarımızla genelde benzerlik gösterdiği yani, öğretmen adaylarının mesleki yeterlik algılarının ölçekten alınabilecek en yüksek puan dikkate alındığında yüksek olduğu biçiminde yorumlanabilir. Ancak, öğretmenliğe yeni başlayacak olan adayların bilgi ve becerilerinin taze olması, mesleğe karşı istekli davrandıkları gibi durumlar, beden eğitimi öğretim yeterlik algılarının yüksek çıkmasında etkili olduğu söylenebilir. Diğer taraftan, MEB'in “Öğretmen Profili” başlıklı çalışmasında elde edilen sonuçlar göz önüne alındığında; öğretmen adaylarının araştırmamızda veya benzer araştırmalarda objektif yanıtlar vermedikleri veya yeterlik söz konusu olduğunda kişinin kendinden yana cevaplar verebileceği de dikkate alınmalıdır.

Araştırmanın birinci alt problemi olan “beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin ölçeğin alt faktörlerine göre beden eğitimi öğretim yeterlikleri ne düzeydedir” ile ilgili aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeğinden (BEÖYÖ) alınabilecek en yüksek puanın 105 olduğu dikkate alındığında araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin BEÖY ölçeğinden Ort = 82.61 %79 (AP=2,35) puan almış olmaları kendilerine göre beden eğitimi öğretimini iyi düzeyde yaparım şeklinde yeterlik algılarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aşağıda araştırma sonucumuzu destekler bazı çalışmalara yer verilmiştir;

Çakır vd., (2004), tarafından eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adayları üzerinde yapılan araştırmada elde edilen sonuçlarla (ort=94.28, %79) benzerlik göstermektedir.

Üstüner vd., (2009), tarafından öğretmenlik mesleğine yönelik öğretmen adaylarının tutumlarının ölçüldüğü 12 ayrı öğretmenlik programında okuyan öğretmen adayı üzerinde yaptığı çalışmada beden eğitimi öğretmen adayları kullanılan ölçekten en yüksek puanı almışlardır.

Yine Güven (2007) tarafından 318 tezsiz yüksek lisans programına başlayan öğretmen adayı öğrenci üzerinde yapılan başka bir araştırmada da öğretmen adaylarının; öğretimi planlama, öğrenme-öğretme yeterliği sürecini belirleme, gelişim ve rehberlik alanlarında kendilerini yeterli algıladıkları bulunmuştur. “İlköğretim Okulu Müdürlerinin Algılarına Göre İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Yeterlikleri” başlıklı başka bir çalışmanın bulgularına göre; okul müdürleri, sınıf öğretmenliği bölümünden mezun olan öğretmenleri “alan bilgisi” boyutunda yani; dersin hedeflerini açıklayabilme, konu alanına hâkim olabilme, kendi alanının ilgili gördüğü diğer alanlardan farklı ve benzer olan yanlarına-inceliklerine açıklık getirebilme, dersle ilgilin konuları farklı yaklaşımların ışığında inceleyebilme; “öğretim yöntemleri” boyutunda diğer bir ifade ile derslerle ilgili konuları açık ve anlaşılır biçimde sunabilme, dersleri planlı olarak isleyebilme, ders isleme biçiminin planlanmasında öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alabilme, değişik öğretim yöntem ve teknikleri kullanabilme ve “ölçme değerlendirme” boyutunda da; öğrenci başarısını değerlendirmede uygun ölçütler kullanabilme, sınav sonuçlarını objektif olarak

değerlendirebilme, ölçme ve değerlendirme öğretimi geliştirici araç olarak kullanabilme gibi konularda “oldukça yeterli” bulunmuştur.

İkinci alt problem “beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin demografik özelliklerine göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık var mıdır” olarak belirlenmiştir. Bu probleme yönelik yapılan analizler sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1) Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin cinsiyete göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinden aldıkları puanlar ile cinsiyet arasında istatistikî olarak anlamlı farklılık bulunmuştur [$t(475)=2.152, p<0.032$]. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf kadın öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlik oranı erkek öğrencilerden yüksek çıkmıştır.

Türk (2009) tarafından Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Öz Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi başlıklı yüksek lisans çalışmasında Araştırma bulgularına göre cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmenlik öz yeterlik düzeyleri farklılaşmaktadır. Öz yeterlik puan ortalamaları arasında bir fark olup olmadığını belirlemek için yapılan iki ortalama arasındaki farkın t-testi analiz sonucuna göre fark 0,05 düzeyinde bayanlar lehine anlamlı bulunmuştur. Bu sonuca göre bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlerden daha yüksek öz yeterliğe sahip olduğu görülmüştür.

Sünbül ve Arslan, (2006) “Öğretmen Yeterliklerinin Geliştirilmesi ve Bir Araştırma Örneği” başlıklı 12 farklı ilköğretim okulunda çalışan 409 öğretmen üzerinde yapılan başka bir araştırma sonucu; bayan öğretmenlerin kendilerini erkek öğretmenlere oranla daha yeterli algıladıkları biçimindedir.

Çakır vd., (2004) “Öğretmenlik Meslek Bilgisi Programının Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi” başlıklı çalışmalarında; kız öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına göre kendilerini öğretmenlik mesleği için daha yeterli buldukları sonucuna ulaşmışlardır.

2) Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı son sınıf öğrencilerinin yaş değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinden aldıkları puanlar ile yaş aralığı değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır [$t(475)=1.083$, $p>0.279$]. Bu sonuç; yaş aralığı değişkeninin son sınıf beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları nezdinde öğretim yeterliği düzeyi için önemli bir değişken olmadığı biçiminde açıklanabilir.

Demir (2013) tarafından Ortaokullarda Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Kişilik Yeterliklerinin Algılanışının Değerlendirilmesi doktora tezi çalışmasında araştırmancının onuncu alt problem sorusu ile ilgili analizlerin sonucuna göre, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kişilik yeterlikleri faktör puanları yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Buna göre 21 ve daha büyük yaşta görev yapan beden eğitimi öğretmenleri arasında mesleki kişisel yeterliliği alt boyutları olan güdeleyici etkileşim, mesleki heyecan ve adanmışlık, insan onuruna saygı ve adalet ile yansıtıcı etkileşimleri arasında farklılık olmadığı görülmüştür. Araştırma sonucu araştırmamızla paralellik göstermektedir.

Türk (2009) tarafından Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Öz Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi başlıklı yüksek lisans çalışmasında Öğretmenlerin, yaşları ile öz yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını test etmek için Pearson momentler çarpım korelasyon katsayısı değeri hesaplanmıştır. Araştırma sonuçları incelendiğinde öğretmenlerin yaşları ile öz yeterlik düzeyleri arasında pozitif yönde bir ilişki olmasına rağmen, 0,05 düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Buna göre öğretmenlerin yaşları ile öz yeterlik düzeyleri arasında birbiri ile ilişkili olarak artma ya da azalma olmadığı söylenebilir.

3) Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının mezun olunan lise değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile mezun olunan lise değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=2.240$, $p>0.064$). Farklılığın olmadığı bu araştırmaya bulgusunda özel lise mezunlarının puan ortalamaları diğer lise mezunlarından daha düşük olduğu gözlemlenmiştir. Bu sonuç; mezun olunan lise değişkeninin son sınıf beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları

nezdinde öğretim yeterliği düzeyi için önemli bir değişken olmadığı biçiminde açıklanabilir.

Gökçe ve Sezer (2012) tarafından Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları (Uludağ Üniversitesi Örneği) çalışmasında Öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türü ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Araştırmanın bulgularına bakıldığında, öğretmen adaylarından, düz lise mezunu öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının, diğer lise türlerinden mezun olan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutum puanlarından daha yüksek olduğu söylenebilir. Örneğin; Anadolu öğretmen lisesi mezunu öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutum puanları grup içinde düşük olduğu saptanmıştır.

Mezun olunan lise türünü değerlendiren Saracaloğlu (1993) ve Çetinkaya (2009) gruplar arasında mezun olunan lise türü ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarda anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmış olmaları araştırmanın bulgularını destekler görünmektedir.

Bozkurt (2013) tarafından beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik öz yeterliklerinin İncelenmesi konulu yüksek lisans çalışmasında Mezun olunan okul ile öz yeterlik arasında istatistiki olarak anlamlı farka rastlanmamıştır. Buna karşın meslek lisesi mezunlarının öz yeterlikleri diğer lise mezunlarına göre yüksek çıkmıştır.

4) Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin Anne - Baba eğitim durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile anne eğitim durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark olmadığı ($F=1.626$, $p>0.152$) sonucuna ulaşılmıştır. Baba eğitim durumuna bakıldığında ise beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile baba eğitim durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=1.142$, $p>0.337$). Farklılığın olmadığı bu araştırma bulgusunda anne eğitim durumu için “okur-yazar değil” ve baba eğitim durum için de “okur-yazar değil” ile “okur-yazar” puan ortalamaları diğer anne-baba eğitim durumu puan ortalamalarından düşük olduğu gözlemlenmiştir. Bu sonuç; anne-baba eğitim durumu değişkeninin son sınıf beden eğitimi

ve spor öğretmeni adayları nezdinde öğretim yeterliği düzeyi için önemli bir değişken olmadığı biçiminde açıklanabilir. Aşağıda verilen bazı çalışmalar sonuçlarımızı destekler niteliktedir.

Çetinkaya'nın (2007) yüksek lisans tezinde Türkçe öğretmen adaylarının yeterlik algılarında anne eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Derman'ın (2007) doktora tezinde, kimya öğretmeni adaylarının öz-yeterliklerinde anne eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Yüreklî'nin (2008) yüksek lisans tezinde anne eğitim durumuna göre sınıf öğretmeni adaylarının matematiğe yönelik öz-yeterlik algılarında anlamlı fark tespit edilmemiştir.

Seçkin (2011) tarafından “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Öz-Yeterlik İnançlarının İncelenmesi” çalışmasında Katılımcıların annelerinin eğitim düzeyine göre öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik ölçeğinin alt boyutlarında ve ölçeğin tümünden alınan puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık yoktur. Bir başka deyişle, anne eğitim düzeyinin beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz-yeterlik inançlarını etkilemediği söylenebilir.

Bozkurt (2013) tarafından Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Öz yeterliklerinin İncelenmesi konulu yüksek lisans çalışmasında Anne eğitim durumu ile öz yeterlik arasında anlamlı fark tespit edilmemiştir. Bunun yanında anne eğitim durumu üniversite ve üzeri olanın öz yeterlikleri daha yüksek çıkmıştır.

Çakır vd., (2004) tarafından yapılan araştırma sonuçları bizim araştırma sonuçlarımızı destekler biçimde; öğretmen adaylarının baba ve anne eğitim durumları ile öğretmenliğe ilişkin yeterlik algıları arasında herhangi bir fark bulunmamıştır. Aynı zamanda yanlış anne ve baba tutumları çocuğun ruhsal gelişimine zarar verir ve onun başarısını olumsuz etkiler.

Derman'ın (2007) doktora tezinde, kimya öğretmeni adaylarının öz-yeterliklerinde baba eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Çetinkaya'nın (2007) yüksek lisans tezinde Türkçe öğretmen adaylarının yeterlik algılarında baba eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Yüreklî'nin (2008) yüksek lisans tezinde baba eğitim durumuna göre sınıf öğretmeni adaylarının matematiğe yönelik öz-yeterlik algılarında anlamlı fark tespit edilmemiştir.

Öksüzoğlu (2009) tarafından Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Yeterlik Algıları başlıklı yüksek lisans tez çalışmasında öğretmenlik mesleğine ilişkin yeterlik algısı ile baba eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Bozkurt (2013) tarafından Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Öz yeterliklerinin İncelenmesi konulu yüksek lisans çalışmasında Baba eğitim durumu ile öz yeterlik arasında anlamlı fark tespit edilmemiştir. Bunun yanında Baba eğitim durumu üniversite ve üzeri olanın öz yeterlikleri daha yüksek çıkmıştır.

5) Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının anne-baba meslek durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile anne meslek durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=0.618$, $p>0.686$). Yine baba meslek durumuna göre beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile baba meslek durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=1.524$, $p>0.157$). Baba mesleği çiftçi ve esnaf-işçi olanların puan ortalamaları diğer baba meslek durumlarının puan ortalamalarından düşüktür. Bu sonuç; anne-baba meslek durumu değişkeninin son sınıf beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları nezdinde öğretim yeterliği düzeyi için önemli bir değişken olmadığı biçiminde açıklanabilir. Aşağıda verilen bazı çalışmalar sonuçlarımızı destekler niteliktedir.

Bozkurt (2013) tarafından beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik öz yeterliliklerinin incelenmesi konulu yüksek lisans çalışmasında Anne ve Baba meslekleri ile öz yeterlilik arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark yoktur. Ancak annesinin ve babasının mesleği memur olanların öz yeterlilikleri daha yüksek çıkmıştır.

6) Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin barınma durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile öğrencilerin barınma durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=0.425$, $p>0.790$). “Akrabalarımınla yaşıyorum” şeklinde barınma durumu belirtenlerin puan ortalamaları diğer barınma durumlarını belirtenlerin puan ortalamalarından düşüktür. Bu sonuç; barınma durumu değişkeninin son sınıf beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları nezdinde öğretim yeterliği düzeyi için önemli bir değişken olmadığı biçiminde açıklanabilir.

7) Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı öğrencilerinin spor branşı değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile spor branşı değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=1.273$, $p>0.220$). Ancak, futbol, halk oyunları, Karate ve hentbol spor branşlarını belirtenlerin puan ortalamaları diğer spor branşlarını belirtenlerin puan ortalamalarından düşüktür. Bu sonuç; spor branşı değişkeninin son sınıf beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları nezdinde öğretim yeterliği düzeyi için önemli bir değişken olmadığı biçiminde açıklanabilir.

Araştırmanın bulgularına paralel olarak; Ünlü (2008) takım ve bireysel sporlarla uğraşan beden eğitimi öğretmenlerinin, öğretmenlik öz-yeterlik ölçeğinin hiçbir boyutunda algılarında anlamlı bir fark olmadığını tespit etmiştir.

Koparan vd., (2010) beden eğitimi öğretmenlerinin öz-yeterlik düzeylerinde bireysel ve takım sporu yapanlarda anlamlı bir farklılık olmadığını sonucuna ulaşmıştır.

Seçkin (2011) tarafından “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Öz-Yeterlik İnançlarının İncelenmesi” çalışmasında Bulguları göz önünde bulundurarak seçilen spor branşının türüne göre öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik ölçeğinin alt boyutlarında ve ölçeğin tümünden alınan puanlarda istatistiksel açıdan anlamlı bir farkın olmadığı söylenebilir. Ölçekten alınan puanlar spor branşının türüne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Bozkurt (2013) tarafından Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Öz yeterliliklerinin İncelenmesi konulu yüksek lisans çalışmasında Spor branşı ile öz yeterlilik arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Bunun yanında takım oyunlarında bulunan bireylerin öz yeterliliği daha yüksek çıkmıştır.

8) Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin üniversite değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile öğrenim görünen üniversite değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($F=4.637$, $p<0.000$). Bu farklılık; Fırat, Dicle, Harran, Ardahan, Bartın, 19 Mayıs ve Muğla üniversitelerinin beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi öğretim yeterlik seviyesi “orta düzey” şeklindeyken, İnönü, Mersin, Marmara, Çanakkale, Manisa ve Kırıkkale üniversitelerinin beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin yeterlik seviyesi “iyi düzey” de olarak saptanmıştır.

Dalaman (2015) tarafından Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi” Dersine Yönelik Tutumlarının Değişik Faktörlerce İncelenmesi konulu çalışmasında örneklem grubunu oluşturan öğretmen 268’i Necmettin Erbakan Üniversitesinde, 204’ü ise Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde öğrenim görmektedirler. Öğretmen adaylarının Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi dersine yönelik tutum puanları, öğrenim görülen üniversiteye göre farklılık göstermemektedir. Bu sonuç araştırmamızla paralellik gösteriyor denebilir.

9) Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü kimin yönlendirmesiyle seçme değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile bölümü tercih etme nedeniniz değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=2.012$, $p>0.111$). Araştırmanın bulgularına benzer çalışmalar şu şekildedir. Ancak, “Ailemin isteğiyle” ve “Arkadaşlarımın teşvikiyle” bölümü seçtiğini ifade edenlerin puan ortalamaları diğerlerinin puan ortalamalarından düşüktür. Bu sonuç bölümü kimin yönlendirmesiyle seçtin değişkeninin son sınıf beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları nezdinde öğretim yeterliği düzeyi için önemli bir değişken olmadığı biçiminde açıklanabilir.

Kafkas vd., (2010) çalışmasında, beden eğitimi öğretmeni adaylarının bölümü isteme durumu değişkeni açısından öz-yeterlik düzeylerinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Derman (2007) yaptığı doktora tezinde kimya öğretmeni adaylarının öz-yeterlikleri ile bölümü tercih sırası değişkeni arasında gerek iç gerekse dış faktörler açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Morgil vd., (2004) yapmış oldukları “Kimya Öğretmen Adaylarının Öz-yeterlik inançlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, isimli çalışmalarında üniversite sınavlarında bölümü tercih etme sıraları ile öz-yeterlikleri arasında ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Bozkurt (2013) tarafından Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Öz yeterliklerinin İncelenmesi konulu yüksek lisans çalışmasında Bölüm seçme ile öz yeterlik arasında istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanılmamıştır. Bununla birlikte bölümü isteyerek seçenlerin ortalama öz yeterlik puanları bölümü istemeden seçenlere oranla daha düşük çıkmıştır.

10) Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin bölümü tercih etme nedeni değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile bölümü tercih etme nedeniniz değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=1.213$, $p>0.294$). Ancak, “mezun olunca işsizlik problemi yaşamayacağım için”, “bu mesleğin ilerde önem kazanacağını düşündüğüm için” ve “ailem ısrar ettiği için” bölümü tercih ettiğini ifade edenlerin puan ortalamaları bölümü tercih etme nedenlerini seçen diğer öğretmen adaylarının puan ortalamalarından düşüktür. Bu sonuç; bölümü tercih etme nedeni değişkeninin son sınıf beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları nezdinde öğretim yeterliği düzeyi için önemli bir değişken olmadığı biçiminde açıklanabilir.

Gökçe ve Sezer (2012) tarafından Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları (Uludağ Üniversitesi Örneği) çalışmasında öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönlendiren nedenler ile tutum puanları arasındaki varyans analizi

incelendiğinde, öğretmenlik mesleğini kendilerinin seçimi olarak belirten öğretmen adaylarının puan ortalamalarının, bu mesleği aile ve çevre isteği, kolay iş bulma ve öğretmenlerinin yönlendirmesi nedenleri ile seçtiğini belirten öğretmen adaylarının puan ortalamalarından daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bu araştırmanın sonucu çalışmamızı destekler niteliktedir. Bizim çalışmamızda da bölümü,

Gürbüz ve Kışoğlu (2007) yaptıkları çalışma da bu sonuçları destekler niteliktedir. Çalışmada, öğrencilerin öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık olduğunu tespit etmişlerdir.

11) Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin BESYO dersleri dışındaki sportif faaliyetlere katılma durumu değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile BESYO dersleri dışındaki sportif faaliyetlere katılma durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=2.061$, $p>0.085$). Ancak, spor kulübünde idarecilik ve sportif faaliyetim yok diyenlerin puan ortalamaları diğer sportif faaliyet belirtenlerin puan ortalamalarından düşüktür. Bu sonuç BESYO dışında sportif faaliyet yapma değişkeninin son sınıf beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları nezdinde öğretim yeterliği düzeyi için önemli bir değişken olmadığı biçiminde açıklanabilir.

Pehlivan (2007a) tarafından beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yaptığı araştırma sonuçlarına göre; öğretmenlerin %60,9'u ders dışında antrenör, sporcu, yönetici ve hakem olarak spora katıldıkları bulunmuştur. Fiziksel olarak kendini olumlu biçimde tanımlayan, fiziksel benlik algısı yüksek bireylerin kendilerine olan güven duyguları artmakta ve yaptıkları iste daha başarılı olmaktadır.

Pehlivan (2007b) ders dışı spor etkinliklerinde bulunma, öğretmen adayının kendi mesleğine verdiği önemin bir göstergesi olarak da açıklanabilir. Diğer taraftan ders dışında spor etkinliklerine katılan öğretmen adaylarının ölçekten daha yüksek puan almış olmaları; bu etkinliklere katılım yoluyla bilgi be becerilerini geliştirdikleri ve kendilerine olan öz güvenin artısından kaynaklandığı biçiminde yorumlanabilir.

Ünlü (2008) doktora tezinde beden eğitimi öğretmenlerinin yeterlik algularını ve sınıf yönetimi davranışlarını incelemiştir. Araştırma bulgularına göre düzenli spor yapan beden eğitimi öğretmenlerinin spor yapmayanlara göre anlamlı derecede yüksek puan aldıklarını tespit etmiştir.

Kafkas vd., (2010) da beden eğitimi öğretmeni adaylarından “lisanslı spor yapma” değişkenine göre “evet” cevabını veren öğretmen adaylarının “hayır” cevabını veren adaylara göre daha yüksek öz-yeterlik inancına sahip olduğunu tespit etmiştir.

12) Beden eğitimi spor öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümdeki araç-gereç yeterlik durumları değişkenine göre öğretim yeterliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile öğrenim gördükleri bölümdeki araç-gereç yeterlik durumları değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (Tablo 40) ($F=2.800$, $p<0.026$). Bu farklılık; “Biraz yeterli”, “Yeterli”, “Tamamen yeterli” şeklinde durumu ifade eden beden eğitimi öğretmen adayları son sınıf öğrencilerinin lehine beden eğitimi öğretim yeterlik seviyesi “yüksek düzeydedir”.

Yanık ve Sunay (2010) tarafından yapılan, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının Kalite Bakımından Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi Araştırma sonucunda; birinci sınıf öğrencileri daha çok tesis ve ders-arac gereç konusunda sıkıntı yaşadıklarını ortaya koyarak bizim çalışmamızla örtüşmemektedir. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği programının uygulamasında önemli bir yer tutan ders ve laboratuvara ilişkin malzeme ile spor uygulaması ile ilgili araç, gereç ve malzemenin yeterli olmadığı saptanmıştır.

13) Beden eğitimi öğretmen adayları son sınıf öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterlikleri ile öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeği puan ortalaması ile öğrenim görülen bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterlikleri değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($F=4.549$, $p>0.001$). Bu farklılık; “Güveniyorum” ve “Tam güveniyorum” şeklinde durumu belirten beden eğitimi öğretmen adayları son sınıf öğrencilerinin lehine beden eğitimi öğretim yeterlik seviyesi “yüksek düzeydedir”.

Dağlı (1999), Yapılan başka bir çalışmada ise öğretim elamanları kendilerini “oldukça yeterli” görürken, öğrenciler öğretim elamanlarını “kısmen yeterli” görmüşlerdir. Bu sonuç bizim çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Calep (2002) yaptığı araştırma sonucunda öğretim elemanlarının meslekte kendilerini oldukça yeterli buldukları ancak öğretmen adaylarının kendilerini öğretim elemanlarından daha fazla yeterli buldukları bulunmuştur.

14) Beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) kullanım oranına göre öğretim yeterliği arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına yönelik yapılan analizler sonucunda beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğinin puan ortalaması ile öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video, vb.) kullanım oranı değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($F=10.809$, $p<0.000$). Bu farklılık; “Çok sık kullanılıyor” şeklinde ifade eden beden eğitimi öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin lehine beden eğitimi öğretim yeterlik seviyesi “yüksek düzeydedir”

Bu konuyla ilgili literatür incelendiğinde, Pehlivan (2007) genelde öğretmen yetiştiren kurumların saha, tesis, araç-gereç, malzeme ve öğretim teknolojilerine yönelik alt yapılarının zenginliğinin öğretim kalitesini olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir.

5.2. Öneriler

Araştırmada elde edilen sonuçlar çerçevesinde bundan sonra yapılacak çalışmalar için şu önerilerde bulunulmuştur:

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü olan daha fazla üniversiteye ulaşılarak daha fazla beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı üzerinde beden eğitimi öğretim yeterliği ölçeğini uygulamak.

Yapılacak çalışmalarda anketin uygulandığı bölümdeki akademik personelin yeterliği ve imkânlar dâhilinde anketin uygulandığı bölümden mezun olan göreve başlamış beden eğitimi ve spor öğretmenlerini de araştırma kapsamına alarak çalışmaya birden çok boyut kazandırılmalıdır.

Yapılacak çalışmalarda literatür derinlemesine analiz edilerek araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılacak anket formlarının kişisel bilgiler bölümü için oluşturulan soruların tüm çalışmalarda aynı olduğu gözlemlenmiştir. Bu tür sorular yerine öğretim yeterliğini etkileyebilecek soru maddelerine yer verilerek test edilmelidir.

Başka alanlardaki öğretmen adayları üzerinde de öğretim yeterliği çalışmaları yapılarak beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları ile karşılaştırılmalı.

Yapılacak paralel çalışmalarda anket formuyla birlikte görüşme formlarıyla da veriler toplanarak araştırmalarda toplanan verilerin güvenilirliğinin artırılması düşünülebilir.

KAYNAKÇA

- Açak, M. (1997). *Beden eğitimi öğretmeninin el kitabı*. Malatya: Dünya Basım Evi.
- Açak, M. (2005). *Beden eğitimi öğretmeninin el kitabı*. İstanbul: Yayıncılık Matbaası.
- Açıkgöz, Ü.K. (2005). *Etkili öğrenme ve öğretme*. 6.Baskı, İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları.
- Alkan, C. ve Hacıoğlu, F. (2003). *Öğretmenlik Uygulamaları* İstanbul: Alkım Yayım evi.
- Aracı, H. (1999). *Okullarda beden eğitimi*. Ankara: Bağırhan Yayinevi.
- Aracı, H. (2001). *Öğretmenler ve öğrenciler için okullarda beden eğitimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Atencio, M., Jess, M. ve Dewar, K. (2012). 'It is a case of changing your thought processes, the way you actually teach': implementing a complex professional learning agenda in Scottish physical education. *Physical Education & Sport Pedagogy*, 17(2), 127-144.
- Aydoğdu, C. (2003). Kimya eğitiminde yapılandırmacı metoduna dayalı laboratuvar ile doğrulama metoduna bağlı laboratuvar eğitiminin öğrenci başarısı bakımından karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (25), 14-18.
- Aykaç, E. Ü. (2001). *Okulöncesi çocuklar için hareket eğitimi ve öğretim yöntemleri*", *çocukta hareket, oyun gelişimi ve öğretimi*. (Ed: Ümran Tüfekçioğlu). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No. 1295, Açıköğretim Fakültesi Yayını No. 715.
- Barrett, T. (2005). Effects of cooperative learning on the performance of six grade physical education students. *Journal of Teaching in Physical Education*, 24(1), 88-102.
- Başer, S. A. (2009). *Öğretmen Niteliklerinin Beden Eğitimi Dersi Alan Öğrencilerin Bu Dersle Karşı Olan Tutumlarına Etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Baumgartner, T. A. and A. S. Jackson. (1975). Reliability, validity, and objectivity. *Measurement for Evaluation in Physical Education*. 78-83.
- Behets, D. (1996). Comparison of visual information processing between preservice students and experienced physical education teachers. *Journal of Teaching in Physical Education*. 16(1), 79-87.
- Bilge, N. (1988). *Türkiye'de beden eğitimi öğretmeninin yetiştirilmesi*. Ankara: Kültür Bakanlığı.

- Bilici, M. (2005). *Okul Yöneticilerinin İdeal Beden Eğitimi Öğretmenlerinden Beklenti Ve Değerlendirilmelerinin Araştırılması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Sakarya.
- Bozkurt, T. M. (2013). *Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Öz yeterliliklerinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Bucher, A. C. (1979). *Foundations of physical education*. Saint Louis, USA: The C.V. Mosby Company.
- Bucher, C. A. (1987). *Management of physical education and athletic programs*. Times Mirror Magazine, Toronto.
- Bucher, C. A. ve Koenig C. R. (1983). *Method and material for secondary school physical education*. Saint Louis: The C.V. Mossey Company.
- Büyüköztürk Ş (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Calep, C. (2002). *Correlation of factors: the prospective teacher sense of efficacy beliefs and attitudes about student control*. Notional Forum.
- Candan, N. ve Bağırman, T. (2005). *Riyaset-i Bedeniye'den spor bilimlerine: Türkiye'de spor bilimlerinin gelişimi. Spor Eğitiminin ve Performansının Felsefi Temelleri Sempozyumu*, 8-9 Nisan, Süleyman Demirel Kültür Merkezi, Manisa.
- Celep, vd. (2004). *Meslek olarak öğretmenlik*. 2. Baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Chen, W., Mason, S., Staniszewski, C., Upton, A. and Valley, M. (2012). Assessing the quality of teacher' teaching practise. *Educ Asse Eval Acc*, (24), 25-41. <http://www.tandfonline.com/loi/cpes20> web adresinden 10.09.2012 tarihinde edinilmiştir.
- Clark, L. H. ve Starr, I. S. (1981). *Secondary and middle school teaching method*. New York, Usa: Macmillan Publishing Company.
- Cüceloğlu, D. (1994). *İnsan ve davranışı*. İstanbul: Remzi kitabevi.
- Çakır Ö, Erkus A, Kılıç F. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi 1999-2000 Yılı Öğretmenlik Meslek Bilgisi Programının Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi, Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 2004.

- Çakır, Ö., Erkuş, A. ve Kılıç, F. (2004). Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi 1999-2000 yılı öğretmenlik meslek bilgisi programının çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ders Notu*, 21.
- Çalışır, S.E. (2008). *Sınıf Öğretmenliği Programında Kullanılan Öğretim Yöntemlerinin Öğrenme Stillerine Uygunluğunun Değerlendirilmesi (D. Kolb Örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Bölümü İlköğretim Anabilim Dalı, Manisa.
- Çetinkaya, Z. (2009). Türkçe öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *İlköğretim Online*, 8(2), 298-305.
- Çöndü, A. (1999). Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri. *Ankara Nobel Dergisi*, 30(1), 55-69.
- Dağlı, A. (1999). İlköğretim okulu müdürlerinin algılarına göre ilköğretim okulu öğretmenlerinin yeterlikleri. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 23(113), 38-41.
- Dalaman, O. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının beden eğitimi ve oyun öğretimi dersine yönelik tutumlarının değişik faktörlerce incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(36), 59-71.
- Demir, E. (2013). *Ortaokullarda Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Kişilik Yeterliklerinin Algılanışının Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış doktora tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Demirel, Ö. (2004). *Öğretme sanatı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Demirhan, G. (1997). Beden eğitimi ve sporda öğretme-öğrenme etkinlikleri ve felsefe. *Spor Bilimleri Dergisi*, 8(1), 4-16, Ankara.
- Demirhan, G. (2006). *Spor eğitiminin temelleri*. Ankara: Spor Yayınevi ve Kitabevi – Bağırhan Yayınevi.
- Demirhan, G., Açıkada, C., ve Altay, F. (2001). Student perceptions of physical education teacher qualities. *Journal of The International Council For Health, Physical Education Recreation Sport And Dance*, XXXVII(3), 16-18.
- Derman, A. (2007). *Kimya Öğretmeni Adaylarının Öz Yeterlik Alguları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları*. (Yayımlanmış doktora tezi), Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Kimya Anabilim Dalı, Konya.
- Eacute, J. and Esteve, M. (2000). The transformation of the teachers' role at the end of the twentieth century: New challenges for the future. *Educational Review*, 52(2), 197-209.

- Erbaş, M. K., Varol, V. Y., Ünlü, H. (2014). Beden eğitimi öğretim yeterliliği ölçeğinin türkçe uyarlaması. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 16-27.
- Erden, M. ve Akman, Y. (2001). *Gelişim ve öğrenme*, 5. Basım, Ankara Arkadaş Yayınevi.
- Eroğlu, B. (2011). *Öğretmenlik Uygulamasının Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Mesleki Yeterlikleri ve Mesleğe Yönelik Tutumları Üzerine Etkileri*. (Yayımlanmamış doktora tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.
- Fidan, N. (1996). *Öğrenme ve öğretme*. Ankara: Alkım Yayınları.
- Friedman, E. D. (1983). The pupils image of the physical education teacher and suggestions for changing attitudes in teacher training. *International Journal of Physical Education* 20(2), 15-18.
- Genç, N. (2008). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ölçme-Değerlendirme Uygulamaları ve Yeterlik Algıları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Mersin.
- Gökçe, F. ve Sezer, G. O. (2012). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Uludağ Üniversitesi örneği). *Bursa Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 1-23.
- Güllü, M. (2007). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması*. (Yayımlanmamış doktora tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.
- Güneş, A. (2003). *Okullarda beden eğitimi ve oyun öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Gürbüz, H. ve Kışoğlu, M. (2007), Tezsiz yüksek lisans programına devam eden fen-edebiyat fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Atatürk Üniversitesi Örneği). *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 71-83.
- Gürkan, T. (2001). Bireyin çok yönlü gelişimi. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*. Sayı 22.
- Güven, Ö. (1996), Türkiye’de Cumhuriyet döneminde beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren okulların eğitimini hazırlayıcı çalışmalar. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 70-82.
- Güven, S. (2007). Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programının Öğretmen Adaylarına Kazandırdığı Yeterlikler Yönünden Değerlendirilmesi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu. Bakü: 12-

http://www.egitim.hacettepe.edu.tr/sempozyum_ozet/oturum31.pdf, web adresinden 07.09.2012 tarihinde edinilmiştir.

Hacısalihoğlu, M. (2006). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders Performanslarının Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Harmandar, İ. H. (2004). *Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınevi.

Haywood, K. M. (1989). *Life span motor development*. Champaing Human Kinetics. Pub Inc.

Hust, K. Van Hoecke, J. De Knop, P. and Theeboom, M. (2009). Preliminary analys of the (Process and product) quality of physical education in Flemish secondary schools: İmplementatıon of İKLO. <http://www.eric.ed.gov/contentdelivery/servlet/ERICServlet?accno=ED506318>, web adresinden 10.09.2015 tarihinde edinilmiştir.

ICHPER, S. D. (2005). 46th. International Council for Healt, Physical Education, Recreation, Sport and Dance World Congress Proceeding, Physical education teacher standards. İstanbul. <http://www.ichpersd.org>, web adresinden 10.09.2015 tarihinde edinilmiştir.

İlkim, M. (2006). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Çalışma Şartlarına Göre Beden Eğitimi Dersini Nasıl İşlediklerinin Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), İnönü Üniversitesi, Malatya.

İnce, M.L. ve Hünük, D. (2008). *Reform sürecinde deneyimli beden eğitimi öğretmenlerinin yeterlikleri ve bunları etkileyen faktörler*. 10. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, içinde (s.126-129). Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi.

Kafkas, M. E., Açak, M., Çoban, B. ve Karademir, T. (2010). Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz-yeterlik algıları ile mesleki kaygıları arasındaki ilişki. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 93-111.

Kaya, K. (2010). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlik Algıları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.

Kemertaş, İ. (1997). *Uygulamalı genel öğretim yöntemleri*. İstanbul: Birsen Yayınevi.

Koparan, Ş., Öztürk, F. ve Korkmaz, N. H. (2010). Beden eğitimi öğretmenlerinin öz-yeterlik algısı ve sosyal fizik kaygı düzeylerinin bazı değerkenler açısından incelenmesi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 5(4), 286-293.

- Kougioumtzis, K., Patriksson, G. and Strahlman, O. (2011). Physical education teachers' professionalization: A review of occupational power and professional control. *European Physical Education Review*, 17(1), 111-129.
- Küçükahmet, L. (2003). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Lounsbury, M. and Coker, C. (2008). Developing skill-analys competency in physical education teachers. National Association for Kinesiology Physical education in Higher Education. 60 (255-267). <http://search.ebscohost.com/oneglog.marmara.edu.tr:2048/login.aspx?>, web adresinden 07.09.2012 tarihinde edinilmiştir.
- McNeil, J.D. (1985). *Cirriculum, a comprehensive introduction*. Boston: Little Brown and Company.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), (2006). Öğretmen Yeterlikleri (Taslak) Komisyon Çalışması, Temel Eğitime Destek Projesi, Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), (2012). Beden eğitimi öğretmeni özel alan yeterlikleri <http://otmg.meb.gov.tr/YetGenel.html>, web adresinden 12.04.2012 tarihinde edinilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), (2013). 19.06.2013 tarih ve 56 sayılı BEDÖP, Ortaöğretim Beden Eğitimi ders Öğretim Programı, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (MEB), 2013.
- Mirzeoğlu, D., Özcan, G. ve Çelebi, M. (2008). *Öğretmenlik uygulaması dersinde beden eğitimi öğretmen adaylarının zaman yönetimi, mesleki ve kişisel kazanımlarının analizi*. 10. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, içinde (s.124-126). Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Morgil, İ., Seçken, N. ve Yücel, A. S. (2016). Kimya öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 62-72.
- Mosston, M. ve Ashworth, S. (2009). *Beden eğitimi öğretimi*. Ankara: Spor Yayınevi ve Kitapevi.
- Muratlı, S. (2001). *Türkiye'de spor öğretmenliği ve spor öğretmeni yetiştirme*. II. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, Bursa, 13-19.
- NASPE, (2004). *Moving into the future: National standards for physical education*. Reston, VA: Author.

- Nebioğlu, D. (2004). *Beden eğitimi dersi genel esasları&planlaması*. Bursa: Alp Yayınları.
- Öksüzoğlu, P. (2009). *Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Yeterlik Algıları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Mersin.
- Pehlivan, Z ve Selçuk T. (2007b). Ders dışı spor etkinliklerine yönelik öğretmen ve yönetici görüşlerinin incelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32(374), 22-29.
- Pehlivan, Z. (2007a). *Beden eğitimi öğretmen adaylarının fiziksel olarak kendilerini tanımlama ve öğretmenliğe ilişkin tutumları*. The International Symposium On Training Teacher of Physical Education and Sports in Bologna Process Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 11-12 Mayıs.
- Pill, S. (2004). Quality learning in physical education. *Active & Healthy Magazine*. 11(3), 13-14.
- Saçlı, F., Bulca, Y., Demirhan, G., ve Kangalgil, M., (2009). Beden eğitimi Öğretmenlerinin kişisel nitelikleri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 20(4), 145-151.
- Sandıkçı, M. (2011). *Beden Eğitimi Öğretmen Adayları İle Diğer Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum ve Öz-Yeterlik Algıları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Trabzon.
- Saracaloğlu, A. S. (1993). *Fen ve Edebiyat Fakülteleri öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları*. İzmir I. Eğitim Kongresi Bildirileri (Kasım 199) 565–569. İzmir: Buca Eğitim Fakültesi Yayını.
- Saraçoğlu, S., M. Soylak, and Elçi, L. (2001). Enrichment and separation of traces of cadmium, chromium, lead and manganese ions in urine by using magnesium hydroxide coprecipitation method. *Trace Elements and Electrolytes*, 18(3), 129-133.
- Seçkin A. (2011). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Öz-Yeterlik İnançlarının İncelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İzmir.
- Silverman, S., Subramaniam, P. R. ve Woods, A. M. (1998). Task structures, student practice, and skill in physical education. *The Journal of Educational Research*, 91(5), 298-307.
- Sözer, E. (1998). *Sosyal bilgiler öğretiminde ilke, strateji, yöntem ve teknikler. Kuramdan uygulamaya sosyal bilimlerin öğretilimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları No. 1034, Eğitim Fakültesi Yayınları No. 50.

- Sünbül M. A. ve Arslan C. (2008). Öğretmen yeterlik ölçeğinin geliştirilmesi ve bir araştırma örneği. <http://tef.selcuk.edu.tr/salan/sunbul/f/f17.pdf>, web adresinden 12.02.2015 tarihinde edinilmiştir.
- Şenişik, Y. (2006). *İlköğretim Okullarında Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor derslerinde Kullanılan Farklı Öğretim Yöntemlerinin Sosyal Yetkinlik Beklentisi Üzerine Etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Eğitim-Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Bursa.
- Tabachnick B. G. and Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics*, (Sixth Ed.) Pearson, Boston.
- Tamer, K. ve Pulur, A. (2001). *Beden eğitimi ve sporda öğretim yöntemleri*. Ankara: Ada Matbaacılık.
- Tekin, M., Yıldız, M., Sefa, L. Ö. K. ve Taşgın, Ö. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğretmen adaylarının çeşitli değişkenlere göre demokratik tutum düzeylerinin incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 204-212.
- TTKK (Talim Terbiye Kurulu Kararı), 2006.
- Turan, E. (2009). *10. Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Derste Kullandığı Öğretim Yöntemlerinin Öğrencilerin Sahip Olduğu Öğrenme Stilleriyle Uygunluğunun İncelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Gaziantep.
- Türk, N. (2009). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Öz Yeterlik Düzeyleri (Nevşehir İli Örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Niğde.
- UMBS (Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi). 2012.
- Ünal, S. ve Ada S. (1999). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 646.
- Ünlü, H. (2008). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeterlikleri ve Sınıf Yönetim Davranışları*. (Yayımlanmamış doktora tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.
- Ünlü, H., Sünbül, M. A. ve Aydos, L. (2008). Beden eğitimi öğretmenleri yeterlilikleri ve geçerlilik güvenilirlik çalışması. *Ahi Evren Üniversitesi Kırşehir Eğitimi Fakültesi Dergisi*, 9(2), 23-33.

- Üstüner, M., Demirtas, H. ve Cömert, M. (2009). The attitudes of prospective teachers towards the profession of teaching (The case of Inonu University, Faculty of Education). *Education and Science*, 34(151), 140.
- Wilson, J.D. and Thomson, G.O.B. (1989). Conclusion and research agenda. Wilson, J.D. & Thomson, G.O.B. & Milward R.E. & Keenan T (Eds), *Assessment for teacher development – proceeding* (pp. 207-216). London: The Falmer Pres.
- Woods, A. M. ve Rhoades, J. L. (2010). National board certified physical educators: Background characteristics, subjective warrants, and motivations. *Journal of Teaching in Physical Education*, 29(3), 312-331.
- Yalız, D. (2010). Anadolu üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının karşılaştırılması. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 7-14.
- Yanık, M. ve Suny, H. (2010), *Beden eğitimi ve spor yüksekokullarının kalite bakımından öğrenciler tarafından değerlendirilmesi*. Ankara, GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Genel Öğretim Yöntemleri, 2. Baskı, İstanbul: Birsen Yayımevi.
- Yapıcı, A. K. Kalkavan, A. Demirel, M. Eynur, R. B. BiLgin, H. Ersoy, A.ve Özdilek, C. (2006). *Beden eğitimi öğretmenlerinin meslek ile ilgili görüş ve beklentilerinin araştırılması (Kütahya ili örneği)*. 9. Spor Bilimleri Kongresi, Muğla.
- Yaşar, Ş. (1998). Fen Bilgisi Öğretiminde Kullanılan Strateji, Yöntem ve Teknikler. Fen Bilgisi Öğretimi. (Ed: Şefik Yaşar). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları No. 1061, Açıköğretim Fakültesi Yayınları No. 585.
- Yavaş, M. ve A. İlhan. (1997). *Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri*. Bursa: Melisa Matbaacılık.
- Yaylacı, F. (2012). *Beden eğitimi dersinde nitelik geliştirme sorunu. Bilim ve aklın aydınlığında eğitim*. MEB Yayınları. 13(147), 23-28.
- Yürekli, Ü. B. (2008). Sınıf öğretmeni adayların matematiğe yönelik öz-yeterlik algıları ve tutumları arasındaki ilişki. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

EKLER

Değerli Öğretmen Adayı,

Bu araştırmada; aşağıda, aldığımız eğitime dayalı olarak kendinizi beden eğitimi öğretiminde ne derece yeterli gördüğünüze ilişkin bazı ifadeler bulunmaktadır. Her bir ifadeyi özenle okuduktan sonra, bu yeterlikleri ne derece yerine getirebileceğinizi düşünüp, size uygunluk derecesine göre değerlendirerek, uygun kutucuğa (X) işareti koyunuz. Yanıtlarınızın, sizin gerçek düşüncelerinizi içtenlikle yansıtması, bilimsel bir çalışmaya güvenilir veriler sağlaması bakımından çok büyük önem taşımaktadır. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Serkan VAROL

Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

Ek-1. Kişisel bilgiler

1- Cinsiyet:

- Kadın Erkek

2- Yaş Aralığınız:

- 18-22 28-32

3- Mezun olduğunuz lise türü:

- Genel Lisesi Fen Lisesi
 Özel Lisesi Meslek Lisesi
 İngilizce Ağırlıklı Lise İmam Hatip Lisesi
 Anadolu Lisesi Anadolu Öğretmen Lisesi
 Diğer (Belirtiniz) ..... Spor Liseler

4- Öğrenim görmekte olduğunuz üniversite: .....

5- Öğrenim gördüğünüz bölümü kimin yönlendirmesiyle tercih ettiniz?

- Kendi isteğimle Ailemin isteğiyle
 Lisedeki öğretmenimin teşvikiyle Arkadaşlarımın teşvikiyle

6- Beden eğitimi öğretmenlik bölümünü tercih etme nedeniniz nedir? (Size uygun birkaç seçeneği seçebilirsiniz)

- Merkezi sınav sistemiyle bir üniversiteye yerleşemediğim için
- Kazanılması kolay bir bölüm olduğu için
- Maaşını tatmin edici bulduğum için
- Kendime en uygun mesleğin bu olduğunu düşündüğüm için
- Ailem ısrar ettiği için
- Sosyo-ekonomik durumum bu bölümü okumaya müsaade ettiği için
- Mezun olunca işsizlik problemi yaşamayacağım için
- Bu mesleğin ileride önem kazanacağını düşündüğüm için
- Diğer (Belirtiniz .....

7- Öğrenim gördüğünüz bölüme ait salon, saha, araç-gereç ve malzeme durumu:

- Tamamen yetersiz
- Yetersiz
- Biraz Yeterli
- Yeterli
- Tamamen yeterli

8- Öğrenim gördüğünüz bölümün öğretim elemanlarının akademik yeterliklerine genel olarak:

- Hiç güvenmiyorum
- Güvenmiyorum
- Biraz güveniyorum
- Güveniyorum
- Çok güveniyorum

9- Bölümünüzde öğretim teknolojisi araçları (tepegöz, projeksiyon, TV, video vb.) ne oranda kullanılıyor?

- Hiç kullanılmıyor
- Ara sıra kullanılıyor
- Çok kullanılıyor

10- Spor branşınız nedir?

- Voleybol
- Basketbol
- Futbol
- Güreş
- Atletizm
- Taekwondo
- Judo
- Yüzme
- Hentbol
- Diğer (.....)

11- Beden eğitimi bölümü dersleri dışında sportif bir faaliyetiniz var mı?

- Lisanslı sporcu
- Antrenörlük
- Spor kulüplerinde idarecilik
- Hakemlik
- Sportif faaliyetim yok

12- Öğrenim gördüğünüz süre içinde barınma durumunuz:

- Ailemle yaşıyorum
- Arkadaşlarımla yaşıyorum
- Yurtta yaşıyorum
- Akrabalarımla yaşıyorum
- Yalnız yaşıyorum

13- Ailenizin eğitim durumu nedir?

	Anne	Baba
1. Okur-yazar değil	☐	☐
2. Okur-yazar	☐	☐
3. İlkokul	☐	☐
4. Ortaokul	☐	☐
5. Lise	☐	☐
6. Üniversite	☐	☐
7. Lisansüstü (Yüksek Lisans-Doktora)	☐	☐

14- Anne ve Baba mesleği:

Annenizin mesleği

- Ev hanımı
- Öğretmen
- Memur
- Serbest meslek
- Esnaf, işçi
- Emekli
- Diğer

Babanızın mesleği

- Öğretmen
- Memur
- Serbest meslek
- Esnaf, işçi
- Emekli
- Diğer (.....)

Ek-2. Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeği

		Aşağıda verilen ifadeler doğrultusunda, verilen seçenekler içerisinde size en uygun olan cevabın yer aldığı sütunun altındaki bölme - X - şeklinde işaretleyiniz.	Yapmam (Katılmıyorum)	Orta Düzeyde Yaparım (Fikrim Yok)	Yüksek düzeyde Yaparım (Katılıyorum)
Faktör 1	1	Badminton, tenis gibi raketli sporları çok iyi bilir, çok etkin şekilde öğretebilirim.			
	2	Rekreasyonel faaliyetlerle ilgili oyunları çok iyi bilir, çok etkili şekilde öğretirim.			
	3	Yüzme ve su güvenliği konusunda bilgim yeterlidir ve etkili şekilde öğretirim.			
	4	Kamp, kano, bisiklet, oryantiring gibi açık hava rekreasyon faaliyetlerini iyi bilir, etkili şekilde öğretirim.			
	5	Fitness hakkında çok şey bilir, etkili şekilde öğretirim			
Faktör 2	6	Temel motor beceriler hakkında çok şey bilir, etkili bir şekilde öğretebilirim.			
	7	Egzersiz bilimleri (egzersiz fizyolojisi, biyomekanik, motor öğrenme, spor psikolojisi) hakkında yeterli bilgiye sahibim ve bu bilgileri beden eğitimi öğretim alanına aktarabilirim.			
	8	Beden eğitimi müfredatı hakkında bilgim var, bu doğrultuda planlama ve öğretim yapabilirim.			
	9	Sınıflar ve yaş gruplarının fiziksel, duyuşsal, bilişsel ve sosyal yönden farklılıkları hakkında bilgi sahibiyim.			
Faktör 3	10	Beceri dizilerinin öğretim planlamasını, kolaydan zora doğru küçük adımlarla öğretecek şekilde yapabilirim.			
	11	Birisini bir beceriyi ortaya koyarken izlediğimde, doğru mu yaptığını ya da nerede düzeltme gerektiğini anlayabilirim.			
	12	Eğer birisi bir beceriyi kötü şekilde uyguladıysa, daha iyisini yapması için ona anlatabilir ve gösterebilirim.			
	13	Eğer bir öğrencim şekilleri veya çizimleri anlamakta problem yaşıyorsa, onun anlayacağı biçimde daha basitleştirebilirim.			
	14	Eğer bir çizim öğrencinin beceri düzeyinin altında kalıyorsa, onun seviyesine göre düzenleyebilirim.			
Faktör 4	15	Eğer sınıfımda görme problemi olan bir öğrencim olursa, sınıf ile uyum sağlayacağı şekilde çözümler bulurum.			
	16	Serebral palsi (beyin felci) hastalığı nedeniyle kas-sinir bozukluğu olan bir öğrenciyi sınıfla kaynaştırabilirim.			
	17	Zihinsel özürli bir öğrenciyi sınıfla kaynaştırabilirim.			
	18	Duygusal ya da davranış problem olan çocuklara etkili öğretim yapabilirim.			
	19	Dikkat eksikliği olan hiperaktif çocuklara nasıl etkili öğretim yapacağımı biliyorum.			

Faktör 5	20	Yoksul kesimden gelen çocuklara başarılı bir beden eğitimi ders deneyimi yaşatabilirim.			
	21	Öğrencilerimi birbirlerine karşı saygılı ve yardımlaşabilen şekilde yetiştiririm.			
	22	Öğrencilerin zarar görmemesi için, dersimde her türlü tedbiri alabilirim.			
	23	Bir beceri ya da bir çizim/şekli, öğrencilerin ne yapmaları gerektiğini anlayacakları şekilde açıklayabilir ya da gösterebilirim.			
	24	Çocuklara düşünmeye ve problem çözmeye yönlenecek aktiviteler yapabilir, sorular sorabilirim.			
Faktör 6	25	Öğrencilerin bir beceriyi doğru anlamaları ya da hatırlamalarına yardımcı olmak için öğretim ipuçları kullanabilirim.			
	26	Ölçme ve değerlendirme ilgili kavramları bilir, beden eğitimi dersine bunu aktarabilirim.			
	27	Sınıf düzeylerinin tespitini yapabilir, bu doğrultuda plan hazırlayabilirim.			
	28	Ders içi öğrenme performansını değerlendirmek amacı ile rubrikler hazırlayabilirim.			
	29	Ben ne öğrenmelerini istediysem, öğrencilerim öğrendiklerini bu doğrultuda geri yansıtır.			
Faktör 7	30	Dersin ya da günün gidişatına göre bir dersi değiştirebilirim.			
	31	Ders planlamasında internet kullanabilirim.			
	32	Teknolojik imkânlara sahipsem, bunları dersimde kullanabilirim. (Video, projeksiyon makinesi vb..)			
	33	Eğer idarecim, görsel işitsel ekipman, bilgisayar programı gibi teknolojik araçlardan faydalandığımı görmek istiyorsa, bunu yapabilirim.			
	34	Genellikle beden eğitimi hakkında farklı fikirler bulmak ya da paylaşmak için internet ve elektronik posta kullanırım.			
	35	Beden eğitimi ile ilgili teknolojik ekipmanlara sahip olmasam bile, hepsinin farkındayım.			

Ek-3. Ölçek izni

Ölçek ektedir iyi çalışmalar.

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Kayihan ERBAŞ
Aksaray Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
Tel: +90 382 288 26 56

Assist.Prof.Dr. Mustafa Kayihan ERBAS
Aksaray University
School of Physical Education & Sport
Tel : +90 382 288 26 56

15 Mayıs 2015 10:17 tarihinde serkan varol <varolserkan@hotmail.com> yazdı:

Hocam merhaba, Serkan VAROL geçen hafta mail atmıştım okulda olmadığınızı söylemeştiniz.” Bana bu hafta için tekrar hatırlat” dediniz, hocam müsaitseniz ve mümkünse “Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeğinin Türkçe Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması” ölçeğinizi gönderebilir misiniz? İyi çalışmalar

---

Date: Thu 7 May 2015 23:08:42 +0300
Subject: Re: Ölçek İzni
From: kayihan.besyo@gmail.com
To: varolserkan@hotmail.com

Su an il dışındayım onumuzdeki hafta persembe günü okulda olacağım o zaman tekrar hatırlatırsan sevinirim.
7 May 2015 21:44 tarihinde "serkan varol" <varolserkan@hotmail.com> yazdı:

Mustafa Hocam merhaba, Ben serkan VAROL Bartın Üniv. Besyo Yüksek Lisans öğrencisiyim, “Beden Eğitimi Öğretim Yeterliği Ölçeğinin Türkçe Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması” makalenizden esinlenerek tezimi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinin öğretim yeterliliklerini belirleme üzerine yapmak düşüncesindeyim hem ölçeğinizi kullanmak için izin, hem de ölçeğinizi paylaşmanızı istiyorum.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

- Adı Soyadı : Serkan VAROL
- Doğum Yeri ve Tarihi : BİNGÖL – 26.09.1982
- Lisans Öğrenimi : 1-Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Antrenörlük Eğitimi
2- İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü
- Bildiği Yabancı Diller : İngilizce
- Bilimsel Faaliyet/Yayınlar : 1-İslami İlimler Fakültesi Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Bartın Üniversitesi Örneği). *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi (UGEAD)*, Haziran, 2016; 2(1): 48-59.
Bu makale, 13-15 Nisan 2016 tarihlerinde Kazakistan'da yapılan 5. Uluslararası Bilim Kültür ve Spor Kongresi'nde sözel bildiri olarak sunulmuştur.
- 2- Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Ortaokul Öğrencileri Üzerinde Sportmenlik Davranışı Oluşturma Etkisinin Belirlenmesi: (Bartın İl Örneği). *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi (UGEAD)*, Aralık, 2015; 1: 42-64.

İş Deneyimi

Stajlar:

Proje ve Kurslar:

Belgeleri:

- Çalıştığı Kurumlar: 1- 2007-2011 Bingöl Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş / Elektrik Teknisyeni
2- 2011-2015 Bingöl Vergi Dairesi Müdürlüğü / Sözleşmeli Personel
3- 2015-2016 Bartın Vergi Dairesi Müdürlüğü / Sözleşmeli Personel
4- 2016- ..... Bingöl Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü / Spor Eğitim Uzmanı

İletişim

E posta Adresi : varolserkan@hotmail.com / varolserkan1274@gmail.com

Tarih : 13 / 07 / 2017